

Роальд
Дал

Великий Дружній Велетень

Роальд Дал

ВДВ

(ВЕЛИКИЙ
ДРУЖНИЙ
ВЕЛЕТЕНЬ)

Ілюстрації
Квентіна БЛЕЙКА

Переклад:
Віктор Морозов,
Іван Малкович
(редакція)

Роалд Дал

ВДВ

Ілюстрації:

Квентін Блейк

Об'являючка:

Кость Лавро

«Я пишу лише про те, що забиває дух або смішить. Діти знають, що я завжди на їхньому боці», — ці слова Роальда Дала дуже точно відображають зміст і характер однієї з найблискучіших його дитячих повістей під назвою «ВДВ». Веселі, зворушливі і моторошні пригоди семиметрового велетня та маленької дівчинки Софії давно стали настільною книжкою для юних читачів Західної Європи та США. Софія та ВДВ вирішили втілити один надзвичайно сміливий план, який має порятувати людей від почварних велетнів-людоджерів... Серед героїв книжки — англійська королева, головнокомандувач військово-повітряних сил, велетні — Тілогриз, Костохруст та інші. Світова критика називає «ВДВ» «Книгою №1» сучасної дитячої літератури.

Роальд Дал

ВДВ (Великий Дружній Велетень)

Переклад з англійської

Текст © Роальд Дал, 1982

Переклад © Віктор Морозов за редакцією І. Малковича, 2013

Ілюстрації © Квентін Блейк, 1982

Обкладинка © Кость Лавро, 2013

Roald DAHL. The BFG

Text copyright © Roald Dahl, 1982

Illustrations copyright © Quentin Blake, 1982

Видання українською мовою:

© «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», 2013

Ексклюзивне право на видання цієї книги українською мовою належить «Видавництву Івана Малковича «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА».

Жодна частина книги не може бути передрукована, закладена в комп'ютерну пам'ять чи відтворена у будь-якій формі без попередньої письмової згоди Видавництва.

Видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА»:

Свідоцтво: серія ДК, № 759 від 2.01.2002

Адреса видавництва: 01004, Київ, вул.Басейна, 1/2

E-mail: ivan@ababa.kiev.ua

Поліграфія: ПП «Юнісофт». Зам. № 24/08

Роальд Дал
ВДВ
(Великий Дружній Велетень)

Переклад з англійської:

Віктор Морозов,
Іван Малкович (редакція)

А·БА·БА·ГА·ЛА·МА·ГА

У цій книжці ось які дійові особи:

ЛЮДИ:

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА
МЕРі, покоївка королеви
МІСТЕР ТИБС, дворецький
ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ АРМІЇ
ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ ВІЙСЬКОВО-ПОВІТРЯНИХ СИЛ
I, звісно, СОФІЯ, сирітка

ВЕДЕТЧІ:

ТІЛОГРИЗ
КОСТОХРУСТ
ДОСМЕРТІСТИСКАЧ
ДІТОПОЖИРАЧ
М'ЯСОПОГЛИНАЧ
УГОРЛОКОВТАЧ
ДІВЧАТОКЧАВЧАВ
КРОВОПОПИВАЧ
РІЗНИЧЕНКО
I, звісно, ВДВ

Олівії

(20.04.1955—17.11.1962)

Нечиста година

Софії не спалося.

Сліпучий місячний промінь пробивався крізь провіт у шторі і падав на її подушку.

Решта дітей у спальні давно вже поснули.

Софія тихенько лежала з заплющеними очима і щосили намагалася задрімати.

Нічого не виходило. Місячний промінь срібним лезом пронизував кімнату, висвічуючи її личко.

У будинку було тихо-тихенько. Ні знизу, ні згори не долиняло ні звуку, ні кроку, ані крочечка.

Вікно за шторами було відчинене навстіж, але тротуаром теж ніхто не йшов. Навіть машини не їздили. Ніде ані шелесь. Софія ще ніколи в житті не чула такої тиші.

Можливо, подумала вона, це те, що називають нечистою годиною.

Хтось колись їй пошепки сказав, що нечиста година — то такий особливий час опівночі, коли всі діти й дорослі міцно-міцно сплять, а всілякі відьми й почвари виповзають зі своїх схованок і думають, що світ належить тільки їм.

Місячний промінь нестерпно яскравів на її подушці. Софія вирішила встати і щільно засунути штори, щоб затулити щілину.

Якщо хтось встає з ліжка, коли вже погасили світло, він отримує покарання. Навіть якщо ти скажеш, що тобі треба в туалет, тебе все одно покарають. Але Софія була певна, що зараз нікого поблизу немає.

Вона намацала окуляри, що лежали на стільчику біля ліжка. Окуляри мали металеву оправу й товстенні лінзи, без них дівчинка майже нічого

не бачила. Вона їх наділа, потім вислизнула з ліжка і навшпиньки покралася до вікна.

Потягшись до штор, Софія завагалася. Їй так захотілося підлізти під них і визирнути з вікна, щоб побачити, як виглядає світ у нечисту годину.

Вона знову прислухалася. Скрізь панувала мертва тиша. Бажання визирнути надвір було таке сильне, що вона не встояла. Софія спритно пірнула під штору й висунулася з вікна.

Під сріблястим місячним сяйвом така знайома сільська вуличка здалася їй цілком інакшою. Будинки були якісь наче згорблені й покручені, як у казці. А все довкола — невиразне, просякнуте молочно-білим примарним світлом.

Через дорогу вона побачила крамничку місіс Ренс, де можна було купувати гудзики, нитки і всілякі гумочки. Крамничка здавалася несправжньою. Якась розмита й таємнича.

Софія почала пильніше вдивлятися у вуличку.

Раптом вона завмерла. *З протилежного боку на неї щось насувалося.*

Щось чорне...

Щось високе й чорне...

Щось височенне, чорнюще й худюще.

Хто це?

Це не була людина. Не могла бути. Бо це було щось у чотири рази вище за найвищу людину. Настільки високе, що його голова була вища за горішні вікна будинків. Софія роззявила рота, щоб заверещати, але не спромоглася навіть пискнути. Від жаху їй перехопило дух і зачлякло все тіло.

Оце справді нечиста година!

Височенна чорна постать наближалася до неї. Вона човгала повз будинки з того боку вулиці, ховаючись у їхніх тінях від місячного сяйва.

Насувалася невпинно, дедалі ближче й ближче. Але робила це якось уривчасто. Зупинялася, тоді йшла далі і знову спинялася.

Цікаво, що ж вона задумала?

Ага! Он воно що! — здогадалася Софія.

Почвара затримувалася біля кожного будинку. Зупиниться і зазирає у вікна верхніх поверхів. До речі, для цього вона мусила добряче нахилитися. Ось яка вона була височенна.

Завмре, загляне в кімнату і суне до наступного будинку. Там знову стане і заглядає, і так по всій вулиці.

Тепер ця почвара підійшла зовсім близько, і Софія могла краще її бачити.

Уважніше придивившись, вона вирішила, що це *подібне* на людину. Звісно, не на звичайну людину, але явно на щось таке, як людина. Можливо, це був ВЕЛЕТЕНЬ.

Софія почала пильно вдивлятися в осяяну місяцем імлисту вуличку. Велетень (якщо вона не помилялася) був зодягнутий у довжелезний ЧОРНИЙ ПЛАЩ.

В одній руці він тримав щось подібне на ДУЖЕ ДОВГУ Й ТОНКУ СУРМУ, а в другій — ВЕЛИЧЕЗНУ ВАЛІЗУ.

Велетень спинився тепер біля будинку містера і місіс Гучі. Це сімейство мало овочеву крамничку посеред Гай-стріт і мешкало над цією крамничкою. Софія знала, що двійко їхніх дітей спали в кімнаті нагорі.

Саме в кімнату Майкла і Джейн вслетень зараз і заглядав. Софія, затамувавши подих, дивилася на це зі свого боку вулички.

Вона бачила, як Велетень відступив на крок і поставив валізу на тротуар. Потім нахилився, відчинив її і щось звідти взяв. Щось подібне на квадратну скляну банку з покриттям, що закручується. Він відкрутив її і влив те, що було в банці, в ту штуку, що нагадувала довгу сурму.

Софія дивилася й тремтіла.

Вона бачила, як Велетень знову випростався і просунув сурму у верхнє відчинене вікно, в ту кімнату, де спали маленькі Гучі. Бачила, як він набрав повні груди повітря і — *фу-у-у!* — дмухнув у сурму.

Шуму ніякого не було, але Софія зрозуміла — усе, що було в банці, вдмухнулося тепер у спальню малих Гучі.

Цікаво, що це могло бути?

Коли велетень витяг з вікна сурму і нахилився до своєї валізи, він раптом озирнувся і зиркнув на другий бік вулиці.

У сьиві місяця Софія побачила його довжелезне бліде і зморшкувате обличчя з велетенськими вухами. Він мав гострючого, наче ніж, носа і двоє блискучих очей, і ці очі дивилися просто на неї.

У тому погляді було щось люте й біснувате.

Софія зойкнула й сахнулася від вікна. Вона пробігла через спальню, стрибнула в ліжко і заховалася під ковдру.

І там принишкла, мов те мишеня, тремтячи з голови до ніг.

Викрадення

Софія завмерла під ковдрою.

За хвилину-другу вона відхилила краєчок ковдри і виглянула з-під неї.

Уже вдруге за ніч кров захолола в її жилах, вона спробувала закричати, але не змогла. У вікні з розсунутими шторами з'явилася величезна, довга, бліда і зморшкувата мармиза велетня. Його миготливі чорні очиська вступилися в Софіїне ліжко.

Потім у вікно просунулася велетенська долоня з блідими пальцями. За нею з'явилася ціла рука — товста, наче стовбур дерева, і ця рука, ця долоня й пальці простяглися через усю кімнату до її ліжка.

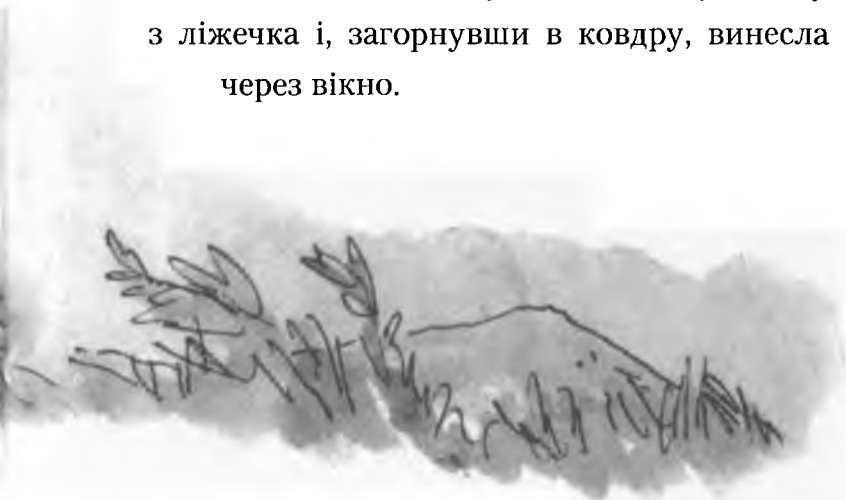

Ось тепер Софія вже по-справжньому заверещала, але тільки на секунду, бо величезна рука спритно накрила її ковдрою, щоб заглушити вереск.

Скрутившись клубочком, дівчинка відчула, як міцніючі пальці схопили її разом з ковдрою і миттю витягли у вікно.

Якщо ви здатні уявити щось жахливіше, що могло б статися з вами серед ночі, то прошу мені розказати.

Найстрашніше те, що Софія чудово знала, що відбувається, хоч і не могла нічого бачити. Вона розуміла, що та почвара (або велетень) з величезною, довгою, блідою і зморшкуватою мармизою і лютими очиськами хапнула її в нечисту годину з ліжечка і, загорнувши в ковдру, винесла через вікно.

А далі сталося ось що. Коли Велетень витяг свою здобич на вулицю, він схопив одним ручиськом усі чотири кінці ковдри, і Софія опинилася всередині. Другим ручиськом він схопив свою валізу й довгу сурму і щосили побіг.

Софія, не тямлячись від страху, таки спромоглася висунути голову в маленький отвір, що з'явився під пальцями Велетня, і роззирнулася довкола.

Вона побачила, як повз неї пролітають сільські будиночки. Велетень стрімголов мчав униз по Гай-стріт. Він біг так швидко, що його чорний плащ лопотів за спиною, наче пташині крила. Кожен його крок був завдовжки з тенісний корт. Він вибіг із села, і ось вони вже мчали залитими місячним сяйвом полями. Живоплоти, що розділяли ці поля, аж ніяк не перешкоджали Велетневі. Він легко їх перестрибував. А коли на його шляху зринула широка річка, він одним стрибком перестрибнув і її.

Софія сіла навпочіпки і знову виглянула з-під ковдри. Вона розгойдувалася біля ноги Велетня,

наче якийсь мішок із картоплею. Вони залишали позаду поля, живоплоти й ріки. І тут в Софіїну голову закралася страхітлива думка. *«Велетень так поспішає, — подумала вона, — бо він голодний і хоче якнайшвидше прибігти додому і зїсти мене на сніданок».*

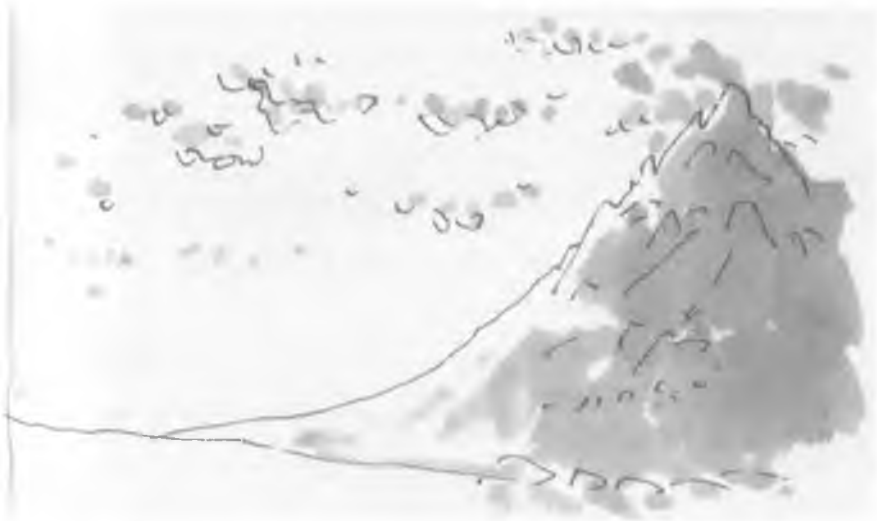
Печера

Велетень біг далі й далі. Але тепер його біг якийсь дивно змінився. Він мовби раптом увімкнув вищу швидкість і помчав так, що все довкола стало розпливатися. Від вітру Софії аж запекли щоки. Потім засльозилися очі. Вітер батожив її по чолу і свистів у вухах. Дівчинка не відчувала, щоб ноги Велетня торкалися землі. Здається, вони летіли. Неможливо було зрозуміти, над чим вони летять — над землею чи над морем. Цей Велетень мав якісь чародійні ноги. Вітер ще більше підсилювався, і Софії довелося пірнути під ковдру, щоб їй не відірвало голову.

Невже вони летіли через моря-океани? Цілком вірогідно, що так. Софія знову зіщулилась у ковдрі, дослухаючись, як завиває вітер. Здавалося, що їхній політ тривав багато годин.

Аж раптом завивання вітру вщухло. Швидкість почала зменшуватись і Софія відчула, як ноги Велетня знову затупотіли по землі. Вона визирнула з ковдри. Довкола були густі ліси й бурхливі ріки. Велетень і справді уповільнив свій рух і тепер пересувався майже нормально, хоч тільки дурень міг назвати нормальним його скажений біг. Він перестрибнув з десятків річок, перетрощив купу дерев у дрімучому лісі, а тоді збіг у долину

і піднявся на гладесенькі, мов бетон, узгір'я. І ось він уже біг підстрибцем по безлюдній пустелі, що нагадувала іншу планету. Земля тут була пласка і блідо-жовта. Довкола валялися великі голубі валуни і стриміли, наче скелети, засохлі дерева. Місяць давно вже зник за обрієм. Починало світати.

Софія, яка й досі визирала з ковдри, раптом побачила перед собою величезну прямовисну темно-синю скелю. У небі переливалися гаптовані золотом перисті хмаринки, а над виднокраєм уже вигулькував криваво-червоний краєчок ранкового сонця.

Захеканий велетень спинився біля самого підніжжя скелі. Його величезні груди хапливо здіймалися і опускались. Він вирішив перевести подих.

Прямо перед собою Софія побачила масивний круглий камінь завбільшки з будинок, що лежав під горою. Велетень простяг руку і легко, наче футбольний м'яч, відкотив його вбік. На місці каменюки з'явився здоровенний чорний отвір. Він був такий високий, що Велетневі навіть не

довелося пригинати голови, щоб у нього пройти. Він ступив у ту чорну печеру, тримаючи в одній руці Софію, а в другій — сурму й валізу.

Опинившись усередині, велетень зупинився, обернувся і знову затулив отвір кам'яною брилою, щоб ніхто ззовні не зміг побачити вхід до цієї таємної печери.

Тепер у печері не лишилося жодної цяточки світла. Усе стало чорне-чорнюще.

Софія відчула, як її поставили на землю, а потім Велетень взагалі випустив ковдру з рук. Його кроки прогриміли углиб печери. Софія сиділа в темряві і тремтіла зі страху.

Зараз він мене з'їсть, подумала вона. З'їсть мене просто так, сирію.

А може він спочатку мене зварить?

Або підсмажить. кине мене, як шматочок бекону в якусь гігантську сковорідку з киплячим жиром.

Зненацька спалахнуло світло. Софія почала кліпати й побачила велетенську печеру з високою кам'яною стелею.

Стіни були заставлені шафами з полицками, на яких вишикувалися нескінченні ряди скляних банок. Банки були скрізь. У кожному закутку. В кожнісінькому закапелку й закамарку.

А посередині стояв стіл зі стільцем заввишки три з половиною метри.

Велетень зняв свого чорного плаща й повісив його на стіну. Софія зауважила, що під плащем

у нього була сорочка без коміра, стара брудна шкіряна камізелька, на якій, здається, не було ані гудзика, й такі самі вицвілі зелені штани, явно йому закороткі. На босих ногах велетня красувалися якісь кумедні сандалі з дірками по боках. Софія у нічній сорочці, сидячи навпочіпки на долівці печери, розглядала велетня крізь товсті лінзи своїх окулярів у металевій оправі. Вона тремтіла, мов осиковий лист, відчуваючи, як по спині в неї хтось мовби пошкрябує крижаним пальцем.

— Ага! — вигукнув Велетень, підступаючи до неї й потираючи руки. — Хто це до нас завітати?

Його гучний голос прокотився печерою, наче гуркіт грому.

ВДВ

Велетень схопив рукою тремтячу Софію і підніс її до столу.

Ось тепер він мене і з'їсть, подумала Софія.

Але Велетень сів на стілець і став її розглядати. Його вуха й справді були здоровезні. Кожне завбільшки з колесо вантажівки, і він, коли хотів, міг вивертати їх назовні або притискати до голови.

— Я бути голодний! — гримнув Велетень і вишкірив свої квадратні зубиська. Зубиська були дуже білі і дуже квадратні, наче шматки акуратно нарізаного білого хліба.

— Б...будь ласочка, не їжте мене, — промимрила, затинаячись, Софія.

Велетень розреготався:

— Ти думати, раз я велетень, то я людожерний канібаламут?! — гаркнув він. — Хоч ти майже казати правду! Усі велетні — канібаламути й душоубчики! Вони й *справді* жерти людські створінькала! Ми зараз у Країні Велетнів! Велетні

тут повсюдно! Ось там живе Костохруст! Цей велетень може згризати на вечерю два людські створінькала! Аж за вухами лящати! Кістки так тріщати, що хрускіт чути на сто кілометрів — хррусь, хррусь!

— Ой! — скривилася Софія.

— Костохруст жерти тільки людські створінькала з Туркеччини, — додав Велетень. — Він гасає в Туркеччину щокожної ночі, щоб жерти турків.

Софія несподівано розізлилася — зіграли її патріотичні почуття.

— А чому тільки турків? — обурилася вона. — Чим йому не вгодили англійці?

— Костохруст казати, що турки дуже-байдуже соковиті й набагато нямнямніші! Костохруст казати, що в них особливий присмак. Він казати, що туркецькі турки смакують, як кўрки.

— Може, й так, — буркнула Софія.

— Звісночо, що так! — вигукнув Велетень. — Кожне людське створінькало інакше на смак і па чвак. Одні нямнямні, інші тюфтюфні. Греки всі такі. Жоден велетень не жерти греків, ніколи в животі.

— А чому? — здивувалася Софія.

— Бо греки з Греції смакувати, як гречка без спецій, — пояснив Велетень.

— Можливо, й так, — припустила Софія. Вона стурбовано подумала про те, чим закінчаться усі ці балачки про людожерство. Та хай там що, але вона просто *мусить* підігравати цьому дивному велетню і сміятися з його жартів.

Але чи були це жарти? Може, він просто розпалює собі апетит розмовами про їжу?

— Отож я казати, — вів далі Велетень, — що всі людські створінькала мати різні присмаки. Мешканці Панами на смак жорсткі, як панами.

— Чому як панами? — не зрозуміла Софія.

— Бачу, ти не дуже-байдуже кмітлива, — зарухав своїми величезними вухами Велетень. — Я думав, що всі людські створінькала розумахи, але твоя голова порожня, як барабан.

— А ви любите фрукти? — спитала Софія, в надії перевести розмову на трохи безпечніші харчі.

— Ти хотіти змінити тему, — суворо дорікнув Велетень. — Ми ведемо цікаву балакачку, що в кожного людського створінькала свій присмак. А людське створінькало — не фрукт. У нього дві ноги, а фрукт зовсім без ноги.

— Веллінгтон? — здивувалася Софія. — А де той Веллінгтон?

— У тебе в голові що — сонні мухи? — обурився Велетень. — Веллінгтон у Новій Зеландії. Людські створінькала з Веллінгтона на присмак дуже-байдуже гамнямнямні — так казати той велетень.

— А які вони на смак, ті веллінгтонці? — поцікавилася Софія.

— Як чоботи, — відповів Велетень.

— Ну, так, — погодилася Софія. — Гумові чоботи-веллінгтони. Їх так у нас називають. Я мала б здогадатися.

Софія вирішила, що ця розмова надто затяглася. Якщо вже її мають з'їсти, то нехай це роблять одразу, а не ходять довкола колами. Вона втомилася чекати.

— А які людські створіння любите їсти *ви*? — запитала вона тремтячим голосом.

— *Я*?! — гарикнув Велетень.

Від його потужного голосу аж забряжчали всі банки на полицках.

— Щоб я гризати людські створінькала?! Інші велетні — так! А я цього ніколи! Всі інші велетні

ють, як собачі консерви, бо в них присмак *лабрадорів!*

— А які тоді на смак люди з Лабрадору? — поцікавилася Софія.

— Як доги, — переможно вигукнув Велетень. — Як данські доги!

— Може, ви щось наплутали? — засумнівалася Софія.

— Я дуже-байдуже плутанутий Велетень. Але я стараюся все розплутувати. І я навіть близько не такий плутанутий, як інші велетні. Я знати одного, який гасати учвал на вечерю аж у Веллінгтон.

— Веллінгтон? — здивувалася Софія. — А де той Веллінгтон?

— У тебе в голові що — сонні мухи? — обурився Велетень. — Веллінгтон у Новій Зеландії. Людські створінькала з Веллінгтона на присмак дуже-байдуже гамнямнямні — так казати той велетень.

— А які вони на смак, ті веллінгтонці? — поцікавилася Софія.

— Як чоботи, — відповів Велетень.

— Ну, так, — погодилася Софія. — Гумові чоботи-веллінгтони. Їх так у нас називають. Я мала б здогадатися.

Софія вирішила, що ця розмова надто затяглася. Якщо вже її мають з'їсти, то нехай це роблять одразу, а не ходять довкола колами. Вона втомилася чекати.

— А які людські створіння любите їсти *ви*? — запитала вона тремтячим голосом.

— *Я*?! — гарикнув Велетень.

Від його потужного голосу аж забряжчали всі банки на поличках.

— Щоб я гризати людські створінькала?! Інші велетні — так! А я цього ніколи! Всі інші велетні

пожирають їх щокожної вечері, а я — ні! Я — велетень-дивак! Я — добрий і баламутний Велетень! Я — єдиний добрий і баламутний Велетень у Країні Велетнів! Я ВЕЛИКИЙ ДРУЖНИЙ ВЕЛЕТЕНЬ! Я — ВДВ. А як *тебе* називати?

— Мене звати Софія, — відповіла дівчинка, ледве вірячи в те, яку чудову новину вона щойно почула.

Велетні

— Але якщо ви такий добрий і дружній, — сказала Софія, — чому ж ви тоді вихопили мене з ліжка і забрали сюди?

— Бо ти мене БАЧИТИ, — відповів Великий Дружній Велетень. — А коли хтось ПОБАЧИТИ велетня, то його або її треба одразуво забирати.

— Чому? — здивувалася Софія.

— Ну, насамперед тому, — пояснив ВДВ, — що людські створінькала не *вірити* у велетнів, правда? Вони *вважати*, що ми не існуємо.

— А я, наприклад, вірю, — заперечила Софія.

— Ну, це лише тому, що ти мене БАЧИТИ! — вигукнув ВДВ. — А я не можу дозволити *нікому*, навіть мацюпусічним дівчаткам, щоб вони мене БАЧИЛИ і після того залишалися вдома. Бо ти насампередно пострибуваєш і скрізь пищатимеш про те, що ти ПОБАЧИТИ велетня, і тоді почнеться полюванення на велетня. Цілі стада збуджених людських створінькал з невідомо якою збруєю поженуться за мною, щоб спіймати і зачинити

в клітку, а потім тріщити на мене очі, як на звіротку. Вони відправлять мене в зонопарк або в циркнадроті з усіма тими скубану́тими тигропотамими і крокодиляльками.

Софія знала, що Велетень каже правду. Бо якби хтось випадково обмовився, що бачив, як уночі сільськими вуличками тинявся якийсь велетень, то по всьому світі здійснювався б неймовірний гвалт.

— Я можу закластися, — вів далі ВДВ, — що ти перша розпатякакала б усім цю новину, тож я й мусив тебе забрати. Я казати правду?

— Мабуть, так, — зізналася Софія.

— Але цього не статися! — додав ВДВ.

— То що ж тепер зі мною буде? — запитала Софія.

— Якщо ти повернешся, то всім розцвірінькакаєш — з'явишся в тому теле-меле-візорі або виступиш по радію. Тому тобі доведеться зостатися тут зо мною до кінця життєвості.

— Ой, ні! — жажнулася Софія.

— Ой, так! — підтвердив ВДВ. — Але попереджати тебе, щоб ти без мене не сміти висунути й носа з цієї печериці, бо інакше тебе чекати жахомахнючий кінець! Ти зараз сама побачити, хто

тебе згамнямямить, якщо, звісно, побачить тебе хоч на одну мінімалістичну секунду.

Великий Дружній Велетень зняв Софію зі столу й поніс до виходу з печери. Він відкотив убік здоровезну каменюку і сказав:

— Дивися он туди, дівчуватко, і казати мені, що бачувати.

Сидячи на руці ВДВ, Софія визирнула з печери. Сонце вже піднялося високо, висвітлюючи своїм яскраво-пекучим промінням величезне жовтаве пустище з синюватим камінням і мертвими деревами.

— Ти бачувати їх? — запитав ВДВ.

Софія, мружачись від сліпучого сонця, побачила кілька страхітливих височенних постатей,

що рухалися поміж камінням удалині, на відстані якихось п'ятисот метрів. Троє або четверо велетнів сиділи нерухомо на кам'яних валунах.

— Це Країна Велетнів, — пояснив ВДВ. — Це все велетні, кожен із них.

Від цього видовища аж паморочилося в голові. На добряче засмаглих велетнях не було ніякої одежі, окрім схожих на спіднички шматинок довкола стегон. Але Софію найбільше приголомшили їхні розміри. Вони були просто гігантські, набагато вищі й товстіші за Великого Дружнього Велетня, на долоні якого вона сиділа.

А які вони були огидні! У багатьох стриміли величезні животи.

У всіх були довжелезні ручиська і здоровенні ножиська. Велетні сиділи трохи задалеко, щоб розгледіти їхні мармизи, але це, мабуть, було й на краще.

— А що вони тут роблять? — спитала Софія.

— Нічого, — відповів ВДВ. — Вони просто нудьгати себе і швендяти без діла, поки стемніє. А тоді всі гасати учвал туди, де живують *люди*, щоб спіймати когось собі на вечерю.

— Тобто до Туреччини? — уточнила Софія.

— Костохруст, звісно, гасати до Туркеччини, — відповів ВДВ. — Але інші галопувати до всіляких віддаленистих місць — наприклад, до Веллінгтона за присмаком чобіт, або до Панами за панамним присмаком. Кожен велетень мати свої улюблені полювання.

— А в Англії вони теж бувають? — поцікавилася Софія.

— Частотно, — підтвердив ВДВ. — Вони казати, що в англійчатини дуже-байдуше цікавий присмак кукурдуплі.

— Я не розумію, що це означає, — сказала Софія.

— Означення не має значення. Я ж не завжди правий. Доволі частотно я лівий, а не правий.

— Невже ці бридкі велетні сьогодні вночі знову їстимуть людей? — жахнулася Софія.

— Вони всі щокожної вечері їдять людські створінькала, — відповів ВДВ. — Усі, крім мене. Ось чому тебе чекати жахомахнющий кінець, якщо ти трапиш комусь із них на очі. Вони проковтати тебе, як шматок ясирного пирога, одним ковтнем!

— Але ж їсти людей — це жахливо! — вигукнула Софія. — Чому ніхто їх не зупинить?

— А хто мав би їх зупиняти? — здивувався ВДВ.

— Скажімо, ви? — припустила Софія.

— Ніколи в животі! — заволав ВДВ. — Усі ці людоджерні велетні страшенні і лютезні! Вони вдвійничо ширші моєї жирнини і моєї королівської високості!

— Удвічі за вас вищі, — підказала Софія.

— Отож-бо й воно, — погодився ВДВ. — Ти їх бачувати з далековини, а що буде, як вони підійдуть ближчіше. Ці велетні мати п'ятнадцять метрів височини і страхопудні м'язи й мулюскули. Я проти них карлик, ліліпупсик, вірастюлик. Сім метрів у Країні Велетнів — на сміх кроликам.

— Ви не повинні цим перейматися, — заспокоїла його Софія. — Мені здається, ви страшенно великий. У вас навіть пальці на ногах товсті, як сосиски.

— Товстіші, — втішено відповів ВДВ. — Вони такі, як відбивні молотилки.

— І скільки тут цих велетнів? — поцікавилася Софія.

— Усього дев'ять, — відповів ВДВ.

— Це означає, — сказала Софія, — що кожної ночі десь у світі викрадають і з'їдають дев'ятеро людей.

— Більшіше, — уточнив ВДВ. — Усе залежати

від розмірів людських створінькал. Японійські створінькала дуже-байдуже мацюпусічні, тому велетень мусити зжертити десь шість японійців, щоб заморити черев'ячка. А інші, такі як норвежійці або янкі-панкі, набагато вищіші, тому, щоб гарно набити пuzеро, їх досить два або три.

— Невже ці гидомирні велетні не оминають жодної країни? — запитала Софія.

— Жодної, крім Греції, — підтвердив ВДВ. — Вибір країни залежати від настрою. Якщо велетневі гаряче, він гасати учвал кудись на морозивну північ, щоб охолодити себе якимось ескімососом. Гарний жирненький ескімосос для велетня те саме, що для тебе ескімо.

— Вірю вам на слово, — скривилася Софія.

— А якщо ніч морозивна, і велетень закоцюбніти від холоду, то він радше гайнути до Папуасії, щоб зігрітися парочкою папуасіїв.

— Яке ж це жахіття! — обурилася Софія.

— Ніщо не зігріває велетня кращіше за пригорщу папуасіїв, — повідомив ВДВ.

— А якщо ви опустите мене на землю і я трошки біля них прогуляюся — невже вони мене з'їдять? — поцікавилася Софія.

— Миттесекундно! — вигукнув ВДВ. — Ти така мацюпупсічна, що вони ковтануркнуть тебе навіть без жування. Хапне тебе двома пальцями, і нямнямне, як сиріжечку!

— Ходімо краще назад, — попросила Софія. — Не хочу їх навіть бачити.

ДИВОВИЖНІ ВУКА

Повернувшись у печеру, Великий Дружній Велетень знову посадив Софію на величезний стіл. — Тобі не морозивно зимно у нічній сорочці? — запитав він.

— Нормально, — відповіла Софія.

— Я оце увесьчасно думати, — сказав ВДВ, — про твоїх бідолашних батьків. Вони тепер, мабуть, бігують й стрибувати по всій хаті з крикальками: «Алло-алло, де ти поділася, Софі?»

— Я не маю мами й тата, — мовила Софія. — Вони померли, коли я ще була немовлям.

— Ой, бідолашна скрампулька! — вигукнув ВДВ. — Мабуть, ти страшенно за ними сумуєш?

— Не страшенно, — відповіла Софія, — бо я їх зовсім не знала.

— Мені тепер стати сумно, — почав терти очі ВДВ.

— Не сумуйте, — мовила Софія. — Ніхто особливо не турбуватиметься про мене. Бо ж ви забрали мене з сільського сиротинця. Там усі сироти.

— То ти бути сиріотка?

— Так.

— І скільки там сиріоток?

— Десятеро, — відповіла Софія. — Усі маленькі дівчатка.

— Ти там любити бути? — запитав ВДВ.

— Зовсім ні, — заперечила Софія. — Головною у нас в сиротинці була місіс Клонкерс, і якщо вона дізнавалася, що ти порушуєш правила, наприклад, встаєш вночі з ліжка чи погано складаєш свій одяг, тебе неодмінно карали.

— А як вона вас карала?

— Зачиняла в темному підвалі на цілий день і ніч без їжі й пиття.

— Паскудна стара гнилошкрябка! — обурився ВДВ.

— Це було жахливо! Ми так цього боялися. У погребі жили щури, і ми чули, як вони там шурхотіли.

— Стара шиподруха! — заволав ВДВ. — Я вже давно не чувати такого! Ти мене страшенно посумнющила! — Величезна сльоза, яка могла б наповнити ціле відро, скотилася по його щоці, упала з плюскотом на підлогу і перетворилася на чималу калюжу.

Софія зі здивуванням спостерігала за ВДВ. Який чудернацько-емоційний велетень! То він каже, що в моїй голові повно сонних мух, а то раптом його серце повниться до мене співчуттям, бо місіс Клонкерс замикала нас у підвалі.

— А ось *мене* найбільше турбує те, — сказала Софія, — що мені доведеться зостатися тут на все життя. У сиротинці теж було несолодко, але ж мені не довелося б залишатися там на все життя.

— Це моя винуватина, — забідкався ВДВ. — Це я тебе викрав. — З його ока скотилося ще одне сльозище і плюснулося на підлогу.

— Проте я починаю думати, що довго мені тут бути не доведеться, — сказала Софія.

— Боюся, що ти тут залишатися назавжди, — заперечив ВДВ.

— Ні, не вийде, — наполягала Софія. — Рано чи пізно ці потвори все одно мене впіймають і схрумають на вечерю.

— Я цього *ніколи* не допустити, — запевнив ВДВ.

На якийсь час у печері запала тиша. Тоді знову озвалася Софія:

— А можна вас дещо спитати?

ВДВ витер долонею сльози і пильно глянув на Софію.

— Спитай, не бійся.

— Скажіть, будь ласочка, а що ви робили в нашому селі минулої ночі? Для чого ви засували свою сурму до спальні малих Гучі, а потім ще й дмухали в неї?

— Ага! — вигукнув ВДВ, зненацька випроставшись на своєму стільці. — Ось, виявляється, які ми цікавські! Пхаємо носа до чужого пирососа!

— А ще ви мали з собою валізу, — не вгавала Софія. — Що *це все* означає?

ВДВ підозріло зиркнув на дівчинку, яка, схрестивши ноги, сиділа на столі.

— Ти хотіти, щоб я відкривати тобі страхючі секретниці, про які ніхто не має знати.

— Клянуся, я нікому не розповім! — вигукнула Софія. — Та й кому ж я можу розповісти? Я ж застрягла тут на все своє життя.

— Ти можеш казати це іншим велетням.

— Ні, я не зможу, — заперечила Софія. — Ви ж самі казали, що вони мене відразу з'їдять.

— А таки з'їдять, — запевнив ВДВ. — Ти людське створінькало, а це для них, як ягідка в сметанці.

— А якщо вони з'їдять мене відразу, як побачать, то я аж ніяк не встигну їм щось сказати, правда? — мовила Софія.

— Правда, — погодився ВДВ.

— То чому ж ви казали, що я можу розповісти?

— Бо в мене в голові цілий казан різних казань, — пояснив ВДВ. — Ти матимеш вухобіль, якщо слухатимеш усі мої казанови.

— Будь ласочка, скажіть, що ви робили в нашому селі, — попросила Софія. — Обіцяю тримати язик за зубами.

— А ти навчиш мене, як робити солоника? — запитав ВДВ.

— Що ви маєте на увазі? — розгубилася Софія.

— Я дуже-байдуже хотіти мати солоника, щоб їхвати на ньому, — замріяно мовив ВДВ. — Я так би хотіти мати великого плюхатого солоника, щоб цілими днями їхвати зеленкавими лісами і зривати з дерев персоковиті фрукти. В нашій спекельно-пекельній країні нічого не росте, крім ойгірків. А я так би мріяти їхвати куди-інде, щоби ранкового ранку сидіти верхи на солонику й зривати собі персоковиті фрукти.

Ці дивні слова дуже зворушили Софію.

— Можливо, ми колись знайдемо для вас слоника і нарвемо персиків, — мовила вона. — А тепер скажіть мені, що ж ви робили в нашому селі?

— Якщо це тебе справдиво цікавить, то слухай: я вдмухував сони в дитячі спальні.

— *Вдмухували сні?* — оторопіла Софія. — Як це?

— Я сонно-дмухняний велетень, — пояснив ВДВ. — Коли всі інші велетні гасати учвал у різні тудисюдні боки, щоб ковтати людські створінькала, я біжу в інший бік, аби вдмухувати сони у спальні діток, які там сплявають. Гарні сони. Золотаві чудесенні сони. Сони, від яких стають щасливі всі, хто їх бачувати.

— Хвилиночку, хвилиночку, — зупинила його Софія. — А де ж ви берете ці сні?

— Я їх назбираваю, — сказав ВДВ, показуючи рукою на нескінченні ряди банок на полицках. — Я мати їх дільйони.

— Але ж сні не можна *збирати*, — засумнівалася Софія. — Як можна упіймати сон?

— Тобі ніколи цього не второпіпати, — мовив ВДВ. — Тому я й не хотіти тобі нічого казати.

— Ой, ні, будь ласочка, скажіть! — заблагала

Софія. — Я все второпаю! Прошу вас! Розкажіть мені, як ви збираєте сни! Розкажіть мені все!..

ВДВ зручніше вмоствився на стільці і поклав ногу на ногу.

— Сони, — мовив він, — дуже-байдуже загадковісні. Вони пливати в повітрі, як мацюпусічні хмаркомильні бульбашки. І вони постійново шукати сплюхавих людей.

— І їх можна побачити? — запитала Софія.

— Ніколи з першого разива.

— Тоді як їх можна зловити, якщо не бачити?

— Ага, — мовив ВДВ. — Ось тут і починатися величні секретниці.

— Я не скажу нікому.

— Я тобі довірювати, — сказав ВДВ.

Він заплющив очі, і якийсь час сидів нерухомо, а Софія мовчки чекала.

— Коли сон, кружляючи, пливає в нічнистому повітрі, — мовив нарешті ВДВ, — він випускати крихітносіньке ніжно-дзумкітливе шурхотіння. Але той дзумкіт такий сріблястово-тихусінький, що жодне людське створінькало ніколи його не почувати.

— А ви його чуєте? — поцікавилася Софія.

ВДВ показав на своє величезне, мов колесо вантажівки, вухо й почав рухати ним у різні боки. Він цим явно пишався і робив це з гордовитою усмішкою.

— Бачувати, яке в мене вухо? — запитав він.

— Як я могла не бачити? — вигукнула Софія.

— Можливо, воно видається тобі трохи чуднявим, але повір: воно дуже-байдуже унікальнісне. Воно не для того, щоб у нього кашляли.

— Я впевнена, що цього робити не варто, — погодилася Софія.

— Завдячно моїм вухам я можу чути найтихісший звук.

— Тобто ви можете чути те, чого не чую я? — запитала Софія.

— Та порівняно зі мною ти *глуха, як вареник!* — заволав ВДВ. — Своїми мацюпусічними вухастиками ти чувати тільки гупгупне гуркотіння. А я чувати *таємне шепотіння світу!*

— Наприклад? — поцікавилася Софія.

— У твоїй країні я чуваю кроки божої корівки-сонечка, коли воно дріботить по листочку.

— *Чесно?* — вражено запитала Софія.

— Більшіше того — її кроки здаються мені *дуже-пребайдуже* голоснявими — *гупу-тупу-тупу* — наче кроки велетня.

— Господи Боже! — вигукнула Софія. — А що ви ще можете почути?

— Я чувати, як мацюпусічні мурашки балачкувати між собою, коли копошаться в землі.

— Тобто ви чуєте, як розмовляють мурашки?

— Кожне-прекожне слово, — підтвердив ВДВ. — Хоча й мало що можу второпіпати з їхньої мови.

— А ще що? — запитала Софія.

— Іноді, в дуже-байдуже тихомісячну ніч, — сказав ВДВ, — я повертати свої вуха в палсжньому напрямку, — тут він повернув свої величезні вуха

вгору до стелі, — і якщо я повертати їх отак, а ніч дуже-байдуже тихомісячна, я тоді можу чувати далековинну *музику зірок у небі*.

Софія аж легенько затремтіла. Вона сиділа тихо-тихо й чекала, що він іще розповість.

— Саме мої вуха попередили мене, що ти вночі стежити за мною з вікна, — повідомив ВДВ.

— Але ж я мовчала як риба, — здивувалася Софія.

— Я чувати, як з того боку вулиці билосся твоє серце, — сказав ВДВ. — Голосняво, як барабан.

— А ще, — попросила Софія. — Будь ласочка.

— Я можу чувати рослини й дерева.

— Хіба й *вони* розмовляють? — вражено спитала Софія.

— Це не зовсім розмовляння, — уточнив ВДВ. — Наприкладно, якщо я захотіти зірвати чудовну квітку і потягну її за стебело, аж воно зламається, рослинка зойкне. Я дуже-байдуже добре чую, як кричить квіточка.

— Не може бути! — зойкнула Софія. — Який жах!

— Квітка кричати так само, як закричала б ти, якби хтось сильно смикнув *тебе* за руку.

— Невже це все правда? — не могла повірити Софія.

— Думаєш, я тобі побрехенькую?

— Просто мені важко в це повірити.

— Тоді я більше нічого не розповідатиму! — обурився ВДВ. — Я не хотіти, щоб мене обзивали побрехельчиком.

— Ой, ні! Я й не думала вас так називати! — щиро вигукнула Софія. — Я вам вірю! Справді! Продовжуйте, будь ласка!

ВДВ зміряв її довгим суворим поглядом. Софія теж дивилася на нього, не відводячи очей.

— Я вам вірю! — лагідно повторила вона, бачачи, що велетень таки образився.

— Я б тобі ніколи не побрехенькував, — буркнув він.

— Я знаю, — тихо мовила Софія. — Але погодьтеся — нелегко відразу повірити в такі дивовижні речі.

— Розумію, — сказав ВДВ.

— Тоді, будь ласка, вибачте мені і розповідайте далі, — попросила вона.

Велетень ще трохи зачекав, а тоді мовив:

— Те саме відбувається й з деревами. Якщо в дерево цюкнути сокирою, я чувати холодрижний звук із самого серця дерева.

— Який це звук? — запитала Софія.

— Немовби хтось тихо стогне, — відповів ВДВ. — Так, як стогне старий чоловік, який поволюсі вмирає.

Він замовк. У печері запала тиша.

— Деревата хотіти жити й рости так, як ти і я, — сказав нарешті він. — Вони живі. Як і рослини.

Він тепер виструнчився на своєму стільці, міцно стискаючи перед собою руки. Його обличчя світилося, а очі сяяли, мов дві зорі.

— Я чуваю чудесенні й жахненні звуки! — промовив він. — Деякі з них тобі кращіше ніколи не чувати! Але інші схожі на дивовижнаву музику!

Від думки про дивовижне велетень мовби перевтілився. Його осяяне високими емоціями обличчя просвітліло й погарнішало.

— Розкажіть мені про них ще, — тихенько попросила Софія.

— Якби ти могла чувати, як розмовляють крихітки мишечки! — сказав він. — Вони люблять собі поговорити, і я чувати їх так голосняво, як сам себе.

— І що вони кажуть? — запитала Софія.

— Це знавають тільки вони, — сказав Веле-

тень. — Павухатки теж люблять побалакати! Ти можеш цього не знати, але павухатки страшенні базікала. А коли вони прями своє павухатиння, вони весьчасно співувати. Співувати солодше, ніж солов'їони.

— А кого ви ще чуєте? — допитувалася Софія.

— Одними з найбільших теревенівців є гусельниці, — сказав ВДВ.

— І що ж та гусінь каже?

— Вони весьчасно сперечатися, хто з них стане найгарнішим метеликом. Це їхня улюблювана тема.

— А зараз тут пропливає якийсь сон? — поцікавилася Софія.

ВДВ порухав навсібіч своїми велетенськими вухами, пильно прислухався і похитав головою.

— Зараз довкола нас нема жодного сону, окрім тих, що в банках. Я мати спецілувальне місце, де я ловлю сони. Вони зрідка прилітають до Країни Велетнів.

— А як ви їх ловите?

— Так само, як ти ловиш метелики, — відповів ВДВ. — Сачукóm. — Він встав і подався в куток печери, де стояла підперта до стіни велика жер-

дина завдовжки в десять метрів, з прикріпленим до неї сачком.

— Це соноловочка, — повідомив він, хапаючи жердину рукою. — Кожного щоранку я йти на полювання нових сонів, щоб наповнювати ними баночки.

Раптом він утратив інтерес до розмови. — Я бути голодний, — повідомив він. — Час на гамнямням.

Ойгірки

— Але ж якщо ви не їсте людей, як усі інші велетні, — мовила Софія, — *як же ж* ви живете?

— Це дуже-байдуже складнюща проблематика, — відповів ВДВ. — У цій багнуцькій Країні Велетнів зовсім не рости такі веселі харчі, як анамаси чи банани. Нічого не рости, крім одного тюфтюфного овоча під назвиськом *ойгірок*.

— Ойгірок?! — вигукнула Софія. — Такого овоча не існує!

ВДВ поглянув на Софію й усміхнувся, вишкіривши майже двадцять своїх квадратних білих зубів.

— Учора, — мовив він, — ми ще не вірити у велетнів, правда? Сьогодні ми не вірити в ойгірки. Лише тому, що ми не *бачувати* щось своїми мацюпусічними кліпаницями, ми думати, що це не існувати. А що тоді казати, наприклад, про великого клоника-цвіркуря?

— Перепрошую? — нічого не второпала Софія.

— А про гампелькрімку?

— Що це таке? — перепитала Софія.

— А про дригообраза?

— Кого-кого? — розгубилася Софія.

— А про дробомота?

— Це якісь тварини? — запитала Софія.

— Це *звичайневі* тварини, — зневажливо зронив ВДВ. — Я не бути всезнаючий велетень, але мені здаватися, що ти дівчуватко-нічогонезнатко. У тебе замість мізків — ватра.

— Ви хотіли сказати вата? — виправила його Софія.

— Що я хотіти казати і що я казати — це дві різні речі, — доволі величаво проголосив ВДВ. — А зараз я показувати тобі ойгірок.

ВДВ рвучко відчинив масивну шафу і дістав звідти дуже дивний овоч — чорний, з білими повздовжніми смугами, вкритий неоковирними пухирцями. Овоч був завдовжки як половина звичайної людини, але значно товстіший, наче дитячий візочок.

— Ось він, бридогідний ойгірок! — вигукнув ВДВ, розмахуючи ним. — Він мені бридкий, гидкий, він мені неїдкий! Але тільки тому, що я відмовлятися їсти людські створінькала, як інші

велетні, я мушу їсти ці какоблюйні ойгірки. Бо інакше з мене лишиться тільки шкіра та кістя.

— Ви мали на увазі шкіра та *кості*, — підказала йому Софія.

— Я *знати*, що це кісті, — буркнув ВДВ. — Але прошу второпіпати, що іноді я починати говорити крученики, і нема на то радію. Я постійново хотіти вимовляти все якнайкращіше.

Великий Дружній Велетень сказав це з таким понурим виглядом, що Софія аж засмутилася.

— Вибачте, — сказала вона. — Я не хотіла вас якось образити.

— Тут у Країні Велетнів ніколи не бувають ніякої школи, щоб мене навчити, — похнюпився ВДВ.

— А ваша мама хіба ж не могла вас навчити? — запитала Софія.

— Моя *мама!* — вигукнув ВДВ. — У велетнів не бувають мамів! Ти *мусити* це знати!

— Ой, я не знала, — розгубилася Софія.

— Хіба хтось чував колись про *жінок-велетнів?*! — заволав ВДВ, розмахуючи над головою ойгірком, неначе арканом. — Ніколи в животі не було жінок-велетеньок! І ніколи не буде бувати. Велетні завжди чоловіконні!

Софію це зовсім збентежило.

— Але в такому випадку, — мовила вона, — як же ви народилися?

— Велетні не народжуються, — сказав ВДВ. — Велетні *з'являються*, ось і все. Просто *з'являються*, як сонце й зірки.

— А коли з'явилися ви? — запитала Софія.

— Звідки мені знати про такі речі? — відповів

ВДВ. — Це було так давнюще, що я не могли порохувати.

— То ви навіть не знаєте, скільки вам років?

— Жоден велетень цього не знати, — відповів ВДВ. — Я тільки знати, що я дуже старий, дуже-байдуже-пребайдуже старий. Можливо, старійший за землю.

— А що стається, коли велетень помирає? — запитала Софія.

— Велетні не помирають, — пояснив ВДВ. — Іноді зовсім раптовано велетень зникати, і ніхто не знати, куди він піти. Але найчастотніше велетні просто жити й цокати, як великі годинники.

ВДВ, який усе ще тримав у правій руці химерний ойгірок, запхав його в рот і відкусив величезний шматок. Коли він почав жувати, зчинився такий хрускіт, наче хтось хрумав крижану брилу.

— Гидобридотина! — приказував він з повним ротом, бризкаючи на Софію великими куснями ойгірка, що, наче кулі, відскакували від стола. Софія на столі ледве встигала ухилятися від них.

— Жахітнявщина! — бурмотів ВДВ. — Блюйно! Отруйно! Ось візьми й сама скуштуй цей бридогідний ойгірок!

— Ні, дякую, — відсахнулася Софія.

— Відтеперно тобі теж доведеться їсти тільки це, тому радити тобі звикати до цього, — сказав ВДВ. — Нумо, мала креветулько, скуштуй!

Софія відщипнула маленький шматочок.

— Бе-е-е-е-е! — її мало не знудило. — Ой, ні! О Боже! Рятуйте! — Вона відразу виплюнула ой-гірок. — Фу! Як жаб'яча шкіра або тухла риба! — зойкнула вона.

— Навіть гірніше! — розреготався ВДВ. — Мені він на смак, як тарганячки і слизьяки!

— Невже нам доведеться це їсти? — скривилася Софія.

— Звісно, якщо ти не хочеш ставати такою худавою, щоб зникати, як парова шинка.

— Як *порошинка*, — виправила його Софія. — Парова шинка — це щось зовсім інше.

І знову в очах ВДВ з'явився той псчально-зворушливий вираз.

— Слова, — мовив він, — усе життя створюють мені нерозм'язні проблеми. Тому прошу: будь зі мною терплява і не перскулькуй мене. Я вже казав тобі, що точно знаю, що хотіти казати, але все постійново виходить навперекреч.

— З кожним таке трапляється, — заспокоїла його Софія.

— Але не так, як зо мною, — похитав головою ВДВ. — Я казати жахомахнющу ахенітницю.

— А мені здається, що ви говорите пречудово, — заперечила Софія.

— Справдиво? — вигукнув утішений ВДВ. — Ти не намилюєшся?

— Просто чудово! — повторила Софія.

— Я ще ніколи в животі не мав такого прекрасного дарунку! — зрадів ВДВ. — А ти справдиво не вішувати мені на вухастики локшинку?

— Звичайно, ні, — запевнила Софія. — Мені дуже подобається, як ви говорите.

— Як чудовартісно! — засяяв усмішкою ВДВ. — Як класнокрутно! Як хвацько й дебело! Я просто гикавіти.

— Послухайте, — сказала Софія. — Нам зовсім необов'язково їсти ойгірки. На полях довкола нашого села є повно чудових овочів. Морква... цвітна капуста... Чому б вам не назбирати цього всього, коли ви будете там наступного разу?

ВДВ гордо підняв голову.

— Я дуже-байдуже чесноартісний велетень, — сказав він. — Я кращіше бути жувати гнило-смерді ойгірки, аніж крадоцупити щось у інших людей.

— Але ж ви викрали мене, — нагадала Софія.

— Ну, я ж не так уже й дуже-байдуже тебе крадоцупив, — лагідно всміхнувся ВДВ. — Ти ж така маніпулсічна крихотулька.

Крoвoпoпивaч

Зненацька біля входу в печеру пролунало страхитливе гупання і прогримів чийсь голос:

— Ліліпупсик! Ти там, Ліліпупсик? Я чути твої базікалочки! З ким ти там базікалочиш, Ліліпупсик?!

— Обережняво! — попередив Софію ВДВ. — Це Крoвoпoпивaч! — Та не встиг він договорити, як хтось відсунув кам'яну брилу і в печеру ввалився п'ятнадцятиметровий велетень, що був удвічі вищий і ширший за ВДВ. Окрім брудної шматки довкола стегон, на ньому нічого не було.

Софія сиділа на столі. Біля неї лежав здоровенний напівобгризений ойгірок. Вона захова-лася за ним.

Важко ступаючи, цей монстр підступив до ВДВ і схилився над ним.

— З ким ти тутa базікалочиш?! — гримнув він.

— Сам до собою, — відповів ВДВ.

— Дурбульня! — заревів Крoвoпoпивaч. — Ахенітниця! — гарикнув він. — Ти базікалочиш з людським чворінням, ось що я думати!

— Ні, ні! — заволав ВДВ.

— Так, так! — гримнув Кровопопивач. — Я припускати, що ти цупнув людське чворіння і притяг його сюди, щоб мати домашню сотворинку! Тому зараз я знайду його і ковтану як перекуску перед вечерею!

Бідолашний ВДВ страшенно розхвилювався.

— Тут н-нікого н-не мати, — затинаючись, відповів він. — Ш-що ти від м-мене хотіти?

Кровопопивач наставив на ВДВ свого товстезного, як стовбур дерева, пальця.

— Ух ти хлявий ліліпупс! — гаркнув він. — Флюйний курдупель! Фляшний прищак! Я зараз обшукати печерицю! — Він схопив ВДВ за руку. — І ти мені допоморжеш. Дваразом ми шустро найдем це смачнямне людське чворіння! — загорлав він.

ВДВ мав намір, як тільки випаде нагода, захопити Софію зі столу й сховати собі за спину, але тепер це вже було неможливо. Софія визирнула з-за надкушеного ойгірка й побачила, що обидва велетні потупотіли вглиб печери.

На Кровопопивача страшно було дивитися — червоно-бура шкіра, порослі чорною щетиною

груди, руки й живіт. На голові — довге, в суцільних ковтунах, чорне волосся. Його гидомирна брудна мармиза з малим розплющеним носом була кругла, мов гарбуз, а очі зяяли двома крихітними чорними дірами. А от пащека була величезна — від вуха до вуха. Здоровезні губи лежали одна на одній, як дві гігантські фіолетові сардельки. З-поміж них стриміли гострі, як скелі, жовті зубиська, а по підборіддю стікали цілі потоки слини.

Зовсім не важко було повірити, що ця жахлива почвара щоночі вечеряла чоловіками, жінками й дітьми.

Кровопопивач, тримаючи ВДВ за руку, продовжував обстежувати нескінченні ряди банок.

— Ці твої пібляві банки! — заревів він. — Що ти туди класти?

— Нічого для тебе цікавистого, — відповів ВДВ. — Ти цікавити себе тільки гризанням людських створінькал.

— А ти чокнута кукумунда! — огризнувся Кровопопивач.

«Зараз Кровопопивач підійде сюди, — подумала Софія, — й почне нишпорити по столі. Але ж

я ніяк не зможу зістрибнути з нього. Тут майже чотири метри заввишки. Можна зламати ногу».

Навіть ойгірок завтовшки, як візочок, не зможе її затулити, коли його схопить Кровопопивач. Вона уважно оглянула погризений кінець ойгірка. В його слизистій м'якоті були великі зернята, кожне завбільшки з кавун. Намагаючись не потрапити на очі велетням, Софія обережно виколупала з півдесятка тих зернят. В середині ойгірка утворилася доволі велика нора. Туди вона й залізла, скрутилася клубочком і зачалася. Схованка була мокра й слизька, але що вдієш — головне залишитися живою.

Кровопопивач і ВДВ уже підходили до столу. ВДВ мало не зомлівав зі страху. Він думав про те, що Софію ось-ось мають побачити і зжертити.

Раптом Кровопопивач схопив недоїдений ойгірок. ВДВ витріщився на порожній стіл. «Софіє, де ти? — розпачливо думав він. — Ти ж не могла зістрибнути зі столу! Де ж ти сховалася?»

— То от яку брідяку ти жереш! — гарикнув Кровопопивач. — Треба бути круглим дурбилом, щоб жерти таке гноїство!

На якийсь час Кровопопивач, здавалося, забув

про дівчинку. ВДВ вирішив ще більше його відволікти.

— Це нямнямний ойгірок, — сказав він. — Я радо їсти його щодня і щоночі. А ти ніколи не куштувляти ойгірка, Кровопопивачу?

— Людські чворіння сокочніші, — відповів Кровопопивач.

— Ти казати ахенітницю, — заперечив ВДВ, який з кожною секундою ставав усе відважніший.

ВДВ сподівався, що коли він переконає Кровопопивача відгризти шматок ойгірка, той лише від одного жахливого запаху вибіжить з печери.

— Скуштуй собі кусочок, — сказав ВДВ. — Але прошу тебе, коли втямиш, яка це смакотрансія, не гамнямнямай його увесь — залиш мені мацюпусічний кусюничик на вечерю.

Кровопопивач підозріло глянув своїми поросячими очками на ойгірок.

Софія у своїй нірці затремтіла з голови до ніг.

— А ти мене не шахромахрити? — недовірливо спитав Кровопопивач.

— Ніколи в животі! — гаряче запевнив ВДВ. — Скуштуй кусюничик, і ти радоватно заревеш, який цей чудесовоч гамнямнямний!

ВДВ побачив, як в передчутті додаткової поживи з ненажерливої пащеки Кровопопивача потекли цілі ріки слини.

— Овочавки дуже-байдуже корисні для твого здоровля, — переконував він. — Недобре їсти саме м'яснючиво.

— Ну, одноразно можна й глитнути, — буркнув Кровопопивач. — Але попереджувати: якщо він бридогідний, я розіб'ю його об твою головоломку!

Він схопив ойгірок і підніс його вгору. Овоч розпочав свою довгу дванадцятиметрову повітряну мандрівку до пащеки Кровопопивача.

Софія хотіла було заверещати, але це означало б неминучу смерть. Зачаївшись між слизьких зернят, вона відчувала, як її підіймають усе вище й вище.

Раптом вона почула *хрясь!* — це Кровопопивач відкусив добрячий шмат саме там, де вона сиділа. Софія побачила, як клацнули його зубища за кілька сантиметрів від її голови. Стало зовсім темно — вона опинилася в пащеці велетня. Там огидно смерділо гнилим м'ясом.

Дівчинка чекала, що зуби велетня ось-ось зімкнуться, і лише молилася, щоб смерть настала якнайшвидше.

— *Бе-е-е-е-е!* — раптом заревів Кровопопивач. — Тхор'якви й лайняки! — І виплюнув усе з рота.

Шматки ойгірка включно з Софією шугонули через цілу печеру.

Якби Софія вдарилася об кам'яну стіну, вона б загинула. Та їй пощастило: удар пом'якшили складки чорного плаща ВДВ, що висів на стіні. Напівпричмелена, вона впала на землю, надсилу заповзла під полу плаща і там зачаїлася.

— Ти малий свинохлюй! — заревів Кровопопивач. — Мала лисохрячка! — Він кинувся до ВДВ і розбив рештки ойгірка прямо на його голові.

Кусні овоча розлетілися по цілій печері.

— Ти це не любиш? — безневинно спитав ВДВ, потираючи голову.

— Любити?! — загорлав Кровопопивач. — Це найогидніше жерло, яке трапляти на мої зуби! Треба бути бджоловільним, щоб глитати такі бридогідини! Ти ж могла як пупер-супер гасати себе щоночі і щасливо поглинати сочковиті людські чворіння!

— Їсти людські створінькала гріховісно і лихóвно! — заперечив ВДВ.

— Ні, навпаки — захопливо і відрижно! — заперечив Кровопопивач. — І ниняво я бігувати в Холландію, щоб жертвувати собі два-три холландські чворіння. Хотіти знати, чому саме Холландія?

— Нічого я не хотіти знати! — з почуттям власної гідності відрубав ВДВ.

— Я вибрати Холландію, — повідомив Кровопопивач, — бо я вже по горло в ситі від смаку ескімосини. Важливо мати багато холодних харчувань у таку палючу погоду, а найхолодша страва після ескімосини — холландці. Людські чворіння з Холландії хвацько холодніві.

— Жахитиння! — скривився ВДВ. — І як тобі не сороміцько.

— Інші велетні чкурнуть гасати в Шкотляндію за малими шкотляриками, — додав Кровопопи-

вач. — Я теж любити шкотляндські шкотлярики. Вони смачно пахнути книжовками і чорнилками. Може, я ще передумати і теж гайнути з ними в Шкотляндію.

— Ти просто брідкогідник! — обурився ВДВ.

— А ти ганьбарик усіх велетнів! — заревів Кривопопивач. — Тобі не місце серед нас! Ти шмакодявний недомірок! Пискна курдуплянка! Ти... глюка́вий шпурдель!

З цими словами Кривопопивач вискочив з печери. ВДВ підбіг до виходу і швидко затулив його каменюкою.

— Софі́, — прошепотів він. — Софі́, де ти, Софі́?

Софія визирнула з-під поли його плаща.

— Я тут, — сказала вона.

ВДВ обережно її підняв і поклав на долоню.

— Я такий радий, що ти жива й стрібу́лькава! — зрадів він.

— Я була в його пашеці, — повідомила Софія.

— Де? — отетерів ВДВ.

Софія розповіла йому, що з нею сталося.

— То я вмовляти його їсти ойгірок, а ти весь-тойчасно бути там усередульці! — забідкався ВДВ.

— Було не надто приємно, — зізналася Софія.

— Бідолáшнова скрампу́лька! — вигукнув ВДВ. —
Ти тільки глянь на себе — ти ж уся забрудькана
ойгірком!

І він почав старанно її відчищати.

— Тепер я ще дужче ненавиджу цих велетнів, —
сказав він. — Ти знати, про що я мрію?

— Про що? — поцікавилася Софія.

— Я хотіти їх всіх замантачити, щоб вони всі
позникува́ли.

— Я б дуже хотіла вам допомогти, — мовила
Софія. — Спробую щось придумати.

Шумбурбулька і свистокурки

Софія не тільки вельми зголодніла, а й відчула неймовірну спрагу. Вдома вона б уже давно поснідала.

— А ви впевнені, що тут, окрім цих противнючих ойгірків, більше нічого немає? — запитала вона.

— Нема ані крихітульки, — відповів Великий Дружній Велетень.

— Тоді дайте мені, будь ласка, води, — попросила вона.

— Води? — перепитав, нахмуривши чоло, ВДВ. — А що таке вода?

— Те, що ми п'ємо, — відповіла Софія. — А що ви п'єте?

— Шумбурбульку! Всі велетні п'ють шумбурбульку, — сповістив ВДВ.

— Це теж така гидота, як ойгірки? — спитала Софія.

— Гидота?! — вигукнув ВДВ. — Аж ніяк! Шумбурбулька солодкішна й сливественна!

Він скочив зі стільця, підійшов до другої високої шафи, відчинив її і вийняв звідти скляну двометрову пляшку, до половини наповнену рідиною блідо-зеленого кольору.

— Це шумбурбулька! — оголосив він, гордовито підносячи її високо вгору, немовби там було коштовне шампанське. — Розкішлива шипуча шумбурбулька! — крикнув він.

Він потрусив пляшку, і зелена рідина почала шалено пінитися.

— Погляньте! Вона піниться *неправильно!* — вигукнула Софія.

І справді. Бульбашки, замість того, щоб підніматися вгору, опускалися вниз і лускалися на дні, від чого там утворилася шипуча блідо-зелена піна.

— Що то означати *неправильно?* — оторопів ВДВ.

— У наших шипучих напоях, — пояснила Софія, — бульбашки завжди піднімаються вгору і там лускають.

— *Угору* — це й бути *неправильно!* — вигукнув ВДВ. — Бульбашки ніколиво не йти вгору! Я ще ніколиво в животі не чувати таку *несусвітню* ахенітницю!

— Чому? — запитала Софія.

— Ти мене питати *чому*?! — заволав ВДВ, розмахуючи величезною пляшкою, неначе диригентською паличкою.

— Невже ти не розуміти, як ти папужно спотикаєшся, коли кажеш, що бульбашки шипіти вгору, а не вниз? Це несусвітня помилівка, щоб бульбашки летіти вгору! І якщо ти не бачувати чому, то в твоїй голові самі жабурастики!

— А чому бульбашки не повинні підніматися вгору? — спитала Софія.

— Зараз пояснювати, — відповів ВДВ. — Але спочатку скажи, як називатися *ваша* шумбурбулька?

— Є кока-кола, є пепсі-кола... Ну, й багато інших, — пояснила Софія.

— І *всі* бульбашки йти вгору?

— Так, угору, — підтвердила Софія.

— Це катастропа! — розпачливо вигукнув ВДВ. — Вгорішні бульбашки — це катастропа казоклізма!

— Чи не могли б ви, *будьте ласкаві*, пояснити, чому? — попросила Софія.

— Якщо ти уважнiяво слухуватимеш, я спробувати пояснити, — сказав ВДВ. — Але в твоїй голові стільки жабурястиків, що я сумніватися, чи ти взагалі второпіпати.

— Я спробую, — терпляче озвалася Софія.

— Ну, тоді слухуй. Коли ви п'єте вашу квакуколу, вона потрапляти прямо у твій живіт. Я правий? Чи лівий?

— Ви праві, — погодилася Софія.

— І бульбашки теж іти прямо в живіт. Правий чи лівий?

— Ви знову праві, — підтвердила Софія.

— І ці бульбашки шипучати вгору?

— Звичайно, — сказала Софія.

— А це означати, — вів далі ВДВ, — що всі вони шипучатимуть вгору твоїм горлостаєм і вилітатимуть з рота, і тоді в тебе буде пучна блюврижка!

— Буває й таке, — погодилася Софія. — Але що жахливого в тому, коли іноді станеться відрижка? Це навіть кумедно.

— Блюврижка бридогідна, — скривився ВДВ. — Ми, велетні, ніколиво її не робити.

— Ну, а цей *ваш* напій, — мовила Софія, — забула, як він називається...

— Шумбурбулька, — підказав ВДВ.

— Ось ця ваша шумбурбулька, — сказала Софія. — Якщо ви її п'єте і бульбашки йдуть *униз*, то результат буде ще гірший.

— А чого це гірший? — спохмурнів ВДВ.

— Тому що, — трохи почервоніла Софія, — якщо вони йдуть униз, а не вгору, то мусять виходити з іншого місця, і звук від того набагато голосніший і непристойніший.

— Свистопурк?! — засявав від радості ВДВ. — О, свистопурк!.. Ми, велетні, весьчасно свисто-

пуркати! Свистопурки — це ознака щастя. Музика для наших вухачок! Невже ти хочеш сказати, що у вас свистопуркання небздозволене?

— Просто це вважається страшенно некультурним, — пояснила Софія.

— Але ж іноді ви свистопуркаєте, хіба ні? — запитав ВДВ.

— Та всі свистопуркають, як ви це називаєте, — сказала Софія. — Свистопуркають королі й королеви. Свистопуркають президенти. Свистопуркають кінозірки й маленькі немовлята. Просто там, звідки я, говорити про це вважається непристойним.

— Яке бегемотство! — вигукнув ВДВ. — Якщо всі свистопуркають, то чому про це не говорити? Ось зараз ми ковтнемо моєї шумбурбульки і ти побачити славний результат.

ВДВ завзято потрусив пляшкою. Блідо-зелена рідина зашипіла й забулькала. Він витяг корок і зробив кілька гучних ковтків.

— Солодкішно й сливественно! — вигукнув він. — Я це обожнювати!

Якийсь час Великий Дружній Велетень стояв непорушно, а на його обличчі з'явився вираз абсо-

лютного блаженства. Аж ось раптом наче розверглися небеса — пролунав неймовірно голосний і непристойний звук, від якого, наче від чворокання грому, повідлунювали всі стіни і забряжчали всі банки на полицях. Але найдивніше сталося тоді, коли велетень, наче від вибухової хвилі, ракетою шугонув угору.

— *Гіпа-ля!* — заволав він, знову опустившись на землю. — *Ось* що таке свистопуркання! Пуркнув, фуркнув і приземлився!

Софія розреготалася. Просто не могла стримати сміх.

— А тепер спробуй сама! — запропонував ВДВ, повертаючи до неї горло величезної пляшки.

— Може, у вас є якась чашка? — запитала Софія.

— Жоднавих чашок. Тільки пляшка.

Софія відкрила рота, і ВДВ дуже обережно влив їй трішечки шумбурбульки.

О, яка ж то була розкішна річ! Солодка й освіжуюча. Напій мав смак ванілі й вершків з тонким присмаком сливи й малини. І бульбашки були пречудові. Софія відчула, як вони весело стрибали й лускалися у неї в животі. Це було дивовижне відчуття. Справді *солодкішне* й *сливественне*. Так, ніби сотні крихітних діток босоніж танцювали там джигу, лоскочучи її пальчиками своїх ніжок!

— Як чудово! — вигукнула вона.

— Зараз побачиш! — мовив ВДВ і заляскав вухами.

Софія відчула, як бульбашки в її животику

опускаються все нижче й нижче, і раптом... пролунав дзінкий вибух, неначе зазвучали сурми, від музики яких усе довкола теж задзеленчало і заgrimіло.

— Браво! — заволав ВДВ, розмахуючи пляшкою. — Дуже-байдуже добре для припочатку! Нумо ще ковтанемо!

Подорож у Країну Снів

Коли ця божевільна шумбурбульна забава закінчилася, Софія знову вмостилася на величезному столі.

— Ти тепер чуєшся кращіше? — поцікавився Великий Дружній Велетень.

— Набагато краще, дякую, — зізналася Софія.

— Коли мені медузно, — сказав ВДВ, — кілька ковтків шумбурбульки повертати мені скочилася настрої.

— Це було так класнючо! — сказала Софія.

— Цибáто! Фантрасмічно! Гиготічно! — додав ВДВ і пішов у другий кінець печери, щоб узяти свій сачок-сонолов. — Я зараз бути гасати учвал, — повідомив він, — щоб напіймати для своєї колекції нових стріблястих сонів. Я роблю це щокожного дня без вихідних. Хотіти піти зі мною?

— Ні-ні, красненько дякую! — сказала Софія. — Не хочу трапити на очі усім тим велетням!

— Я тебе заховати в кишеню камізельки і тебе ніхто не побачує, — сказав ВДВ.

Перш ніж Софія встигла щось сказати, він узяв її зі столу й запхав у кишеню камізельки. Там було цілком достатньо місця.

— Чи ти хотіти мацюпусюсічну дірочку, щоб підглядати з неї, — запитав він.

— А тут уже є одна, — сказала дівчинка.

Вона знайшла в кишені невеличку дірочку, через яку було зручно за всім спостерігати. Вона бачила, як ВДВ нахилився й наскладав у свою валізу порожніх скляних банок. Тоді замкнув валізу, взяв її в одну руку, а другою підхопив жердину з сачком і подався до виходу з печери.

Вийшовши надвір, ВДВ одразу помчався по жовто-гарячій пустелі з синіми скелями й засохлими деревами, де тиїлися інші велетні.

Софія, сидячи навпочіпки в кишені, не відводила очей від маленької дірочки. Відстань до велетнів скорочувалася.

— Не дихвай! — прошепотів їй ВДВ. — Схрести пальцівки! Ми йдемо! Зараз ми прослизати повзко велетнів! Ти бачувати оте найближчіше до нас одоробло?

— Бачу, — прошепотіла тремтячим голосом Софія.

— Це найжахливіший з усіх. І найбільшущий. Це Тілогриз.

— Я й чути про нього не хочу, — прошепотіла Софія.

— Він майжево шістнадцять метрів заввишки, — тихенько повідомив ВДВ, не стишуючи ходи. — Він ковтати людські створінькала, мов цукоррафінадик, по три-чотири наразиво.

— Ви мене змушуєте нервувати, — простогнала Софія.

— Я й сам нервувати, — прошепотів ВДВ. — Я завжди стрибувати, як клоник-цвіркурець, коли поблизу бути Тілогриз.

— То обійдіть його, — почала благати Софія.

— Не могли, — відповів ВДВ. — Він гасати удвічно швидше за мене.

— Може, вернемося назад? — запропонувала Софія.

— Ніколиво! — заперечив ВДВ. — Якщо вони бачувати, що я тікати, то побіжать за мною і жбурляватимуть каміння.

— Але їсти вас вони не будуть? — спитала Софія.

— Велетні ніколиво не гризти інших велетнів, — відповів ВДВ. — Вони можуть битися й сварити.

тися між собою, але ніколиво не гри́зають одне одного. Людські створінькала їм смако́тніші.

Велетні вже помітили ВДВ і пильно стежили, як він трюхикає. Він намагався обійти їх стороною, з правого боку.

Крізь дірочку в кишені Софія побачила, що Тілогриз неквапно рушив їм навперейми, наближаючись до того місця, куди мав іти ВДВ. Інші велетні незграбно плигали вслід за ним. Софія нарахувала всього дев'ятеро велетнів, серед яких був і Кровопопивач. Вони нудилися й не знали, чим зайняти себе до настання темряви. Ліниво й загрозливо велетні рушили до ВДВ.

— А ось і наш ліліпупсик! — рывкнув Тілогриз. — Гей, ліліпупся! Куди це ти поспіхайливо швиндячиш? — Він простяг своє довжелезне лаписько й ухопив ВДВ за волосся. ВДВ не пручався. Він просто спинився і мовив:

— Будь ласка, Тілогризе, відпусти моє волосиння.

Тілогриз забрав свою руку й відступив на крок. Інші велетні оточили їх в очікуванні розваги.

— Ну, що, мала курдуплянка! — гарикнув Тілогриз. — Ми всі хотіти знати, куди це ти гасати учвал щокожного дня. Хіба ти не знати, що до

настання темрявості гасати учвал не можна. Людські чворіння можуть легкаво тебе побачувати, і тоді вони почнуть полювання на нас. А ми ж цього не хотіти, правда?

— Авжежно не хотіти! — проревіли решта велетнів. — Назад у печерицю, ліліпупся!

— Я не гасати до людських створінькал, — повідомив ВДВ. — Я йти в інші місцята.

— А я думати, — мовив Тілогриз, — що ти ловляеш людські чворіння, щоб тримати їх як домашні твареники!

— Це правдина! — вигукнув Кровопопивач. — Я сам чувати, як він базікалчав з одним таким твареником у печериці!

— Будь ласка, можеш обшукувати мою печерицю, — озвався ВДВ. — Кожен кутасик, камарок і капелок. Там нема ані людських створінькал, ані їхніх стручків.

Софія припишкла в кишені ВДВ, як мишка. Намагалася навіть не дихати й боялася, що раптом може чхнути. Найменший порух міг би її викрити. Крізь дірочку вона бачила, як велетні тісніше й тісніше оточують бідолашного ВДВ. О, які ж вони були гидезні! Маленькі свинячі

очка, величезні пащеки і жирнющі губи-сарделі. Коли заговорив Тілогриз, Софія мало не вмерла з переляку лише від самого вигляду його гігантського, чорного, як шмат обгорілого м'яса, язика.

Зненацька Тілогриз простяг свої довжелезні лаписька і захопив ВДВ за пояс. Він підкинув його високо в небо й загорлав:

— Лови його, Досмертістискачу!

Досмертістискач упіймав ВДВ. Решта велетнів хутко утворили широке коло, відступивши на метрів двадцять один від одного, і налаштувалися до хвацької забави. Досмертістискач підкинув ВДВ і закричав:

— Лови, Костохрусте!

Костохруст кинувся вперед, упіймав ВДВ і одразу ж відпасував його далі.

— Хапай, Дітопожирачу! — гарикнув він.

Гра тривала. Велетні бавилися ВДВ, наче м'ячем, змагаючись, хто підкине його якнайвище. Софія вчепилася пальцями за кишеню, намагаючись не випасти, коли перекручувалася догори ногами. Вона мовби опинилася в бочці, яка летить униз із Ніагарського водоспаду, і боялася, що хтось із велетнів не зуміє впіймати ВДВ і той брязнеться на землю.

- Лови, М'ясопоглиначу!..
- Лови, Углоковтачу!..
- Тримай, Дівчатокчавчав!..
- Хапай, Кровопопивачу!..
- Лови!.. Хапай!.. Тримай!..

Нарешті гра їм обридла і вони його не зловили. Бідолашний ВДВ упав на землю. Він був побитий і причмелений. Копнувши його ще кілька разів ногами, велетні загукали:

— Біжи, курдуплянка! Хотіти подивитися, який ти прудкастик!

І ВДВ побіг. А що йому лишалось робити? Велетні хапали каміння і жбурляли в нього. ВДВ ледве встигав ухилятися.

— Марш, ліліпсячка!

- Крути подалі!
- Чалапай, сушенова креветулічка!
- Дурб'єцьяй, дурб'єцяло!
- Шмаляй, малякало!

Нарешті ВДВ залишив їх далеко позаду і невдовзі згряя велетнів пропала їм з очей.

Софія вистромила голову з кишені.

— Мені це не сподобалось, — мовила вона.

— Фу! — захекано мовив ВДВ. — Фурор і бийфурія! Вони сьогодні в паскуднявому настрої! Вибаченьки, що ти мати таке жахомахиюще крутіство.

— Вами крутили не менше, — сказала Софія. — Вони й справді хотіли вас покалічити?

— Та хто їх знати... — зітхнув ВДВ.

— А як же вони ловлять людей, щоб потім їх їсти? — поцікавилася Софія.

— Зазвичай сягають рукою у вікно спальки і хапають їх просто з ліжковини, — пояснив ВДВ.

— Так, як ви мене?

— Ага, але ж я тебе не їсти, — усміхнувся ВДВ.

— А ще як вони їх ловлять? — допитувалася Софія.

— Інодіколи, — розповів ВДВ, — вони припливати з моря, як риби, висунувши з морива лише голову. І тоді велика волохнява рука раптом хапати когось на пляжеві.

— І дітей теж?

— Дуже-байдуже частотно, — підтвердив ВДВ. — Малих крихотульок, які будувати замки з піску. Саме для того велетні й пливастають. Дітопожирач казати, що малята не такі жорсткі, як їхні бабустриці.

Поки вони говорили, ВДВ щодуху мчав понад землею. Софія виструнчилась у кишені його камізьки, міцно тримаючись за її краї, немов за

поруччя. Її голова й плечі були назовні, і вітер розмаював їй волосся.

— А ще як вони полюють на людей? — не вгавала Софія.

— У кожного свої спецілувальні способи, — відповів ВДВ. — М'ясопоглинач удавати, що він велика деревина в парку. Він стояти в сутінках, тримачучи великі гіллячини над головою, і чекає, поки якась щасливого сім'я прийде і влаштуває під його кроною пікнікчик. М'ясопоглинач ждати, поки вони розкладають свої продуктовини для пікнікчика. А тоді — хап! — і справжній пікнікчик має вже тільки М'ясопоглинач.

— Яке жахіття! — обурилася Софія.

— Угорлоковтач обожнює міста́, — вів далі ВДВ. — Він вмощується там височинно між дахами будинків. Лежить так нишками-тишками, як нишкоті́шк, і стежувати за людськими створінькалами, що ходити внизу по вулицяцьках. Він хапати того, у кого найприємніший ароматчик. Просто сягає рукою і хапає бідолахву з вулицяцьки, як мавпа горішок. Він казати, що то дуже-байдуже класнячо так собі підбирати вечерю — так мовбито-нібито вибираваєш страву з меню.

— А хіба люди цього не *бачать*? — здивувалася Софія.

— Ніколиво. Не забудькай, що велетні полюють у сутінках. А ще Угорлоковтач мати страшливо швидку руку — як білка-мобілка.

— Але ж якщо люди щоночі зникають, невже вони не б'ють на сполох? — оторопіла Софія.

— Цей світ дуже-байдуже великий, — пояснив ВДВ. — У ньому багатого країн. А велетні розумністі. Вони стараються не потикати свого носива в одну й ту саму країну. Вони постійново міняти місцячки.

— Але ж якщо... — почала було Софія.

— Ти не забудькай, — урвав її ВДВ, — що людські створінькала зникати скрізьно і *без* велетнів. Вони самі убивати одне одного набагатого частіше, ніж їх пожирають велетні.

— Але ж люди не *ідять* одне одного...

— Велетні теж не їсти одне одного, — сказав ВДВ. — І вони не *вбивати* одне одного. Велетні не дуже-байдуже приємністі, але вони не вбивати одне одного. І крокодиляльки не вбивати інших крокодиляльок. І котики-морквотики не вбивати інші котики.

— Вони ловлять мишок, — заперечила Софія.

— Так, але вони не вбивати самі себе, — мовив ВДВ. — Лише людські створінькала вбивають своїх.

— А хіба отруйні змії не вбивають одна одну? — не вгавала Софія. Вона відчайдушно намагалася пригадати хоч якесь створіння, яке поводить ся так само жахливо, як люди.

— Навіть отруйнаві змії ніколи не вбивати одна одну, — сказав ВДВ. — Навіть такі страхіт-нючі пустоти, як тигрячки й вухороги не вбивати одне одного. Чи ти колисьно думала про це?

Софія промовчала.

— Я геть не розуміти людські створінькала, — мовив ВДВ. — Ось *ти* сама людське створінькалятко і ти казати, як огидняво, що велетні їдять людей. Я правий чи лівий?

— Правий, — буркнула Софія.

— Але ж людські створінькала постійно знищують *одне одного*, — мовив ВДВ. — Стріляють одне в одного, злітають у небо на літапланах, щоб скидати бомбуляри одне одному на головах. Людські створінькала завждисто вбивати своїх.

Великий Дружній Велетень казав правду. Безумовно, він мав слухність. І Софія вже починала сумніватися, чи й справді люди кращі за велетнів.

— І все одно, — мовила вона, вперто захищаючи людський рід, — це дуже гидко й неправильно, що ці брудні велетні щоночі вирушають на полювання за людьми. Люди ж ніколи не причиняли їм зла.

— Бідолаховий пороссявчик щокожного дня казати те саме, — зауважив на це ВДВ. — Він казати: «Я ніколи не причиняти людині зла — чому ж вона хотіти мене їсти?»

— Ой, лишенько! — зойкнула Софія.

— Людські створінькала робити правила, які підходять їм самим, — вів далі ВДВ. — Але ці правила не підходять малим пороссявчикам. Я правий чи лівий?

— Правий, — зітхнула Софія.

— Велетні також робити правила. Їхні правила не підходять людським створінькалам. Усі вигадують свої правила, які підходять лише їм.

— Але ж вам теж не подобається, що ці крово-жерливі велетні щоночі поїдають людей?

— Не подобається — рішуче підтвердив ВДВ. — Один правий — це не два лівих. Тобі зручнiяво у моїй кишені?

— Нормально, — відповіла Софія.

Зненацька ВДВ знову набрав шалену швидкість, стрімко просуваючись уперед велетенськими стрибками. Пейзаж довкола знову став розмитий, і Софія мусила сховатися в кишеню від скаженого вітру, щоб залишитися з головою на плечах. Вона згорнулася там клубочком, слухаючи ураганний свист вітру, що вривався крізь дірку в кишені, шаліючи, немов тайфун.

Але цього разу ВДВ не надто довго утримував шалену швидкість. Здавалося, ніби він долав якісь страшні перешкоди: гірські вершини, океан або пустелю.

Проминувши їх, він знову сповільнив швидкість до свого нормального бігу, тож Софія мала нарешті змогу вистромити з кишені голову й роздивитися довкола.

Вона відразу зауважила, що тепер вони опинилися в якійсь дуже блідій країні. Сонце зникло за імистою пеленою. Повітря з кожною хвилиною ставало дедалі прохолоднішим. Ніде не видні-

лося ані деревця. Здавалося, тут не існує жодного кольору. Туман щохвилини густішав. Стало ще холодніше, а все довкола цілковито поблякло.

Вони опинилися в країні примарних туманів і випарів. Під ногами росла мовби якась трава; але вона чомусь не була зеленою, а попелясто-сірою. Довкола не було видно жодної живої істоти і не чулося ніяких звуків, окрім м'якого гупання кроків Великого Дружнього Велетня, що стрибасто пробивався крізь мряку.

Зненацька він спинився.

— Нарешті ми тут! — оголосив він.

Він нахилився, вийняв Софію з кишені й поставив на землю.

Дівчинка ще й досі була боса і в нічній сорочці. Софія, тремтячи, зіщулилась і роззирнулася на вируючі тумани і випари.

— Де ми? — запитала вона.

— У Країні Сонів, — відповів ВДВ. — Тут починаються усі сони.

Соґолови

Великий Дружній Велетень поставив на землю валізу і нахилився так низько, що його обличчя опинилося на одному рівні з личком Софії.

— Відтеперно ми сидіти тиху́сі-тихусі, як манюні мишастики, — прошепотів він.

Софія кивнула головою. Її цілковито огорнуло туманом. Щічки від цього стали вологі, а на волоссі заіскрилися крапельки роси.

Великий Дружній Велетень відчинив валізу і взяв з неї кілька порожніх скляних банок. Поставив їх на землю, відкрутив покришки і ви-простався на увесь зріст. Його голова була тепер аж десь угорі. Вона то зникала серед вируючої мряки, то знову з неї вигулькувала. У правій руці він тримав свій довжелезний сачок.

Софія, дивлячись угору, побачила, як закру-тилися його вуха. Вони мовби відокремилися від голови і легенько розгойдувались.

Раптом ВДВ подався вперед, високо підстриб-нув і спритно змахнув сачком, розтинаючи мряку.

— Піймав! — крикнув він. — Баночку! Баночку!
Хутко-хуткісімо!

Софія підняла банку і простягла її велетню. ВДВ опустил сачок і обережно переклав із сачка в банку щось абсолютно невидиме. Кинув сачок на землю і спритно накрив банку долонею.

— Покришку! — прошепотів він. — Хуткісімо!

Софія простягла йому покришку і він міцно її закрутив. ВДВ був надзвичайно збуджений. Він приклав банку до вуха й уважно прислухався.

— Це ляльний кліпунчик! — прошепотів він тремтячим від хвилювання голосом. — Це... це... це... це навіть ліпніше. Це візіяна! Це золотиста візіяна!

Софія оторопіло дивилася на нього.

— Ой боже-дайбоже! — захоплено промовив він, тримаючи перед собою банку. — Ох і пощастить якомусь мовлятку, коли я вдмухнути цей чудесенний сон до його спаленьки!

— Це справді гарний сон? — поцікавилася Софія.

— *Гарний сон?*! — заволав він. — Та це ж золота візіяна! Я не часто його ловити! — Він простяг Софії банку і сказав: — А тепер завми, як морська сплюхавочка. Гадаю, нині можна спіймати

цілий рій візіянок. І прошу тебе: не дихвай. Від тебе страшно багато шумовиння.

— Але ж я не ворухнула жодним м'язом, — обурилася Софія.

— І не кúлькай, — різко урвав її ВДВ.

І знову він випростався в тумані, наготувавши сачок. Запала мертва тиша. Очікування, прислуховування... Аж раптом з несподіваною спритністю він знову підстрибнув і змахнув сачком.

— Другу баночку! — крикнув він. — Хутко-хуткісімо!

Коли й другий сон було надійно сховано під покришкою в баночці, ВДВ приклав її до вуха.

— Ой, ні!!! — вигукнув він. — Краще б мені вечерювати блохастими личинками і колорадськими бзяками!

— Що трапилось? — здивувалася Софія.

— Жахомастик! — залентував він з болем і обуренням. — Ой-йо-йой, рятуйте наші груші! — бідкався ВДВ. — І не введіть у конюшину! Чорти-його-цяцька!

— Що ви маєте на увазі?! — розгубилася Софія, бо ВДВ з кожною миттю ставав дедалі стурбованіший.

— Ой, гамселяйте мої очкуляри! — волав він, розмахуючи банкою. — Я долати такий шлях, щоб упіймати золотаві сони, і що ж я зловляти?

— А що ви зловили? — запитала Софія.

— Я зловляти жахомахнющого жахомастика! — вигукнув він. — Це не просто *поганючий* сон! Це гіршіше! Це *кошмаріон!*

— Ой, божечку! — забідкалася Софія. — І що ж ви з ним зробите?

— Я ніколи-преніколи його не випускати! — крикнув ВДВ. — Бо інакше якесь бідолашнове мовлятко може побачити найщуренніший кошмаріон! Це дуже-байдуже безнепечно! Я його вибухну, як тільки ми вернутися до додому!

— Кошмари — це найгірше, — погодилася Софія. — Колись я прокинулася від нього в холодному поту.

— Після жахомастика ти прокидатися в крижаному *верещанні*, аж зуби ставають дибки! Від нього кров у жилах замерзувати, як бурульки, а шкіра злізати на підлогу і повзувати півзиками!

— То він аж такий поганий?

— Гіршіше нема! — заволав ВДВ. — Це натуральний куцюрюбен!

— Ви ж казали, що це жахомастик, — нагадала Софія.

— Так, це жахомастик, але це ще й *куцюрюбен* і *кльоц*! Трійко в одному! — сказав роздратовано ВДВ. — Ой, як добриво, що я міцняво закрутив покришку! Ох ти ж бридкаве бастардо! — крикнув він, втупившись у банку. — Більше тобі вже не ліжкожахняти бідних мовляток-ангеляток!

Софія й собі пильно втупилася в банку і вигукнула:

— Ой, я теж бачу! Там щось ворушиться!

— Звичайно, що ворушиться, — озвався ВДВ. — Ти бачувати жахомахнющого жахомастика.

— Але ж ви казали, що сні невидимі.

— Вони невидимі, допоки їх не *зловляти*, — пояснив ВДВ. — Після цього вони вже не такі невидимі. Ми ж бачуємо його дуже-байдуже чітко.

Софія змогла розгледіти в банці невиразні червоняві обриси напівпрозорої істоти, подібної на суміш газової бульки і драглистого пухиря. Ця суміш постійно рухалася, люто борсаючись і змінюючи форму.

— Він б'ється об стінки! — вигукнула Софія. — Хоче вирватись! Зараз розірветься!

— Що кошкомарніший сон, то він лютіший, коли його ув'язнити, — відповів ВДВ. — Він поводитись, як дика звіротка. Як звіротка лютезна, то зчинить у клітковині жахнячий розгвалтіяш. А якщо чемнява, як кукурзулька чи підгузник, то сидітиме цить-цитьно. Те саме і з сонми. От як з цим жахомастиком. Бачувати, як він бити себе об скло!

— Аж страшно дивитися! — зіщулилася Софія.

— Я б не хотіти бачувати його темрявої ночі, — зізнався ВДВ.

— Я теж! — погодилася Софія.

ВДВ заходився ховати банки назад у валізу.

— Це все? — здивувалася Софія. — Ми вже йдемо?

— Мене так змедузлив цей жахомастик, — відповів ВДВ, — що я дуже-байдуже роздвоївся. Сонополюванення на сьогодні себе закінчити.

Невдовзі Софія вже сиділа в кишені його камізьки, а ВДВ щодуху мчав додому. Коли вони нарешті виринули з туману і знову опинилися на розпеченому жовтому пустищі, то побачили, що всі велетні лежали покотом на землі і міцно спали.

Жакомастик для Тілогриза

— Перед тим, як гасати учвал на полюванення за людськими створінькалами, велетні завжди мають зо п'ять десяточків дрімот, — повідомив ВДВ. Він ненадовго спинився, щоб Софія могла краще все роздивитися. — Велетні сплявати тільки часвідчасно, — додав він. — Багато рідше, ніж людські створінькала, які обожнюють налягти на подушку. Тобі колись приходили в голову, що людське створінькало, якому півсотинки років, майже *двадцять* із них проспівало?

— Мушу зізнатися, що такого мені ще ніколи в голову не приходило, — визнала Софія.

— А ти *дозволяв*аєш, щоб у неї хоч щось приходило? — спитав ВДВ. — Уяви собі, прошу ласка, що людське створінькало, якому півста років, спляває як убитий двадцять років, і навіть не уявляє, що з ним відбуватися! Нічого не робить! І навіть не думає!

— Цікава думка, — мовила Софія.

— Ото ж бо й воно, — сказав ВДВ. — Бо я намагатися тобі втовкмачити, що людське створінкало, котре казати, що йому п'ятдесят, насправді має тільки тридцять.

— А я? — спитала Софія. — Мені вісім років.

— Ні, не вісім, — заперечив ВДВ. — Мовлятка й діти сплявають половину часу, отже, тобі лишень чотири.

— Мені вісім, — наполягала Софія.

— Ти можеш *думати*, що тобі вісім, — стояв на своєму ВДВ, — але ти лише чотири роки свого живота була з розплющеними очима. Тобі тільки чотири і не кúлькай. Такі маніпулсичні сплявчики, як ти, не могли сперечатися з такими старовійшими велетнями, як я, бо я на кількасот років старший за тебе.

— А скільки велетні сплять? — поцікавилася Софія.

— Вони ніколиво не гаяти зайвого часу на спаняття, — відповів ВДВ. — Дві-три години цілком достатньо.

— А скільки ж *ви* спите?

— Ще меншіше, — сказав ВДВ. — Я сплявати тільки після дощечки в четвер.

Софія, визираючи з його кишені, оглянула дев'ятьох сплячих велетнів. Вони тепер мали ще безглуздіший вигляд, ніж коли не спали. Почвари незграбно порозлягалися на жовтому пустиці, займаючи своїми тілами площу завбільшки з футбольне поле. Більшість лежали горілиць, широко роззявивши гігантські пащеки, і хропіли потужно, як трактори. Стояв жахливий рокіт.

Раптом ВДВ аж підстрибнув.

— Пу́зеро жабурястиків! — вигукнув він. — Мені бучнула в голову фантрасмічна ідея!

— Можете розповісти? — запитала Софія.

— Зачекавай! — крикнув він. — Не бігуй поперед дядька в Туркеччину! Зараз побачиш, що я зробити!

Він щодуху помчав до печери, а Софія міцно вчепилася за верх його кишені. ВДВ відкотив убік кам'яну брилу й забіг у печеру. Був надзвичайно збуджений і рухався дуже швидко.

— Сиди в кишені, моє бджілов'ятко, — мовив він. — Ми разом робити цю сяйну плескоб'анію.

Він відклав сачок, але валізи з рук не випускав. Тоді метнувся углиб печери і схопив свою довжелезну сурму, яка була з ним, коли Софія вперше

побачила його в своєму селі. Тримаючи в одній руці валізу, а в другій сурму, ВДВ вибіг з печери.

«Цікаво, що він задумав?» — дивувалася Софія.

— Гарнюньо вистромлявай голову і за пару незабарів усе побачиш, — порадив він.

Наблизившись до сплячих велетнів, ВДВ уповільнив ходу. М'яко, навшпиньки почав підкрадатися до бридких гігантських сплюхів-хрпунів. Проминув Угорлоковтача, Кровопопивача, М'ясопоглинача, Дітопожирача і спинився біля Тілогриза. Показав пальцем на нього, по-змовницьки глянув на Софію і підморгнув їй.

Ставши навколішки, ВДВ тихенько відчинив валізу і видобув з неї банку із жахомастиком.

Софія відразу все збагнула. «Овва, — подумала вона. — Це ж дуже небезпечно».

Вона присіла так, що тепер з кишені виднілися тільки її маківка і двоє очей, і була готова в разі якоїсь халепи знову пірнути вниз.

Вони підійшли на відстань трьох метрів до мармизи Тілогриза, гучне хрпіння якого було просто нестерпне. Між його роззявленими губиськами постійно надувалася велика бульбашка слини, що потім лускала і заливала йому всю пащеку.

ВДВ з надзвичайною обережністю відкрив покришку банки і нахилив її так, що вертлявий і в'юнкий жахомастик ніркнув у широкий отвір довжелезної сурми. Тоді приклав другий кінець сурми собі до вуст і скерував її прямисінько на морду Тілогриза. Набрал повні груди повітря, роздув щоки і дмухнув — *пуф!!!*

Софія побачила, як блідо-червоний спалах жахомастика шугонув по мармизі велетня, на якусь частку секунди зависнув над нею і — зник. Здавалося, ніби його засмоктало в ніздрі, але все сталося так швидко, що Софія мало що й збагнула.

— Нам треба швидко накувати звідси п'ятами, — прошепотів ВДВ, відбіг на сто чи двісті метрів, зупинився і низько-низько припав до землі.

— Зараз ми побачувати грім і глиставку, — повідомив він.

Довго чекати їм не довелося.

Раптом тишу роздер жахний рик, і Софія побачила, як усе шістнадцятиметрове тіло Тілогриза піднялося над землею і гучно чворохнулося назад. Велетень почав нестямно смикатися і звиватися, його крутило і підкидало. На це було страшно дивитися.

— Ой-ой! — ревів Тілогриз. — Ай-яй! Уй-юй!

— Він ще спить, — прошепотів ВДВ. — Це його починати мучити жахомастичний кошмаріон.

— Так йому й треба! — вигукнула Софія. Вона не відчувала ані найменшого жалю до цього гігантського одоробла, яке ковтало дітей, як цукор-рафінад.

— Рятувайте! — верещав Тілогриз, люто борсаючись на землі. — Він бігує за мною! Він мене хапати!

Тілогриз корчився й перекидався у жакливих конвульсіях, і на це було моторошно дивитися.

— Це Джек! — лементував Тілогриз. — Катюга Джек! Він мене духопелити! Він мене шпича́кати! Він мене роздирати! — Тілогриз звивався по землі, наче гігантська зміюка у передсмертній агонії. — Ой, відпустити мене, Джек! — верещав він. — Не катуй мене, Джек! Ой рятувати!

— Про якого Джека він говорить? — пошенки спитала Софія.

— Джек — єдиний людинатор, якого жахаються велетні, — пояснив ВДВ. — Вони смертельно бояться Джека, бо знати, що Джек — безжальний кілерчик велетнів.

— Рятуйте! — репетував Тілогриз. — Помилуйте бідолохого пупсика Тілогризика! Каравул! Він наближається з розпекучою сковородурою! Забери сковородуру, Джек! Благаю тебе, Джек, моляю тебе — не торкайся до мене розпекучою сковородурою!

— Ми, велетні, — прошепотів ВДВ, — не дуже байдуже знаємо, хто такий цей жахомахнющий Джек. Єдино, що ми знати, — він знаменитовий кілерчик велетнів, і в нього є щось таке, що називати себе сковородура, якою він сковородуриє велетнів до смертовіни.

Софія не змогла стримати сміху.

— Чого ти хихотуляти? — трохи ображено спитав ВДВ.

— Я вам потім розповім, — пообіцяла Софія.

Кошмаріон настільки оволодів Тілогризом, що все його тіло ледь не зав'язалося у вузол.

— Не роби цього, Джек! — хрипів він. — Я ніколи тебе не їв! Я ніколи не їв людські чворіння! Я тобі клянусь, що ніколи в животі не куштував людв'ядини!

— Брехунець, — пирхнув на це ВДВ.

На цьому слові Тілогриз, розмахуючи руками, заїхав кулачиськом у пащеку сплячого М'ясопоглинача, а одна з його здоровезних ніг, дригаючись, хвицьнула в пузо хроплячого Угорлоковтача.

З несподіванки обидва велетні прокинулись і зірвалися на ноги.

— Він гатити мене просто в пику! — заревів М'ясопоглинач.

— А мене в печерево! — загорлав Угорлоковтач.

Два велетні накинулися на Тілогриза й почали духопелити його кулачищами й пожищами. Нещасний Тілогриз миттєво прокинувся і відразу втрапив з одного кошмару в інший. Він ув'язався в страхітливую бійку, під час якої хтось постійно когось буцав і наступав на сплячих хропунів. Невдовзі усі дев'ятеро велетнів були на ногах і відчайдушно молотили одне одного куди попало. У цьому грандіозному побоїську вони щосили

чубилися, дряпалися, кусалися і роздавали наліво й направо копняки. Текла кров. Хрускали носи. Градом порскали зуби. Велетні гарчали, рикали, кричали й сипали прокльонами, тож над жовтим пустищем ще довго рокотав галас битви.

ВДВ усміхався від вуха до вуха, випромінюючи абсолютну втіху.

— Ох, як я любити, коли тут усе грюкачить і хрюкачить! — реготав він.

— Вони повбивають одне одного, — сказала Софія.

— Ніколиво! — заперечив ВДВ. — Ці почваряки завжди борюкувати й гамселяти одне одного. Скоро стане сутенéво, і всі вони помчатися учвал, щоб набивати свої печерева.

— Вони лихі, гидкі й смердючі, — скривилася Софія. — Терпіти їх не можу.

Дорогою до печери ВДВ тихенько мовив:

— Але ж добрезну жахачку ми підлаштувати за допомогою жахомахнючого кошмаріону, га?

— Чудову-пречудову! — погодилася Софія. — Ви просто молодець!

СНИ

Великий Дружній Велетень сидів у печері за височеним столом і виконував домашнє завдання.

Софія, поклавши ногу на ногу, сиділа неподалік на столі і спостерігала за ним.

Між ними стояла банка з єдиним добрим сном, упольованим того дня.

ВДВ старанно й ретельно виводив щось на аркуші паперу гігантським олівцем.

— Що ви там пишете? — спитала Софія.

— Щокожен сон мати на банці свою мекекетку, — пояснив ВДВ. — Бо як інакше я хутко знайду те, що мені потребельно?

— Невже ви й справді можете визначити, що то за сон, просто приклавши вухо до банки? — поцікавилася Софія.

— Я можете, — відповів ВДВ, не піднімаючи голови.

— Але як? По тому, як він гуде або дзижчить?

— Приблизново так, — підтвердив ВДВ. — Щокожен сон у світі звучати інакшою музикою. І мої величні вухастики могли читати цю музику.

— Під музикою ви маєте на увазі різні мелодії?

— Ні, це мелодії.

— А що ж ви тоді маєте на увазі?

— У кожного людського створінькала є своя музика. Я правий чи лівий?

— Правий, — погодилася Софія. — Багато музики.

— Інодіколи людські створінькала дуже-бай-дуже захопельні, коли чувати прекрасну музику. У них аж мурашки повзувати по спинозі. Я правий чи лівий?

— Правий, — підтвердила Софія.

— Отже, музика веде з ними розмову. Шле їм якусь звістину. Не думаю, що вони розуміють, про що ця звістина, але вони все одно її любити.

— Це справді так, — мовила Софія.

— Але завдячно моїм вухастикам, — вів далі ВДВ, — я могли не тільки *чути* музику сонів, а й *розуміти* її.

— Що означає *розуміти*? — спитала Софія.

— Я могли її *читати*, — пояснив ВДВ. — Вона зі мною розмовляти. Це як інакша мова.

— Мені доволі нелегко в це повірити, — зізналася Софія.

— Можу закласти собі парі, що ти не віриш і в зоряних джмелясиків, — мовив ВДВ, — і в те, що вони прилітати до нас із зірок.

— Звичайно, не вірю, — відповіла Софія.

ВДВ прискіпливо глянув на неї своїми величезними очиськами.

— Я мати надіяло, що ти мене вибачиш, — мовив він, — якщо я сказати, що людські створінькала вважають себе дуже-байдухе розумнявими, хоч насправді це не так. Майже всі вони педалековатні й тупискляві.

— Я *перепрошую*, — трохи образилася Софія.

— Справа в тому, що людські створінькала, — вів далі ВДВ, — відмовляються вірити в те, чого не можуть побачувати перед своїми носачками. Звісно, зоряні джмелясики існують. Я часто їх зустрічати. Я навіть базікалачити з ними.

Він розчаровано відвернувся від Софії і продовжив свою писанину. Софія підсунулася ближче, щоб прочитати, що він уже написав великими, але доволі кострубатими, жирними літерами.

Ось що там було написано:

ЦЕЙ СОН ПРО ТЕ, ЯК Я РЯТУВАТИ СВОГО НАВЧИТЕЛЯ ВІД УТОПІННЯ. Я ПІРНАТИ В РІЧКУ З ВИСОКОГО МОСТИСЬКА І ТЯГТИ НАВЧИТЕЛЯ ДО БЕРЕГІНИ. А ПОТІМ Я ЗРОБИВ ЙОМУ СМЕРТЕЛЬНЯВИЙ ЦІЛУНОК...

— *Який-який* цілунок?! — перепитала Софія.

ВДВ перестав писати, сповільна підвів голову і уважно поглянув на Софію.

— Я вже казати тобі раніше, — спокійно мовив він, — що я ніколи не мав можливості ходити до школи. І тому я повнявий помилок. Це не моя винуватина. Я робити все, що можемо. Ти мила дівчиделька, але пам'ятай, що й *ти сама* далеко не пані Самапізнавайка.

— Вибачте мені, — знітилася Софія. — Я дуже перепрошую. Дуже негарно з мого боку постійно вас виправляти.

ВДВ ще трохи затримав погляд на її обличчі і знову схилився над своєю неквапливою і ретельною писаниною.

— Скажіть мені чесно, — попросила Софія. — Якби ви вдмухнули цей сон до моєї спальні, невже мені й справді наснилося б, як я стрибаю з моста і рятую свого вчителя?

— І навіть більшіше, — сказав ВДВ. — Багато більшіше. Але ж я не могли записати цілий довжелезнявий сон на маніпупсічному акушері паперу. Звичайно, що там є продовження.

ВДВ відклав олівця, приклав велике вухо до

банки і десь із півхвилини пильно-пильно вслухався.

— Так, — мовив він, величаво погойдавши головою. — Цей сон і справді дуже-байдуже гарнявий. Він цікаво триває і чарівничо закінчується.

— А як він закінчується? — нетерпляче спитала Софія. — Скажіть мені, *будь ласочка*.

— Тобі наснитися, — розповів ВДВ, — що на другий ранок після рятування вчителя ти приходиш в школу і бачувати, що всі п'ятсот учнів сидять у актовій залі разом з навчителями, а завучий встає і каже: «Я хочу, аби вся школа тричі крикнула «ура» нашій хоробрій Софії, яка рятувати життєвість нашому доброму навчителю афрометики, містеру Фігінсу, якого випадково штовхнула з мосту в річкове місце наша навчителька хвісткультури міс Амелія Гопскоч. Отож прошу тричі «ура» для Софії!». І тоді вся школа, як навіжерна, кричить: «Ура! Браво! Молодичка!», а після того, навіть якщо ти переплутати всі цифри у підніжнику і помилити всі завдання, містер Фігінс завжди ставитиме тобі найверховеннішу оцінку і писатиме у твоєму зошиті: «*Відмінна робота, Софіє*». А потім ти прокидаєшся.

— Мені подобається цей сон, — визнала Софія.

— Звісняю, — мовив ВДВ. — Це ж візіяна. — Він лизнув зворотний бік етикетки і приліпив її до банки. — Я зазвичай писати трохи більше на мекекетках, — зізнався він. — Але ти за мною спостерігувала і я трохи хвилювальнився.

— Я можу піти й сісти деінде, — мовила Софія.

— Не піти, — заперечив він. — Дивися уважно в банку, і ти зможеш бачувати цей сон.

Софія придивилася до банки й побачила там ледь помітні напівпрозорі обриси чогось такого завбільшки, як куряче яйце, що переливалося мерехтливими відтінками ніжно-бірюзового кольору. Воно лежало на самому дні банки й легенько пульсувало, немовби дихало.

— Сон рухається! — вигукнула Софія. — Він живий!

— Звісняю, що живий.

— А чим ви його годуєте? — запитала Софія.

— Йому не потрібне їжування, — відказав велетень.

— Це жорстоко, — обурилася Софія. — Усе живе потребує якоїсь їжі. Навіть дерева й рослини.

— Північний вітер живий, — сказав ВДВ. —

Він рухається. Торкати твої щікачки і руки. Але ніхто його не годувати.

Софія мовчала. Цей дивний велетень вніс сум'яття в її думки. Він мовби відкривав ті таємниці, які були поза межами її розуміння.

— Сонові нічого не треба, — вів далі ВДВ. — Якщо він гарний, то спокійняво чекає, доки його випустять і дозволять проявитися. А поганський сон завжди бунтує, щоб вирватися назовні.

ВДВ підвівся, підійшов до однієї з численних полиць і розмістив найновішу банку серед тисяч інших.

— А можна побачити ще якісь сни, будь ласка? — попросила його Софія.

ВДВ завагався.

— Їх ніхто ніколи ще не бачив, — сказав він. — Але, можливо, врешті-рештоток я дозволю тобі маленько зазирнути.

ВДВ забрав її зі столу, поклав до себе на долоню й поніс до полиць.

— Там бути деякі чудесенні сони, — повідомив він. — Візіяни.

— Чи не могли б ви піднести мене ближче, щоб я могла прочитати етикетки, — попросила Софія.

— Мої мекекетки казати тільки коротку змістовину, — мовив ВДВ. — Сони зазвичай багато довшіші. Мекекетки просто, щоб нагадати мені.

Софія почала читати етикетки. Перша здалася їй доволі довгою. Вона була обкручена довкола банки, і Софії довелося обертати її, щоб прочитати увесь напис:

СЬОГОДНІНІ, КОЛИ Я СИДІЛА В КЛАСІ, ТО ВИЯВИЛА, ЩО ЯКЩО ДУЖЕ-БАЙДУЖЕ ПИЛЬНО ДИВИТИСЯ НА МОЮ НАВЧИТЕЛЬКУ СПЕЦІАЛЬНОВИМ ПОГЛЯДОМ, ТО Я МОЖУ ЇЇ ЗАСНУТИ. ТОМУ Я НА НЕЇ ДИВИТИСЯ Й ДИВИТИСЯ, АЖ ПОКИ ЇЇ ГОЛОВА ПАДАЄ НА СТІЛ І ВОНА ХУТКАВО ЗАСИНАТИ І ГОЛОСНО ХРОПУВАТИ. РАПТОМ ДО КЛАСУ ВРИВАТИСЯ ДИРЕКТОР І КРИЧАТИ: «ПРОКИНЬТЕ СЕБЕ МІС ПЛАМРИДЖ!⁴ ЯК ВИ СМІЛИ СПЛЯТИ В КЛАСІ! БЕРІТЬ СВІЙ КАПЛЕВУХ І ПЛАЩАНИЦЮ І ГЕТЬ ЗІ ШКОЛИ НАВІЧНО! ВСЕ, ВИ ВИГНАНКА!» ЗА ХВИЛИНУ Я ПРИСИПЛЯТИ І ДИРЕКТОРА, І ВІН ПОВОЛІ СПОВЗУВАТИ НА ПІДЛОГУ, НЕМОВ ЖЕЛЕ, І ПОЧИНАЄ

ХРОПОВІТИ ЩЕ ГОЛОСНЯВІШЕ, НІЖ МІС ПЛАМРИДЖ. А ПОТІМ Я ЧУВАТИ ГОЛОС МОЄЇ МАТУСИ, ВОНА КАЖЕ: «ВСТАВАЯЙ ТВІЙ СНІДОРАНОК ГОТОВИЙ».

— Який смішний сон, — засміялася Софія.

— Це комедяник, — пояснив ВДВ.

У банці, трохи нижче від етикетки, Софія побачила цей сон, такий самий гарний і ніжно-бірюзовий, як і попередній, що спокійно лежав собі на дні, легенько пульсуючи, хіба що був трохи більший.

— У вас окремі сни для хлопців і окремі для дівчат, еге ж? — запитала Софія.

— Звісно, — відповів ВДВ. — Якби я дав хлопцеві дівчуватий сон, навіть якби це був комедяник, хлопець прокинеться й подумає: який дурноверхий сон.

— Хлопці такі, — погодилася Софія.

— Ось тут на полиці лише дівчуваті сони, — показав ВДВ.

— А можна прочитати хлопчачий сон?

— Можна, — сказав ВДВ і підняв її до вищої полиці. На етикетці найближчої банки з хлопчачим сном було написано:

Я ЗРОБИВ СОБІ ПАРУ ДИВОВИЖНЯВИХ
ПРИСМОКТАЛЬНИХ ЧОБІТ. КОЛИ Я ЇХ
ВЗУВАЮ, Я МОЖУ СПОКІЙНЯВО ГУЛЯТИ
ПО КУХОННІЙ СТІНІ, ПО СТЕЛІ. І ОСЬ
ІДУ Я ДОГОРИ НОГАМИ ПО СТЕЛІ, І ТУТ
ЗАХОДЖУВАЄ МОЯ ВЕЛИКА СЕСТРА І ПО-
ЧИНАЄ ЯК ЗАВЖДИ ВЕРЕЦТАТИ НА МЕНЕ,
ЯКОГО БІСЕРА Я ХОДИТИ ПО СТЕЛІ?!
А Я ДИВЛЯЮ ЗГОРИ НА НЕЇ, СМІЮВАЧУ-
СЯ І КАЖУ: Я Ж КАЗАТИ
ТОБІ, ЩО ЧЕРЕЗ
ТЕБЕ Я ХОТІТИ
ДЕРТИ СЕБЕ
НА СТЕЛЮ,
ОСЬ ТАК ВОНО
Й СТАЛОСЯ.

— Трохи дурнуватий сон, — сказала Софія.

— Але хлопці так не думають, — засміявся ВДВ. — Це теж комедяник. Мабуть, тобі вже досить.

— Я хочу прочитати ще один хлопчачий, — попросила Софія.

На іншій етикетці було написано таке:

У НАШОМУ БУДИНКУ ДЗВОНЯТИ ТЕЛЕ-МЕЛЕФОН. МІЙ ТАТО БЕРЕ СЛУХУВАЧКУ Й КАЖЕ СВОЇМ ДУЖЕ-БАЙДУЖЕ ПОВАЖНЯВИМ ГОЛОСОМ: «СІМПКІНЗ СЛУХАЄ». РАПТОМ ЙОГО ОБЛИЧЧЯ СТАЄ БІДАВИМ, А ГОЛОС СМІШНЯВИМ, І ВІН КАЖЕ «ЩО! ХТО?!» А ПОТІМ КАЖЕ «ТАК, СЕР, Я РОЗУМІТИ, СЕР, АЛЕ Ж ВИ ХОТІТИ БАЗІКАЛАЧИТИ ЗІ МНОЮ, А НЕ З МОЇМ МАЦЮПУПСИКОМ-СИНОМ?» ТАТОВЕ ОБЛИЧЧЯ БУРЯКАКОВІЄ, І ВІН ПОЧИНАЄ ДИВНЯЧО КОВТАТИ, НЕНАЧЕ В ГОРЛІ ЙОМУ ЗАСТРЯГ ОМАР. І ВРЕШТІ-РЕШТОК ВІН КАЖЕ: «ТАК, СЕР, ДУЖЕ-БАЙДУЖЕ ДОБРЕ СЕР, Я ЗАРАЗ ЙОГО КЛИКАТИ, СЕР». ТОДІ ВІН ОБЕРТАЄТЬСЯ ДО МЕНЕ І КАЖЕ

ДОНЕВОЛІ ШАНОБЛИВО: «ТИ ЗНАЄШ ПРЕЗИДЕНТА СПОЛУЧУВАНИХ ШАТРІВ?» А Я ВІДПОВІДАЮ: «НІ, АЛЕ ДУМАЮ, ЩО ВІН ПРО МЕНЕ ЧУВАВ». ПОТІМ Я ДОВГО БАЗІКАЛАЧУ ПО ТЕЛЕ-МЕЛЕФОНІ: «Я ПРО ЦЕ ПОДБАЮ, ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ. ВИ ВСЕ ПОЗАПЛУТУЄТЕ, ЯКЩО ЗРОБИТЕ ПО-СВОЄМУ». ТАТОВІ ОЧИЦІ ВИЛАЗІЮЮТЬ НА ЛОБА, І ТУТ Я ЧУВАТИ ЙОГО СПРАВЖНЯВИЙ ГОЛОС, ЩО КАЖЕ МЕНІ: «ВСТАВАЙ, ЛЕДАЦЮГО, БО СПІЗНИТИ СЕБЕ ДО ШКОЛИ».

— Ці хлопці просто божевільні, — сказала Софія. — Я хочу прочитати ще ось цей.

І вона почала читати наступну етикетку:

Я МИТИСЯ У ВАННІЙ І РАПТОМ РОЗУ-
МІЮ, ЩО КОЛИ Я СИЛЬНАВО НАТИСНУ
НА СВІЙ ПУПАСИК, ТО ЗРОБЛЮСЯ НЕДО-
ВИДИМИМ. Я ЛЕЖУ І ВІДЧУВАЮ: НЕМА
МОЇХ НІГ І РУК. ФАКТОВИЧНО Я АБСО-
ЛЮТЕННО НЕДОВИДИМИЙ. Я ТУТ, АЛЕ
НІХТО МЕНЕ НЕ БАЧУВАТИ, НАВІТЬ Я
САМ. І ОТ ЗАХОДИТЬ МАМА І КАЖЕ: «ДЕ
ТИ, ДИТОВИНО? ЩОЙНАВО ВІН БУВ
У ВАННІЙ, І ВЖЕ КУДИСЬ ПОБІГУВАВ.
ЗНОВУ НЕ ПОМИЛИВСЯ ЯК НАЛЕЖИТЬ!».
І ТУТ Я КАЗАТИ: «Я ТУТ». А ВОНА: «ДЕ?»
А Я КАЗАТИ: «ТУТ». А ВОНА: «ДЕ?» І КРИЧА-
ТИ: «ГЕНРІ! ХУТКАВО СЮДИ!» І КОЛИ ВБІ-
ГАЄ ТАТО, Я МИЮСЯ, І ТАТО БАЧУВАТИ,
ЯК У ПОВІТРІ ЛІТАЄ ПІНА ВІД МИЛИВА,
АЛЕ МЕНЕ, ЗВІСНЯВО, ВІН НЕ БАЧУЄ. ВІН
КРИЧИТЬ: «ДЕ ТИ, СИНУ?». А Я КАЖУ:
«ТУТ». А ВІН ПИТАТИ: «ДЕ?», А Я КАЗАТИ:
«ТУТ». А ВІН ЗНОВУ: «ДЕ?». А Я: «ТА ТУТ!»
А ВІН: «ОЙ МИЛИВО, ОЙ МИЛИВО! ВОНО
ЛІТАЄ В ПОВІТЕРІ І ВСЕ МЕНІ ЗАСТУ-
ПАЄ!». І ТУТ Я НАТИСКАЮ НА СВІЙ ПУ-
ПАСИК – І ЗНОВУ СТАЮ ВИДИМИВИЙ.

ТАТО В ДУЖЕ-БАЙДУЖІЙ ХВИЛЮВАЛЬНОСТІ, ВІН КАЖЕ: «ТИ ХЛОПЧИК-НЕВИДИМЕЦЬ!» А Я КАЖУ: «ПОРА ТРОХИ ПОВАСИЛИТИСЯ».

Я ВИХОДЖУ З ВАННИ, ВИТИРАЮСЯ І ОДЯГАЮ ХАЛВАТ І КАПЦІ. ЗНОВУ НАТИСКАЮ НА ПУПАСИК, І СТАЮ НЕДОВИДИМИЙ. І Я ЙДУ В МІСТО І ХОДЖУ ПО ВУЛИЦЯЦЬКАХ. АЛЕ НЕДОВИДИМИЙ ЛИШЕ Я, А МОЇ ОДЯГАЧКИ – НІ. ТОЖ КОЛИ ЛЮДИ БАЧУВАТИ, ЯК У ПОВІТЕРІ ПО ВУЛИЦЯЦЬКАХ ЛІТАЮТЬ ХАЛВАТ І КАПЦІ, ВОНИ ПАНІКУКУВАТИ І КРИЧАТИ: «ПРИВИД! ПРИВИД!». ВСІ ВЕРЕЩАТИ, ВЕЛИКИЙ ПОЛЦАЙКО ТІКАТИ НОГИ НА ПЛЕЧІ. І ТУТ Я БАЧУВАТИ, ЯК З ПАБУ ЧИ З ШИНКИ

ВИХОДИТЬ МІЙ НАВЧИТЕЛЬ З АЛГЕБРИ
МІСТЕР ГРАМІТ. Я ПІДЛІТАЮ ДО НЬО-
ГОВО Й КАЖУ: «БУ-У-У!!». І ВІН СТРАХО-
ПУДЕННО ВИЄ І ТІКАЄ НАЗАД У ШИНКУ.
І ТУТ Я ПРОКИДАТИ СЕБЕ І БУТИ ЩАС-
ЛИВИЙ, ЯК НЮХОЛЬМАРИК.

— Якась дурня, — сказала Софія, однак не
втрималась і таки натиснула на свій пупчик.
Нічого не сталося.

— Сони дуже-байдуже таємничі, — мовив
ВДВ. — Людські створінькала їх не розуміти.
Навіть найдубовартісніші професори їх не
розуміти. Тобі вже досить?

— Ще оцей, — попросила Софія. — Останній.
І вона почала читати:

Я НАПИСАТИ КНИЖОВКУ, І ВОНА ТАКА
ЗАХОПЕЛЬНА, ЩО НІХТО НЕ МОЖЕ ВИ-
ПУСТИТИ ЇЇ З РУК. ВАРТО ПРОЧИТАТИ
ПЕРШИЙ РЯДОК, І ВИ ТАКІ ЗАХОПЕЛЬНІ,
ЩО НЕ ЗМОЖЕТЕ ВІДІРВУВАТИСЯ АЖ ДО
ОСТАТОЧНОЇ СТОРІНИЦІ. У ВСІХ МІС-
ТАХ ЛЮДИ ХОДЯТЬ ПО ВУЛИЦЯЦЬКАХ

І НАШТОВХУЮТЬСЯ ОДНІ НА ДРУГИХ,
БО НЕ ВІДРИВАЮТЬ ОЧЕЙ ВІД МОЄЇ
КНИЖОВКИ. ЗУБНІ ЛІКАРІ ЧИТАЮТЬ ЇЇ,
РОБЛЯЮЧИ ПЛОМБИРИ, АЛЕ ПАЦІЄНТИ-
КИ НЕ НАРІКАЮТЬ, БО ТАКОЖ ЧИТАЮТЬ
ЇЇ В ЗУБНИХ КРІСЛАХ. ВОДИЇ ЧИТАЮТЬ,
ВОДЯЮЧИ МАШИНИ І ПО ВСІЙ КРАЇНІ
СТАЮТЬСЯ БАВАРІЇ. НЕРВОХІРУРГИ ЧИ-
ТАЮТЬ ЇЇ, РОБЛЯЮЧИ НЕРВОПЕРАЦІЇ,
ЛЕТУНЦІ ЛІТАПЛАНІВ ЧИТАЮТЬ ЇЇ, І ЗА-
МІСТЬ ЛОНДОНА ЛЕТЯТЬ ДО ТІМБУКТУ.
ФУТБОЛІСТИ ЧИТАЮТЬ ЇЇ НА ПОЛІ, БО
НЕ МОЖУТЬ ВИПУСТИТИ ЇЇ З РУК,

А ОЛІМПІЙСЬКІ БІГУНЦІ ЧИТАТИ ЇЇ ПІД ЧАС БІГУВАННЯ. УСІ ХОТІТИ ЗНАТИ, ЩО БУДЕ ДАЛІ В МОЇЙ КНИЖОВЦІ, І КОЛИ Я ПРОКИДАЮ СЕБЕ, ТО АЖ ВІДЧУВАЮ ДЗВІН У ВУХАСТИКАХ ВІД ХВИЛЮВАЛЬНОСТІ, ЩО Я НАЙБІЛЬШУЧИЙ ПИСЬМЕНЧИК У СВІТІ. А ТОДІ ЗАХОДИТИ МАМА Й КАЗАТИ, ЩО ВОНА БАЧУВАЛА ВЧОРА МІЙ ЗОШИТ З АНГЛІЙСЬКОЇ І ЩО МІЙ ЛВОПИС ЖАХІТНЯВИЙ, ЯК І МОЯ ПУНКТУАКЦІЯ.

— Ну, поки що досить, — сказав ВДВ. — Тут їх дільйони, а мені вже боліти рука тебе тримати.

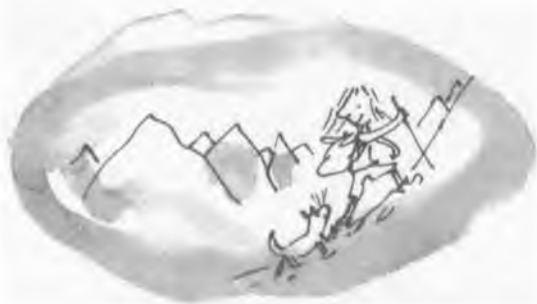
— А що там нагорі? — не вгавала Софія. — Чому на тих банках такі маленькі етикеточки?

— Це тому, — пояснив ВДВ, — що одного дня я піймав так багато сонів, що я не мав часу і сильняви писати довгі мекекетки. Але цього мені цілком достатняво, щоб усе згадати.

— А можна глянути? — спитала Софія.

І бідолашний ВДВ покійрно підніс її до банок, на які вона показувала. Софія швиденько їх перечитала, одну по одній: .

Я ВИДИРАТИСЯ НА ГОРУ ЕВЕРФЕСТ
ТІЛЬКИ З МОЄЮ КИЦЕРІЄЮ ЗА КУМПА-
НІЮ.

Я ВИНАХОДИТИ МАШИНУ, ЩО ЇХАТИ
НА ЗУБНІЙ ПАСТІ.

Я МОГТИ ВМИКАЧУВАТИ Й ВИМИКА-
ЧУВАТИ ЕЛЕКТРОНІЧНЕ СВІТЛО СИЛОЮ
СВОЄЇ ВОЛІ.

МЕНІ ЛИШЕ ВІСІМ РОКІВ, АЛЕ Я ВІДРОСТИВ ПРОСТО РОЗКІШЕНЬКОВУ БОРОДУ, І ВСІ ХЛОПЦІ МЕНІ СТРАШЕННО ЗАДРІСНЯТЬ.

Я МОГТИ СТРИБУВАТИ З БУДЬ-ЯКОГО ВІКНА І ВІЛЬНО-ПОВІЛЬНО ЛЕТІТИ В ПОВІТЕРІ.

Я МАТИ ДОМАШНЮ БДЖОЛУ, ЯКА,
КОЛИ ЛІТАЄ, НЕ ДЗИЖЧАЄ, А ГРАЄ РОК
І РОЛ.

— Мене вражає, — здивувалася Софія, — як ви
взагалі навчилися писати.

— А-а! — збадьорився ВДВ. — А я все чекаю,
коли ж ти мене про це питати.

— Якщо врахувати, що ви ніколи не ходили
до школи, — сказала Софія, — то це просто диво-
вижно. Як ви навчилися?

ВДВ перейшов через печеру, відчинив у стіні невеличкі потаємні дверцята і взяв звідти книжку, страшенно стару й пошарпану. За людськими мірками це була звичайнісінька за розмірами книжка, але в його велетенській руці вона скидалася радше на поштову марку.

— Однієї ночі, — розповів він, — я дмухати сон у віконце одного хлопчика і бачувати цю книжовку на його столику. Ох, як мені дуже-байдуже захотілося, щоб і в мене була така сама. Але я не міг її поцупити. Я ніколиво в животі не зробити такого.

— А як же вона опинилася тут? — запитала Софія.

— Я її *позичити*, — усміхнувся ВДВ. — Ненадовго.

— І давно вона у вас? — поцікавилася Софія.

— Приблизново тільки років з вісімдесят, — знизав плечима ВДВ. — Я її скоро повернути.

— Отже, писати ви навчилися за допомогою цієї книжки, так? — запитала Софія.

— Я її перечитати стосотні разів, і так поволі навчитися писати, — відповів ВДВ. — Я й досі її читати, вчитися нові слова і як їх списувати. Це дуже-байдуже захопельна книжовка.

Софія подивилася на обкладинку. «Ніколас Ніклбі», — прочитала вона вголос.

— А писати її Дал Чікенз, — додав ВДВ.

— *Хто-хто?* — перепитала Софія.

У цю мить біля печери прогримів шалений тупіт.

— Що це? — злякалася дівчинка.

— Це велетні дурляють до інших країн пожирати людські створінькала, — пояснив ВДВ.

Він швидко сховав Софію в кишеню, підбіг до входу в печеру і відкотив убік брилу.

Зі свого сховку Софія побачила, як усі дев'ятеро велетнів стрімголов прошуміли повз печеру.

— Куди ви сьогодніні? — крикнув їм ВДВ.

— Ми всі чухраємо до Англії за гарнющими малими англосями, — сповістив на бігу Тілогриз.

— Я, — гаркнув Дівчатокчавчав, — знаю, де бути хіхіхатка для дівчуваток, і там я набити собі пuzero, як китастик!

— А я, — заволав Угорлоковтач, — знаю, де бути страхохатка для хлопесят! — Простягаєш руку і хапуєш їх повну джменю! Смачнямнямина!

Невдовзі велетні зникли з виду.

— Що він мав на увазі? — запитала Софія, визираючи з кишені. — Що таке хіхіхатка для дівчат?

— Він хотіти сказати: школа для дівчатуваток, — пояснив ВДВ. — Він їх ковтати, як мемедемси.

— Ой, ні! — забідкалася Софія.

— А хлопчиків він наловляти у школі для хлопчиків, — додав ВДВ.

— Цього не можна допустити! — крикнула Софія. — Ми мусимо їх зупинити! Не можна сидіти склавши руки!

— Ми нічого не могли, — сказав ВДВ. — Ми безпорадні, як інфузорії-кухлики.

Він сів на синю шорстку брилу біля печери, виїняв з кишені Софію і поклав біля себе на камінь.

— Поки вони побіговують, можеш погуляти. Тепер тут безпечняво, — сказав ВДВ.

Сонце сіло за обрій і довкола почало сутеніти.

Великий план

— Ми просто мусимо їх зупинити! — крикнула Софія. — Мерщій покладіть мене назад у кишеню і ми поженемося за ними й попередимо всіх у Англії про їхнє наближення.

— Безглуздово і без-можливо, — заперечив ВДВ. — Вони гасати удвічі швидніше за мене і закінчать свою людську гризоту, коли ми бути ще на півполовині дороги.

— Але ж ми не можемо сидіти тут склавши руки! — не вгавала Софія. — Скількох дівчаток і хлопчиків збираються вони сьогодні з'їсти?

— Багато, — відповів ВДВ. — Один лише Тіло-гриз мати дуже-байдуже чвакожерний апендицит.

— І вони хапатимуть дітей з ліжечок, коли вони сплять?

— Як горох із струмочків, — підтвердив ВДВ.

— Я не хочу цього чути! — заволатала Софія.

— То не слухати, — озвався ВДВ. — Я вже багато років сидяю на цьому каменярі щокожної ночі, коли вони частуватися людською гризотою, і я сумую за всіма тими людськими створінькала-

ми, яких вони поїдають. Але я мусяти до цього звукувати. Я нічого не могла зробити. Якби я не був мінімалістичним велетнем-ліліпупсом ростивом якихось сім з гаком метрів, я би їм завадити. Але нині це абсолютно не в моїх сливах.

— А ви завжди знаєте, куди вони біжать? — запитала Софія.

— Завжди, — відповів ВДВ. — Щокожної ночі вони мені ревіти, коли тупотять повз мою печерицю. От передучора вони ревну́ли: «Ми газуємо до місіс Сіпі і міс Сурі, щоб згризти їх обох!»

— Ох-ох! — схопилася за голову Софія. — Я їх ненавиджу!

Дівчинка і Велетень сиділи мовчки на синьому камені у вечірніх сутінках. Раптом дівчинка зірвалася на ноги й закричала:

— Я так не можу! Ви тільки уявіть собі тих бідолашних дівчаток і хлопчиків, що їх ось-ось з'їдять живцем! Ми не можемо сидіти тут склавши руки! Ми мусямо спинити цих почвар!

— Ні, — заперечив ВДВ.

— Ми мусямо! — наполягала Софія. — Чому ви не хочете спробувати?

ВДВ зітхнув і рішуче помахав головою.

— Я вже казати тобі п'ять або й шість разів, — промовив він. — І цей третій раз бути останній. Я ніколи не покажу себе людським створінкцалам.

— А чому?

— Бо вони запропастити мене в зонопарк з усіма джигирафами і вухорогами.

— Дурниці! — буркнула Софія.

— А тебе відіслати назад у сироватинець, — настрашив її ВДВ. — Доросливі людива не дуже байдуже добривні. Вони всі злющі, як жахомастики.

— Це неправда! — розсердилася Софія. — Деякі з них дуже хороші.

— Хто? Назви хоча б одного.

— Королева Англії, — навела приклад Софія. — Про неї не скажеш, що вона жахомастик.

— Ну... — завагався ВДВ.

— І туписклявою її теж не можна назвати, — додала Софія, що ставала дедалі сердитішою.

— Тілогриз давно вже хотіти її згризти, — сказав ВДВ, легенько усміхнувшись.

— Кого, *королеву*?!! — оторопіла Софія.

— Ага, — підтвердив ВДВ. — Тілогриз казати, що він ніколи ще не їсти кроволеву і він дума-

ти, що в неї, мабуть, особливо нямнямний присмак.

— Як він посмів?! — крикнула Софія.

— Але Тілогриз казати, що її охороняють дуже-бай-дуже багато солдукатів і він не відважувався зайти.

— Хай тільки спробує! — обурилася Софія.

— Він ще казати, що дуже-байдуже хоче погризти одного з тих солдукатів у гарніюлій червоній формі, але він остерігатися високосного каплевуха на його голові. Він боїться, що він застругне в його горловині.

— Маю надію, що він подавиться, — буркнула Софія.

— Тілогриз дуже-байдуже обережнй веле-тень, — зронив ВДВ.

Софія вмовкла, але ненадовго. Раптом вона схвильовано вигукнула:

— Я знайшла! Клянуся, я її знайшла!

— Що? — оторопів ВДВ.

— Відповідь! — вигукнула Софія. — Ми підемо до королеви! Це фантастична ідея! Якщо я піду й розкажу королеві про цих велетнів-людожерів, вона обов'язково щось з ними зробить!

ВДВ сумовито подивився на неї й похитав головою.

— Вона ніколиво тобі не повірить, — сказав він. — Ніколиво в животі.

— А я думаю — повірить.

— Ніколиво, — повторив ВДВ. — Це ахенітниця, бо кроволева бути реготати й казати: «Яка істерійна безглуздина!»

— Ні, не буде!

— Звичайново, буде, — стояв на своєму ВДВ. — Я вже казати тобі вранішньо, що людські створінькала просто не *віриту* у велетнів.

— То ми мусимо зробити так, щоб вона в них *повірила*, — наполягала Софія.

— А як ти зможеш побачувати кроволеву? — запитав ВДВ.

— Зачекайте секундочку, — попросила Софія. — Секундочку, бо в мене виникла ще одна ідея.

— Твої ідеї повні кросвордіння, — сказав на це ВДВ.

— Але не ця, — заперечила Софія. — Ви вважаєте, що королева ніколи нам не повірить, якщо ми їй про це розкажемо?

— Я впевнений у цьому, — підтвердив ВДВ.

— А ми й не *будемо* їй казати! — схвильовано вигукнула Софія. — Нам *не треба* нічого казати! Нехай це їй *насніть*ся!

— Це ще дурбульніше пропозичення, — сказав ВДВ. — Сони дуже-байдуже цікаві, але ж у сони ніхто не вірити. Ви вірите у сони тільки коли спите. А коли себе прокидаєте, то радісново кажете: «Богудячно, що це був тільки сон».

— Про це не турбуйтеся, — запевнила його Софія. — Я все влаштую.

— Цього ти ніколиво не скуштуєш, — заперечив ВДВ.

— Я зможу! Клянуся, що зможу! Але спершу дозвольте спитати одну важливу річ: ви можете зробити так, щоб людині наснилося те, що ви захочете?

— Все, що забажати! — гордо підтвердив ВДВ.

— Якби я сказала, що хочу побачити сон, як я літаю у ванній зі срібними крилами, ви могли б так зробити?

— Могли б, — запевнив ВДВ.

— Але як? — здивувалася Софія. — Ви ж явно не маєте у своїй колекції саме такого сну.

— Я не маєте, — погодився ВДВ. — Але я можу хуткаво його замісити.

— А як ви його замісите?

— А так, як тісто для пирога, — пояснив ВДВ. — Якщо ти покладати у тісто все необхідне, у тебе вийде нямнямний або тюфтюфний пиріг. Те саме відбувається й із сонами.

— Розповідайте далі, — попросила його Софія.

— Я мати дільйони сонів на своїх полицках — я правий чи лівий?

— Ви праві, — підтвердила Софія.

— У мене безлічно сонів про ванни, про срібляні крила і про літання. Тому тільки треба правильно ці сони замісити — і вийде сон, у якому ти літавити у ванній зі срібляніми крилами.

— Розумію, — сказала Софія. — Я просто не знала, що ви можете змішувати різні сні.

— Сони *любити*, щоб їх змішували, — відповів ВДВ. — Їм дуже-байдуже самотливо у цих банках.

— Зрозуміло, — сказала Софія. — А ви маєте сни про королеву Англії?

— Цілокупно, — відповів ВДВ.

— А про велетнів?

— Ого-гоїно, — підтвердив ВДВ.

— А про велетнів, що їдять людей?

— Скільки завгоспно, — сказав ВДВ.

— А про маленьких дівчаток, таких, як я?

— Як сплявих зайців. Це найпоширеніші сони.

У мене їх вагони: снити — не переснити, — відповів ВДВ.

— І ви можете їх замісити так, як я вас попрошу? — спитала Софія, ще більше запалюючись.

— Звичайно, — підтвердив ВДВ. — Але як це нам допоможе? Я думати, що це нам допоможе, як мертвому кадилак.

— Зачекайте, — мовила Софія. — Слухайте мене уважно. Я хочу, щоб ви замісили сон, який ви вдмухнете у спальню королеви Англії, коли вона засне. Ось цей сон.

— Пострибай-но хвилинку, — зупинив її ВДВ. — Як я зможу підійти до вікна спальні королеви

Англії, щоб дмухавити мій сон? Ти казати туподурку.

— Я це поясню пізніше, — махнула рукою Софія. — А зараз, будь ласка, послухайте мене уважно. Я хочу, щоб ви замісили такий сон. Ви слухаєте уважно?

— Дуже-байдуже поважно, — кивнув головою ВДВ.

— Я хочу, щоб королеві наснилося, як до Англії вночі біжать дев'ять п'ятнадцятиметрових кровожерливих велетнів. Нехай насняться і їхні імена. Прошу, нагадайте мені їх ще раз.

— Тілогриз, — почав перераховувати ВДВ. — Досмертістискач. Костохруст. Дітопожирач. М'ясопоглинач. Угорлоковтач. Дівчатокчавчав. Кровопопивач. І Різниченко.

— Нехай їй насняться усі ці жахливі імена, — попросила Софія. — І нехай вона побачить, як у нечисту годину вони скрадаються по всій Англії і хапають з ліжечок маленьких дітей.

Софія задумалась.

— А вони... відразу їх їдять чи спочатку кудись несуть? — запитала вона.

— Зазвичай зразу, як попкорн, — відповів ВДВ.

— Нехай це теж буде в тому сні, — попросила Софія. — А потім... нехай сон їй розповість, що коли вони наб'ють свої пуза, то тупотять назад у Країну Велетнів, де їх ніхто не знайде.

— Це все? — запитав ВДВ.

— Звісно, ні, — заперечила Софія. — Після того ви маєте пояснити королеві в її сні, що є такий Великий Дружній Велетень, який може розповісти, де живуть ті гігантські почвари, щоб вона могла послати туди свою армію, яка візьме їх у полон. Щоб раз і назавжди з ними покінчити. А тоді нехай їй насниться остання і найважливіша річ. Нехай вона побачить, що є маленька дівчинка на ім'я Софія, яка сидить у неї на підвіконні і хоче сказати їй, де ховається Великий Дружній Велетень.

— А де він себе ховати? — здивувався ВДВ.

— Про це пізніше, — відказала Софія. — Отже, королева зможе побачити такий сон?

— Так, — підтвердив ВДВ.

— Тоді вона прокинеться і відразу подумає: «Ой, який жахливий сон. Я така рада, що це тільки сон». А тоді вона підніме голову з подушки і що вона побачить?

— А що? — не второпав ВДВ.

— Вона побачить маленьку дівчинку Софію, яка сидітиме у неї на підвіконні, справжня й жива, просто перед її очима.

— А як ти зможеш сидіти на підвіконні у кроволеви, поясни мені? — здивувався ВДВ.

— Мене туди посадите *ви*, — пояснила Софія. — І тут почнеться найгарніше. Якщо комусь *наснилося*, що на підвіконні сидить маленька дівчинка, а тоді він прокидається і бачить, що ця маленька дівчинка *справді* там сидить, — отже, цей сон здійснився, правда?

— Я, здається, починаю торопіпати, до чого ти ведеш, — пожвавився ВДВ. — Якщо кроволева знає, що частовина її сну правдива, то вона може повірити, що й решта сну — правда.

— Десь так, — погодилася Софія. — Але спочатку я ще мушу сама її в цьому переконати.

— Ти хотіти, щоб їй наснитися Великий Дружній Велетень, котрий теж буде базикалачити з кроволевою?

— Саме так, — підтвердила Софія. — Бо лише ви єдиний зумієте їй пояснити, де знайти інших велетнів.

— Але я не бажаю, щоб мене застрільбили її солдукати, — розгубився ВДВ.

— Солдати там тільки перед палацом, — пояснила Софія. — А ззаду там величезний парк, де немає жодного солдата. Парк оточений височеним муром з гострими піками, щоб ніхто туди не заліз. А ви зможете просто його переступити.

— А звідки ти знати про палац кроволеви? — здивувався ВДВ.

— Торік я була в іншому сиротинці, — сказала Софія. — Він був у Лондоні, і ми там скрізь гуляли.

— А ти допоможеш мені знайти цей палац? — запитав ВДВ. — Я ще ніколи в житті не скрадатися нишпорно по Лондону.

— Допоможу! — впевнено пообіцяла Софія.

— Я страхопуджуся Лондона, — зізнався ВДВ.

— Не бійтеся, — заспокоїла його Софія. — Там повно маленьких темних вуличок, а в нечисту годину там майже немає людей.

ВДВ обережно підняв Софію великим і вказівним пальцями і делікатно поставив її на долоню другої руки.

— А палац кроволеви дуже-байдуже великий? — запитав він.

— Величезний, — відповіла Софія.

— То як ми тоді знайдемо її соноспальню?

— Це вже ваша турбота, — сказала Софія. — Ви великий практик у таких речах.

— І ти абсолютно впереконана, що кроволева не посадить мене в зонопарк разом з вухорогами і слонобаками?

— Звісно, що ні, — запевнила Софія. — Ви станете героєм і вам більше ніколи не доведеться харчуватися ойгірками.

Софія побачила, як широко розплющились очі ВДВ. Він аж облизав губи.

— Ти справді в цьому впевнена?! — перепитав він. — Більше не буде гидомирних ойгірків? Ти не вішувати мені локшинку на вухастики?

— Навіть якби ви захотіли, то ніде б їх не дістали, — сказала Софія. — Бо люди їх не вирощують.

Це була остання крапля. ВДВ скочив на ноги.

— Коли ти хотіти, щоб я замісити цей дивовижнявий сон? — запитав він.

— Тепер, — сказала Софія. — Відразу.

— А коли ми побачуємо кроволеву?

— Сьогодні, — відповіла Софія. — Щойно ви впораєтесь зі сном.

— Сьогодніні? — вигукнув ВДВ. — Чому таке раптонацьке поспішайло?

— Якщо ми не можемо врятувати дітей сьогодні, то зможемо це зробити для тих, хто міг би постраждати завтра, — пояснила Софія. — До того ж я дуже зголодніла. Я цілу добу не мала ані крихти в роті.

— Тоді нам треба дуже-байдуже поспішайлити, — сказав ВДВ, рушаючи назад до печери.

Софія поцілувала кінчик його великого пальця.

— Я знала, що ви допоможете! — зраділа вона. — Ходімо! Швидше!

Замішування сну

Було вже темно. Настала ніч. ВДВ разом із Софією, що сиділа в нього на долоні, побіг у печеру, засвітив сліпучо-яскраве світло, що сяяло невідомо звідки, і поклав Софію на стіл.

— Прошу ласка сидіти тут, — звелів він, — і не базікалочки. Я мушу вслухатися в тишу, коли замішую такий цибатий багатосерійний сон, де багато серів і серок.

ВДВ квапливо подався углиб печери. Дістав величезну порожню банку завбільшки з пральну машину, притис її до грудей і підбіг до полицок, на яких стояли тисячі менших баночок зі снами.

— Сони про велетнів, — бурмотів він собі під ніс, переглядаючи етикетки. — Велетень жере людські створінькала... ні, не цей... не цей... ось цей!.. І ще цей!..

Він схопив ці баночки, відкрутив покоришки і перекинув їх у величезну банку, притиснуту до грудей. Софія встигла побачити, як маленькі кульки кольору морської хвилі булькнули з однієї банки в другу.

ВДВ побіг до другої полицки.

— Тепер, — пробурмотів він, — я хотіти сони про хіхіхатки для дівчуваток... і про страхохатки для хлопесят.

Від захопливого збудження ВДВ мало не літав поміж полицками, де в банках чаїлися п'ятдесят тисяч снів, і безпомилково знаходив те, що йому було потрібно.

— Сони про маніпулсічну дівчинку, — бубонів він сам до себе. — І сони про мене... про ВДВ... нумо-нумо, хуткавіше, не бари себе... ну, куди я, до бісера, це засунув?..

Так тривало, може, з півгодини, доки ВДВ відібрав усі необхідні сні і переклав їх у величезну банку. Потім він поставив цю банку на стіл. Софія мовчки за всім спостерігала. На дні банки вона виразно бачила з півсотні кульок кольору морської хвилі, що, наче медузи, тихенько пульсували. Іноді кулька лежала на кульці, але кожна з них була окремим сном.

— Тепер ми їх перемішувати, — повідомив ВДВ.

Він підійшов до шафи, в якому тримав пляшки із шумбурбулькою, і витяг звідти отакенну збивалку для яєць. То була збивалка з ручкою,

і якщо за неї покрутити, тоді внизу зі свистом починають вертітися лопасті. Отож нижню частину цієї збивалки він запхав у банку зі снами.

— Тепер дивися, — сказав ВДВ і почав швидко крутити ручку. Бризки зі свистом ляскали об скляні стінки банки. Збивалка змішувала сніг у піну кольору морської хвилі.

— Бідненькі! — поспівчувала їм Софія.

— Вони нічого не відчувати, — сказав ВДВ, крутячи ручку. — Сони не подібні на людські створінькала чи звіроток. Вони не мати мозковини. Вони зроблені із соноколадної піни.

За хвилину ВДВ перестав збивати сні. Тепер банка по вінця наповнилася великими бульбашками, дуже подібними на звичайні мильні бульки, тільки ще кращими та яскравішими.

— Дивися, дивися! — сказав ВДВ.

Найближча до горловини булька сповільно вилетіла з банки і полинула вгору. Слідом за нею вилетіла друга. Тоді третя й четверта. Невдовзі

всю печеру заповнили сотні неймовірно барвистих бульок, що повільно витали в повітрі. Це було казково! Софія побачила, що всі вони наближалися до виходу з печери.

— Вони відлітають, — прошепотіла Софія.

— Звичайно, — підтвердив ВДВ.

— А куди?

— Це все манюні соніки-крихотульки, я їх ніколи не використовую, — пояснив ВДВ. — Вони повертатися в таємничу Країну Сонів, щоб возз'єднатися зі справжніми сонами.

— Я щось не надто розумію, — сказала Софія.

— Соні сповнені загадковності й чарів, — відповів ВДВ. — Не намагай себе їх зрозуміти. Поглянь у велику банку і побачувати сон, який ти хотіла показати кроволеві.

Софія задивилася у величезну банку. На самому її дні щось несамовито билосся об стінки і підстрибувало.

— О Господи! — зойкнула вона. — То це він?

— Це саме він, — гордо підтвердив ВДВ.

— Але ж він... він жахливий! — вигукнула Софія. — Він постійно підстрибує! Він хоче вирватися звідти!

— Бо це жахомастик, кошмаріон, — пояснив ВДВ.

— Ой, але ж я не хочу, щоб через нас королева бачила кошмарний сон! — захвилювалася Софія.

— Якщо їй мають наснитися велетні, які поїдати хлопчиків і дівчаток, то що ж це може бути, як не кошмаріон? — здивувався ВДВ.

— Ні-ні! — бідкалася Софія.

— Так-так, — заперечив їй ВДВ. — Сон, у якому поїдають манюніх дітолахів, це найшуренніший кошмаріон у світі. Це жахомастик, коцюрюбен і кльоц. Трійко в одному. Він навіть гірший за той, який я вдмухачив сьогодні в Тілогриза.

Софія дивилася на страхітливий кошмар, що не переставав лютувати в банці. Він був набагато більший за інші сни. За розмірами й формою скидався на драглисте індиче яйце кривавого кольору. Було моторошно дивитися, як він гатив собою об стінки банки.

— Я не хочу давати це королеві, — простогнала Софія.

— Я думати, — сказав ВДВ, — що твоя королева буде щаслива мати кошмаріон, який могли порятувати безліч людських створінькал від кривавих пащек велетнів. Я правий чи лівий?

— Мабуть, таки праві, — зітхнула Софія. — Це треба зробити.

— Вона хуткаво очуняє від нього, — заспокоїв дівчинку ВДВ.

— А в ньому є всі найважливіші речі? — перепитала Софія.

— Коли я вдмухачу цей сон у спальню кроволеди, — запевнив ВДВ, — їй наснитися кожна-прекожна деталька, з якої ти просити замісити цей сон.

— І те, як я сиджу на підвіконні?

— Ця частина вигодняво відрізняться від усіх інших.

— І про Великого Дружнього Велетня?

— Про нього я додав цілий гарнявий кавалерчик, — запевнив ВДВ.

Говорячи це, він дістав меншу баночку, спритно перелив у неї з великої банки лютого жахомастика і міцно закрутив покришку.

— Ось і все. Ми готові, — оголосив він, узяв свою валізу і поклав у неї меншу баночку.

— А навіщо вам брати цю величезну валізу, якщо у вас лиш одна банка? — запитала Софія. — Ви ж можете покласти банку собі в кишеню.

ВДВ подивився на неї й усміхнувся.

— Клянуся всіма сонами, — проказав він, витягаючи банку з валізи, — у твоїй голові не тільки сонні жабурястики! Я бачувати, що ти дещо таки торопіпаєш.

— Дякую вам, щедрий добродію, — усміхнулася Софія, зробивши на столі маленький реверанс.

— Ти готова вирушати? — запитав ВДВ.

— Готова! — вигукнула Софія.

Її серце закалатало на саму тільки думку про те, що вони замислили зробити. Яка божевільна затія! Можливо, їх обох запроторять до в'язниці.

ВДВ одягнув довжелезний чорний плащ і поклав у кишеню банку. Тоді взяв свій сурмоподібний снодув і повернувся до Софії, що й досі сиділа на столі.

— Банка зі соном у мене в кишені, — сказав він. — Ти будеш сидіти поруч з нею?

— Ніколи в житті! — крикнула Софія. — Я не буду сидіти поруч із цим жахіттям!

— А де ж ти тоді сидітимеш? — здивувався ВДВ.

Софія уважно оглянула його з голови до ніг.

— Якби ви були настільки люб'язні, — сказала вона, — і повернули одне своє дивовижне вухо

так, щоб воно стало схоже на мисочку, то мені було б там дуже зручно.

— Клянуся всіма сонами, це чудесенна ідея! Це бамбулясно! — вигукнув ВДВ.

Він почав сповільно розвертати своє праве вухо, аж доки воно стало подібне на величезну мушлю, обернену до неба. Потім він підняв Софію і поклав її туди. Вухо, завбільшки з величезну чайну тазу, мало такі самі звивини й заглибини, як і людське вухо. Там було дуже зручно.

— Сподіваюся, що не провалюся всередину вуха, — мовила Софія, відсовуючись подалі від великого вушного отвору.

— Не треба цього робити, — застеріг її ВДВ. — Мені тоді каркасно болітиме мій вухастик.

Сидіти у вусі ВДВ було добре ще й тому, що можна було шепотіти прямо в нього.

— Ти мене лоскотуєш, — скривився ВДВ. — Не треба там непосидячити.

— Я постараюся, — пообіцяла Софія. — Ми готові?

— Ай-я-яй! — заволав ВДВ. — Не *роби* цього!

— Я нічого не робила, — розгубилася Софія.

— Ти дуже-байдуже *гучнява*! Ти забути, що я

чую все у п'ятдесят разів голосніше, ніж ви, а ти репетувати мені просто в мій вухастик!

— Ой Божечку, — пробурмотіла Софія. — Я про це забула.

— У тебе не голос, а громовиця і сурмовиця!

— Вибачте, будь ласка, — прошепотіла Софія. — Так нормально?

— Ні! — крикнув ВДВ. — Здається, ніби ти стріляти з мушкетера!

— То як мені з вами розмовляти? — ще тихіше прошепотіла Софія.

— Ні! — залентував бідолашний ВДВ. — Не треба, прошу ласка! Кожне-перекожне твоє слово, наче вибух бомбуляра в моєму вухастикі!

Софія спробувала шепотіти, майже не розтуляючи вуст. Аж сама не почула власного голосу.

— Тепер краще? — спитала вона.

— Кращіше, — відповів ВДВ. — Тепер я чувати тебе дуже-байдуже добриво. То що ти хотіла мені балачкувати?

— Я хотіла знати, чи ми вже готові?

— Ми вирушати на зустріч з її кроволевською високавістю! — вигукнув ВДВ, прямуючи до виходу з печери.

Вийшовши надвір, він закотив на місце величезний круглий камінь і стрімголов помчався на божевільній швидкості.

Подорож до Лондона

Під місячним саявом велике жовте пустище загадково мінилося в молочно-білій імлі. Великий Дружній Велетень натхненно мчав уперед.

Софія в нічній сорочечці зручно вмостилася в раковині правого вуха ВДВ. Насправді вона сиділа на його краю, там, де вухо загиналося і утворювало своєрідний дах, який надійно захищав дівчинку від шалених поривів вітру. До того ж шкіра всередині вуха була м'яка, тепла і мовби аж оксамитова. Ніхто ще, подумала вона, не подорожував з таким комфортом.

Софія визирнула зі свого сховку й побачила, як унизу зі свистом проминають безлюдні ландшафти Країни Велетнів. Вони рухалися з неймовірною швидкістю. ВДВ відштовхувався від землі з такою силою, ніби до його ніг були прилаштовані ракети, і з кожним кроком злітав у повітря мало не на тридцять метрів. Проте він ще не розігнався до своєї найшаленішої швидкості, коли все довкола зливається в одну розмиту смугу, вітер завиває, як навіжений, а його ноги мовби

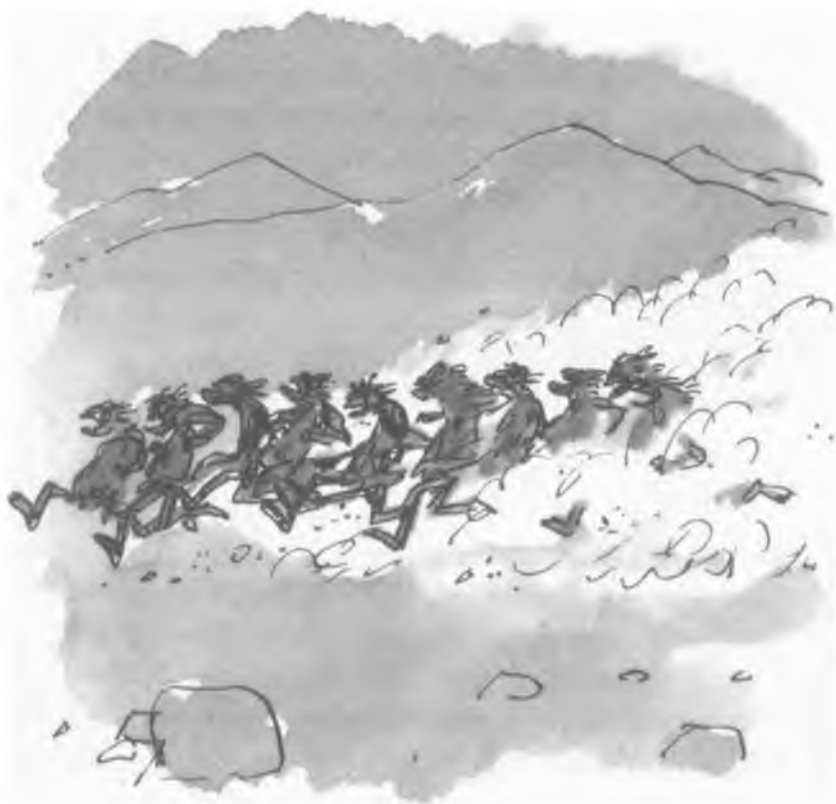
взагалі не торкаються землі. Зазвичай це ставалося трохи пізніше.

Софія почувалася втомленою, адже вона вже довгий час не спала. Тепер їй було тепло й зручно. Вона задрімала і проспала невідомо скільки часу.

Коли прокинулась і визирнула за краєчок вуха, краєвид унизу зовсім змінився. Довкола буяла зелень, виднілися гори й ліси. Було ще темно, але місяць сяяв яскраво, як і перед тим.

Зненацька, не зменшуючи швидкості, ВДВ різко повернув голову ліворуч. Уперше за всю подорож він вимовив кілька слів.

— Дивися хуткаво туди! — сказав він, показуючи в той бік своєю сурмою.

Софія довго придивлялася туди, куди він показував, і врешті крізь темряву розгледіла величезну хмару куряви, що мчалася за якихось триста метрів від них.

— Це велетні гасати учвал до додому після полювання, — пояснив ВДВ.

Тоді й Софія їх побачила. У сяйві місяця було видно, як з диким тупотом повз них проноситься

потворне стадо дев'ятьох напівоголених велетнів-людожерів. Вони мчали з витягнутими вперед шиями, зігнутими в ліктях ручиськами і, що найогидніше, з роздутими, як барабани, пузами. Вони робили гігантські стрибасті кроки і мчали з неймовірною швидкістю. Від оглушливого тупоту їхніх ножисьок здіймалися ветенські клуби пиліюки. За якихось десять секунд їх уже не було видно.

— Багато манюніх хлопчиків і дівчатів більше не посплявають у своїх ліжечках, — сказав ВДВ.

Софії стало погано, але ця зловісна зустріч ще більше додала їй рішучості виконати до кінця їхню благородну місію.

Приблизно за годину ВДВ почав уповільнювати ходу.

— Ми вже в Англії, — раптом повідомив він.

Незважаючи на темряву, Софія побачила, що вони опинилися в країні зелених полів, розмежованих охайними живоплотами. Виднілися порослі деревами пагорби, почали з'являтися дороги, по яких рухалися машини з увімкненими фарами. Щоразу, коли перед ними зринала така дорога, ВДВ спритно її перестрибував, і жоден водій не

зауважував нічого, окрім темної тіні, яка стрімко пролітала над його головою.

Зненацька нічне небо осяяла помаранчева заграва.

— Ми вже близькаво до Лондона, — проголосив ВДВ.

Він ще трохи уповільнив ходу і почав обережно роззиратися довкола.

Повсюди виднілися грона будинків, але вікна в них не світилися. Було ще занадто рано прокидатися.

— Нас можуть побачити, — попередила Софія.

— Ніколиво мене ніхто не бачувати, — впевнено заперечив ВДВ. — Ти забувати, що я вже століттями вдмухую сони і ще жоднаве людське створінькало не бачувало мене навіть краєм окастика.

— Але я ж побачила, — прошепотіла Софія.

— Ну, — завагався він, — це так. Але ти бути дуже-байдуже найперша.

Наступної півгодини все відбувалося так швидко й тихо, що Софія, сховавшись у вусі велетня, не розуміла, що й відбувається. Вони пересувалися вулицями, проминаючи будинки й крамнички. Яскраві ліхтарі, обмаль людей на вулицях, ма-

шини з увімкненими фарами. Проте ВДВ ніхто не помічав. Неможливо було збагнути, як це йому вдається. Його рухи зачаровували. Він мовби розчинявся в тінях. Він линув — це було єдине слово, яким можна було описати його манеру рухатися, — він безшумно линув з одного темного місця до другого, не зупиняючись ні на мить. Вулицями Лондона линув велетень, і його чорний плащ зливався з нічними тінями.

Цілком можливо, що одному чи двом запізнілим перехожим могло здатися, ніби вони побачили височенну темну тінь, що стрімко ковзнула тьмяним провулком, але вони однак не повірили б власним очам, присоромлюючи себе, що непристойно бачити те, чого на світі не буває.

Нарешті Софія й ВДВ прибули туди, де росло багато дерев. Це була велика галявина, яку перетинала дорога, неподалік блищало озеро. Довкола не було ані душі, і ВДВ вперше за багато годин дозволив собі зупинитися.

— У чому річ? — прошепотіла Софія, не розтуляючи вуст.

— Я бути трохи в баламуті, — відповів ВДВ.

— Ви все чудово робите, — прошепотіла Софія.

— Ні-ні, — заперечив ВДВ. — Я цілковито розгублюваний. Я в баламуті.

— Але чому?

— Бо ми поспішати в центр Лондона і рапто-вано опинилися на зеленавім пасовищі.

— Не хвилюйтеся, — прошепотіла Софія. — Це і є центр Лондона. Це називається Гайд-парк. Я в цьому впевнена.

— Ти жертивату.

— Я не жартую. Клянуся вам. Ми майже на місці.

— Тобто біля палацу кроволеви? — не міг повірити ВДВ.

— Палац через дорогу, — прошепотіла Софія. — Тепер *моя* черга все вам казати.

— Куди нам? — запитав ВДВ.

— Прямо.

ВДВ рушив уперед через безлюдний парк.

— Тепер стійте.

ВДВ зупинився.

— Бачите попереду велике кільце-розв'язку, відразу за парком? — прошепотіла Софія.

— Бачите.

— Це Гайд-парк-корнер.

Навіть тепер, коли до світанку була ще ціла година, по кільцю Гайд-парк-корнеру рухалося доволі багато машин.

— Посередині стоїть височезна кам'яна арка зі статуєю вершника на коні. Бачите її? — прошепотіла Софія.

ВДВ придивився з-поміж дерев.

— Я бачувати її, — підтвердив він.

— Як ви гадаєте, якщо добре розбігтися, чи зможете ви перестрибнути через увесь Гайд-парк-корнер понад аркою і вершником, і приземлитися на тротуарі з того боку?

— Легковато, — відповів ВДВ.

— Ви впевнені?

— На сто пурцентів! — запевнив її ВДВ.

— Але запам'ятайте — ні в якому разі не можна приземлятися посеред Гайд-парк-корнеру.

— Не будь така хвилюшлива, — відказав ВДВ. — Для мене це крихітливий стрибунець. Звичайна дурницяцька.

— Ну, тоді *вперед!* — прошепотіла Софія.

ВДВ стрімголов зірвався з місця, перетнув парк і перед самою огорожею, що відмежовувала його від вулиці, відштовхнувся від землі. Одним гігантським стрибком він високо злетів над Гайд-парк-корнером і м'яко, наче кіт, приземлився на тротуарі з протилежного боку.

— Ви просто *супермолодець!* — прошепотіла Софія. — А тепер якнайшвидше перестрибуйте через цей мур!

Прямо перед ними, відразу за тротуаром, здіймався високий цегляний мур, увінчаний страхітливими залізними списами. ВДВ хутко присів, а тоді підстрибнув і легко перескочив мур.

— Ми вже тут! — схвильовано прошепотіла Софія. — У королівському саду!

Палац

— Бамбулясно! — прошепотів Великий Дружній Велетень. — Невже це правда?

— Палац — перед нами, — прошепотіла у відповідь Софія.

Десь за сто метрів від них, за високими деревами, охайними галявинами і чепурними клумбами у темряві вимальовувалися масивні обриси палацу. Він був білокам'яний. Його розміри вразили навіть ВДВ.

— Але ж тут, мабуть, сто соноспалень! — розгубився він.

— Думаю, не менше, — погодилася Софія.

— Тоді я пропалий, — забідкався ВДВ. — Як я знайду соноспальню кроволеви?

— Давайте підійдемо ближче й подивимось, — порадила Софія.

ВДВ ковзнув поміж дерев. Зненацька він різко зупинився і його величезне вухо, в якому сиділа Софія, закрутилося як навіжене.

— Ой, обережно! — прошепотіла Софія. — Я зараз випаду звідси!

— Тссс! — прошепотів у відповідь ВДВ. — Я щось чувати!

Він заховався за кущами і завмер, тільки його вухо не переставало обертатися. Софія мусила міцно триматися, щоб не вилетіти з нього. ВДВ показав на просвіт між кущами, де на відстані з півсотні метрів вона побачила чоловіка, який неспішно перетинав галявину зі сторожовим собакою на повідку.

ВДВ стояв непорушно, мов камінь. Софія теж завмерла. Чоловік з собакою пройшли далі і зникли в темряві.

— Ти казати, що в саду немає солдукатів, — прошепотів ВДВ.

— То не був солдат, — пояснила Софія. — Це якийсь сторож. Нам треба бути уважнішими.

— А я й не надто себе хвилювати, — сказав ВДВ. — Мої вухастики чувати навіть те, як хтось *дихає* на тому боці саду.

— А скоро вже почне світати? — пошепки поцікавилася Софія.

— Дуже-байдуже скоро, — відповів ВДВ. — Нам треба мерщійно ховатися!

Він знову майнув садом, і Софія ще раз

пораділа, як він уміло розчиняється поміж тіней. ВДВ рухався абсолютно безшумно, навіть коли його ноги торкалися гравію.

Неочікувано вони наблизилися впритул до заднього фасаду величезного палацу. Голова ВДВ опинилася на одному рівні з вікнами верхніх поверхів, тож Софія, сидячи в його вусі, добре все бачила. Усі вікна на цьому поверсі були щільно зашторені. Ніде не горіло світло. Здалини долинав приглушений гул машин, що проїжджали Гайд-парк-корнером.

ВДВ зупинився і приклав вільне вухо до найближчого вікна.

— Ні, — прошепотів він.

— А що ви хочете почути? — пошепки спитала Софія.

— Дихання, — відповів ВДВ. — Я можу визначити за диханням, хто це — чоловікець чи жінка. Тут бути чоловікець. Він трохи хропіти.

ВДВ майнув далі, припадаючи височенним худим тілом у чорному плащі до стіни палацу. Зупинився біля наступного вікна і прислухався.

— Ні, — знову прошепотів він і пішов далі.

— І ця кімната порожнява, — повідомив ВДВ.

Він прислухався ще до кількох вікон, але знову лише заперечно хитав головою і йшов далі.

Коли ж він наблизився до вікна в самому центрі палацу, то прислухався і залишився на місці.

— Хо-хо, — прошепотів він. — Тут спати леді.

Софія відчула, як по її спині пробігли мурашки.

— Але хто це? — прошепотіла вона.

ВДВ приклав пальця до вуст, прохаючи тиші. Він просунув руку через відкрите вікно й легенько відхилив штори.

Помаранчеве сяйво нічного неба над Лондоном проникло в кімнату й освітило мерехтливим відблиском стіни. Це була велика гарна кімната. З коштовним килимом. Позолоченими кріслами. Туалетним столиком. Ліжком. На подушці було видно голову сплячої жінки.

Софія раптом усвідомила, що дивиться на обличчя, котре багато разів бачила на поштових марках, монетах і в газетах.

На якийсь час їй просто відняло мову.

— Це вона? — запитав ВДВ.

— Так, — прошепотіла у відповідь Софія.

ВДВ не гаяв часу. Насамперед він дуже обережно підняв нижню фрамугу великого вікна.

У цьому ВДВ був експертом. Упродовж багатьох років він відчиняв тисячі вікон для того, аби вдмухувати сніг в дитячі спальні. Деякі вікна застрягали. Деякі хиталися. Деякі рипіли. Він з превеликою втіхою виявив, що вікно королеви ковзнуло вгору м'яко, як по маслу. ВДВ підняв раму якомога вище, щоб залишити місце для Софії, а тоді знову засунув штори.

Після цього він вийняв з вуха Софію і посадив її на підвіконні так, що її ноги опинилися в спальні, але були затулені шторами.

— Тепер дивися не впади, — прошепотів ВДВ. — Міцно тримай себе обома руками за підвіконницю.

Софія так і зробила.

Було літо, і ночі в Лондоні не були холодні, але не забувайте, що Софія мала на собі тільки тоненьку нічну сорочку. Вона віддала б що завгодно за халатик, і не тільки для того, щоб зігрітися, а й для того, щоб приховати білизну сорочки від пильних очей сторожів у саду.

ВДВ вибрав з кишені скляну банку і відкрутив покришку. Потім вкрай обережно перелив безцінний сон у широкий край сурми, просунув її

крізь штори глибоко в кімнату — туди, де мало бути ліжко, набрав повні груди повітря, надув щоки і — *пуф!* — щосили дмухнув.

Після цього дуже-дуже обережно, наче термометр, витяг сурму з кімнати.

— Ти там нормально сидіти? — запитав він пошепки.

— Так, — ледь чутно відповіла Софія.

Їй було дуже страшно, але вона рішуче налаштувалася не виказувати свого страху і подивилася через плече вниз. Земля була далеко-далеко. Краще не падати.

— Коли почне діяти сон? — спитала вона пошепки.

— Інодіколи потрібна година, іноді меншіше, — відповів ВДВ. — Деякі сони швидкі, а деякі поволіші. Але врешті-решіток він обов'язково подіє.

Софія промовчала.

— Я буду чекати в саду, — прошепотів ВДВ. — Коли я бути потрібний, ти мене поклич і я примчу сюди стрімбородою.

— А ви мене почувєте? — запитала Софія.

— Ти забути про *це*, — усміхнувся ВДВ й показав на свої великі вуха.

— До побачення, — прошепотіла Софія.

Раптом, цілком несподівано, ВДВ нахилився і легенько поцілував її в щоку.

Софія мало не розплакалась.

Коли вона озирнулася, він уже зник. Просто взяв і розчинився в темряві саду.

Королева

Нарешті почало світати, і сонце лимонним краєчком вигулькнуло над дахами кам'яниць десь у районі вокзалу «Вікторія».

Невдовзі Софія відчула на спині трішечки його тепла і подякувала сонечкові за це.

Вдалині пролунав бій церковного годинника. Софія порахувала удари. Їх було сім.

Вона й сама не могла повірити в те, що це вона, Софія, нікому не відома сирітка, сидить оце зараз високо над землею на підвіконні, за шторами королівської спальні, де за якихось п'ять метрів від неї спить королева Англії.

Навіть сама ця думка здавалася нереальною.

Ніхто в житті ще не був у такій ситуації.

Це була страшна авантюра.

А що буде, якщо сон не подіє?

Ніхто в світі, не кажучи вже про королеву, не повірить у таку байку.

Цілком можливо, що досі ще нікому в цьому палаці не доводилося прокидатися і бачити на своєму підвіконні якесь мале дитинча.

Королева буде просто шокована.

А хто б не був шокований?

Софія нерухомо сиділа на підвіконні і терпляче чекала.

Вона не знала, скільки ще їй чекати.

Коли прокидається королева?

Десь із самої глибини палацу до неї долинали віддалені голоси й невиразні звуки.

Аж раптом вона почула, як у спальні хтось заговорив. Голос був жіночий і не надто розбірливий — як у людини, що говорить крізь сон:

— Ой, ні! Ні! Не смійте... зупиніть їх!.. Не дайте їм цього зробити!.. Я цього не витримаю!.. Прошу, зупиніть їх!.. Це жахливо!.. Ой, яке жахіття!.. Ні! Ні! Ні!..

«Королеві сниться наш сон, — збагнула Софія. — Він справді жахливий. Мені її так шкода! Але іншого виходу немає».

Королева почала стогнати. А потім стало тихо.

Софія трішки зачекала і знову озирнулася через плече. Страшенно боялася побачити, що на неї дивиться той чоловік з собакою, але в саду було безлюдно. Блідий літній серпанок, неначе дим, огорнув цей великий і надзвичайно гарний

сад з химерної форми озером удалині. Посеред озера виднівся острівець, а на воді плавали качки.

Сидячи за шторами, Софія раптом почула, як хтось постукав у двері спальні. Почула, як повертається дверна ручка і хтось заходить до кімнати.

— Доброго ранку, ваша величносте, — пролунав голос. Судячи з голосу, це була літня жінка.

Почувся легенький брязкіт порцеляни і срібла.

— Мені поставити тацю на ліжко чи на столик, мадам?

— Ой, Мері! Щойно сталося таке жахіття! — сказав дуже знайомий голос, який Софія багато разів чула по радіо й телебаченню, особливо на Різдво.

— Що сталося, мадам?

— Я бачила дуже страшний сон! Справжній кошмар! Просто жахіття!

— Ой, мені так прикро, ваша величносте. Але не хвилюйтеся. Ви вже прокинулись, і все забудеться. Це ж був тільки сон.

— Ти знаєш, Мері, що мені наснилося? Я бачила, як страхітливі, огидні велетні викрадають з ліжечок у школі-пансіоні дівчаток і хлопчиків і... пожирають їх! Вони просували величезні ручиська

у вікна спалень і хапали діток своїми пальцями! Половину дітей з дівчачої школи, а половину — з хлопчачої! Це був такий... *чіткий* сон, Мері! Такий *реальний*!

Запала тиша. Софія завмерла і аж тремтіла від збудження.

Але чому стало так тихо? Чому покоївка нічого не каже?

— Що з тобою, Мері? — знову пролунав знайомий усім голос.

І знову тиша.

— Мері! Ти стала біла, як простирадло! Тобі погано?

Раптом щось гупнуло і почувся дзенькіт посуду, який міг означати лише те, що з рук покоївки вислизнула таця.

— Мері! — доволі пронизливо вигукнув знаменитий голос. — Негайно сядь! Ти ж можеш зомліти! Не треба так близько до серця брати мій жахливий сон.

— Це... це... причина не в цьому, мадам, — голос покоївки страшенно тремтів.

— А в *чому* ж тоді причина, заради Бога?

— Вибачте мені за тацю, мадам.

— Ой, та не хвилюйся ти через тацю. Але чому ти випустила її з рук? І чому ні з того, ні з сього зблідла, як мрець?!

— Ви ще не бачили сьогоднішні газети, мадам?

— Ні, а що там пишуть?

Софія почула шурхіт газети.

— Про те, що вам наснилося, мадам.

— Такого не може бути, Мері. Де це написано?

— На першій сторінці, мадам. Там величезний заголовок.

— Пресвята Богородице! — вигукнув знаменитий голос. — Зі школи «Роудін» загадково зникли вісімнадцять дівчаток! Чотирнадцять хлопчиків пропали з «Елтона»! Під вікнами спалень знайдено кістки!!!

Знову запала тиша, яка час від часу переривалася зойками — королева читала газетну статтю.

— Ой, як мерзенно! — вигукнув знаменитий голос. — Це *абсолютне* жахіття! Кістки під вікном! *Що* могло статися? Ой, *бідні* діточки!

— Але ж, мадам... невже ви не бачите, мадам...

— Що я маю бачити, Мері?

— Цих дітей було викрадено точнісінько так, як у вашому сні, мадам!

— Але ж не велетнями, Мері.

— Ні, мадам. Але ж ту частину сну, в якій дівчатка й хлопчики зникли зі спалень, ви бачили дуже чітко, а потім це сталося насправді. Ось чому мені стало погано, мадам.

— Я теж якось дивно почуваюся, Мері.

— Мене аж у дрож кидає, мадам, коли щось таке стається, справді.

— Я розумію, Мері.

— Я принесу вам новий сніданок, мадам, а тоді усе тут позбираю.

— Ні! Не йди, Мері! Побудь тут!

Софія воліла б зазирнути в кімнату, але не наважувалася відхилити штори. Знаменитий голос заговорив знову.

— Але ж мені *справді* снилися ті дітки, Мері. Я бачила все неймовірно реально.

— Я знаю, мадам.

— Тільки не розумію, звідки там взялися *велетні*. Якась нісенітниця.

— Може, я відсуну штори, мадам, і нам обом покращиться настрої. Нині чудовий день.

— Так-так, будь ласка.

Важкі штори з шурхотом розсунулися вбік.

Покоївка заверещала.

Софія залякла на підвіконні.

Королева, яка сиділа в ліжку з газетою «Таймс», рвучко підвела голову. Тепер настала її черга залякнути. Вона не зойкнула, як покоївка. Королеви вміють тримати себе в руках. Вона просто

зблідла й дивилася широко розплющеними очима на маленьку дівчинку, що сиділа в нічній сорочці на її підвіконні.

Софія перелякалася.

Цікаво, що королева теж мала переляканий вигляд. Можна було б, звичайно, передбачити, що вона дуже здивується, як і кожен із нас здивувався б, побачивши з самого рання у себе на підвіконні маленьку дівчинку. Але королева не була просто здивована. Вона мала по-справжньому наляканий вигляд.

Першою прийшла до тями покоївка, жінка середніх років з кумедним чепчиком на голові.

— Заради всього святого, поясни мені, що ти тут робиш?! — сердито закричала вона на Софію.

Софія благально подивилася на королеву, очікуючи на допомогу.

Королева й далі не відводила очей від Софії.

Власне тут більше підходило б «витріщених» очей. Очі королеви так широко округлились, що нагадували два блюдечка, рот напіврозкрився, а знамените й доволі вродливе обличчя виражало сумнів і недовіру.

— Слухай сюди, юна панянка, і відповідай, яким це чином ти сюди потрапила? — розлючено крикнула покоївка.

— Не вірю, — пробурмотіла королева. — Я просто не вірю.

— Я зараз виведу її звідси, мадам, — сказала покоївка.

— Ні, Мері! Ні, не роби цього! — Королева так гостро це сказала, що покоївка аж розгубилася. Вона обернулася і глянула на королеву. Що це на неї найшло? Здавалося, ніба королева перебувала в нервовій гарячці.

— З вами все гаразд, ваша величносте? — занепокоїлася покоївка.

Коли королева заговорила знову, її голос звучав, як дивний здушений шепіт.

— Скажи мені, Мері, — прошепотіла вона, — скажи мені чесно: там на підвіконні *справді* сидить дівчинка чи це мені й далі сниться?

— Вона дійсно тут сидить, мадам, це ж ясно, як Божий день. Але Бог його знає, як вона сюди втрапила! Ви, Ваша величносте, аж ніяк зараз не спите!

— Але ж мій сон був саме про *це*! — вигукнула королева. — Я бачила це в сні! Мені снилося, що в мене на підвіконні сидить маленька дівчинка в нічній сорочці і розмовляє зі мною!

Покоївка, склавши на грудях руки, з виразом цілковитої недовіри дивилася на свою господиню. Ситуація була абсолютно незрозуміла, і вона розгубилася. Її ніхто не навчав, як мати справу з подібним божевіллям.

— Ти справжня? — запитала королева Софію.

— Т-т-так, ваша величносте, — пробурмотіла, затаюючись, Софія.

— Як тебе звати?

— Софія, ваша величносте.

— А як ти залізла на моє підвіконня? Ні, не відповідай! Хвилиночку! Я це теж бачила уві сні. Мені снилося, ніби тебе туди посадив якийсь велетень!

— Це так, ваша величносте, — підтвердила Софія.

Покоївка зойкнула й затулила обличчя руками.

— Опануй себе, Мері, — гостро зронила королева і звернулася до Софії: — Мабуть, ти пожартувала про велетня?

— Ні, це не жарт, ваша величносте. Він зараз там, у саду.

— Справді? — перепитала королева. Явна абсурдність усього цього допомагала їй зберігати спокій. — Отже, він зараз у саду? — ледь помітно усміхнулася вона.

— Він *добрий* велетень, ваша величносте, — сказала Софія. — Вам не треба його боятися.

— Я рада це чути, — сказала з посмішкою королева.

— Він мій найкращий друг, ваша величносте.

— Це дуже мило, — сказала королева.

— Він чемний велетень, ваша величносте.

— Я в цьому не сумніваюся, — мовила коро-

лева. — Але чому ти зі своїм велетнем вирішила прийти сюди?

— Мені здається, що це вам теж мало наснитися, ваша величносте, — спокійно відказала Софія.

Це справило на королеву сильне враження.

Посмішку з її обличчя наче вітром здуло.

Бо їй це таки *справді* наснилося. Вона пригадала: сон закінчувався тим, що до неї мають прийти маленька дівчинка і Великий Дружній Велетень, щоб розповісти, як знайти дев'ятьох жахливих велетнів-людожерів.

«Не треба квапитися з висновками, — подумала королева. — Треба зберігати самовладання, бо тут недалеко й до божевілля».

— Ви усе це *бачили уві сні*, правда, ваша величносте? — запитала Софія.

Покоївка вже абсолютно нічого не тямала, тож просто стояла й дивилися, витріщивши очі.

— Так, — пробурмотіла королева. — Так, тепер я це пригадую. Але звідки відомо *тобі*, щоб мені наснилося?

— Ой, це довга історія, ваша величносте, — відповіла Софія. — Хочете, я покличу Великого Дружнього Велетня?

Королева глянула на цю дівчинку. Дівчинка не відводила очей, її обличчя було щире і дуже серйозне. Королева просто не знала, як їй до цього поставитись. Невже хтось вирішив пожартувати з нею?

— То покликати мені його? — не вгавала Софія. — Він вам дуже сподобається.

Королева набрала повні груди повітря. Вона була рада, що ніхто, крім її вірної старої Мері, не бачить, що тут відбувається.

— Чудово, — сказала вона. — Можеш покликати свого велетня. Ні, зачекай-но хвильку. Мері, опануй себе й подай мені халат і капці.

Покоївка виконала її прохання. Королева встала з ліжка і одягла блідо-рожевий халат і капці.

— Тепер можеш його кликати, — сказала королева.

Софія повернула голову до саду й покликала:

— ВДВ! Її величність королева хоче вас бачити!

Королева підійшла до вікна і стала біля Софії.

— Злізь із підвіконня, — звеліла вона. — Ти можеш випасти з вікна.

Софія зіскочила в кімнату і стала поруч із королевою біля відчиненого вікна. Покоївка Мері

стояла за їхніми спинами. Усім свої виглядом — руки в боки — вона демонструвала своє небажання брати участь у цьому балагані.

— Я не бачу ніякого велетня, — сказала королева.

— Зачекайте трішки, будь ласка, — сказала Софія.

— Мені випровадити її звідси, мадам? — втрутилася покоївка.

— Відведи її вниз і нагодуй сніданком, — розпорядилася королева.

І саме цієї миті в кущах біля озера почувся шурхіт.

А тоді з'явився він!

Семиметровий, у чорному плащі, накинутому на плечі з аристократичною недбалістю, з довжелезною сурмою в руці, він велично крокував галявиною до вікна палацу.

Покоївка заверещала.

Королева зойкнула.

Софія помахала рукою.

ВДВ не поспішав. Він поводився з величезною гідністю. Наблизившись до вікна, біля якого вони усі втрюх стояли, велетень зупинився і неквапно привітав їх елегантним поклоном. Коли він

випростався, його голова була майже на одному рівні з ними.

— Ваша висока́восте, — мовив він, — я ваш по́керний слуга. — І знову вклонився.

Враховуючи те, що королева вперше в житті зустрілася з велетнем, вона залишалася на диво врівноваженою.

— Нам дуже приємно вас бачити, — мовила вона.

Далеко внизу галявину перетинав садівник із тачкою. Ліворуч від себе він раптом побачив велетневі ноги. Потім він повільно почав підводити голову, аж поки його очам відкрилася уся височенна постать велетня. Садівник вчепився в тачку, захитався, ноги йому підкосилися і він, знепритомнівши, упав горілиць на траву. Проте цього ніхто не помітив.

— О, Кроволево! — патетично вигукнув ВДВ. — О, Висока́посте! О, Монархине! О, Золота Сумкодержателько! О, Володерко! О, Роксултано! Я прийти до вас із моєю маніпулсичною дружкою Софією... щоб дати вам допінг... — ВДВ завагався, пригадуючи необхідне слово.

— Щоб дати мені *що*? — розгубилася королева.

— Допімóгу! — радісно засяяв ВДВ.

Королева мала спантеличений вигляд.

— Він іноді трохи смішно говорить, ваша величносте, — пояснила Софія. — Він ніколи не ходив до школи.

— То треба віддати його в школу, — сказала королева. — У нашій країні є дуже добрі школи.

— Я мати сказати вашій висока́вості подеякі таємні таємничості, — повідомив ВДВ.

— Я буду рада їх почути, — відповіла королева. — Але не в халаті.

— Ви бажаєте одягтися, мадам? — запитала покоївка.

— Чи ви обоє вже снідали? — поцікавилася королева.

— Ой, ні, а *можна?* — зраділа Софія. — Ой, *будь ласка!* Я від учора ще й крихти не мала в роті!

— Я, власне, збиралася снідати, — сказала королева, — але Мері зронила тацю з моїм сніданком.

Покоївка ковтнула слину.

— Сподіваюся, в палаці знайдеться якась їжа, — сказала королева, звертаючись до ВДВ. — Чи не долучитеся зі своєю маленькою приятелькою до мене?

— Ми будемо їсти бридогідні ойгірки, ваша високапосте? — запитав ВДВ.

— Будемо їсти *що*? — не зрозуміла королева.

— Какоблюйні ойгірки, — уточнив ВДВ.

— Про *що* він говорить? — здивувалася королева. — Це якось непристойно звучить. — Вона повернулася до покоївки і звеліла: — Мері, нехай приготують сніданок для трьох у... гадаю, що

найкраще накрити стіл у залі для балів. Там найвища стеля.

А тоді вона звернулася до ВДВ:

— Боюся, що вам доведеться лізти в двері навкарачки. Я пришлю когось, щоб показав вам дорогу.

ВДВ простяг руку і забрав Софію з вікна.

— Ми з тобою залишати її високавість саму, щоб вона могла себе одягнути, — пояснив він.

— Ні, нехай дівчинка буде зі мною, — сказала королева. — Нам треба й для неї підібрати якийсь одяг. Не буде ж вона снідати в нічній сорочці.

ВДВ знову поклав Софію у спальню.

— А можна нам на сніданок смажені ковбаски, ваша величносте, — запитала Софія. — І яєшню з беконом?

— Гадаю, з цим не виникне проблем, — усмінулася королева.

— Ось побачите, яка це смакота! — сказала Софія ВДВ. — Віднині ви можете забути про ойгірки!

Королівський сніданок

Усі слуги палацу страшенно заметушилися, отримавши розпорядження королеви про те, що за півгодини у Великій бальній залі має бути накритий стіл на трьох, включно з її величністю і семиметровим велетнем.

Прислуга підпорядковувалася дворецькому, імпозантному чолов'язі на ім'я містер Тибс, який за цей короткий час спромігся підготувати все якнайкраще. Для того, щоб сягнути рангу королівського дворецького, необхідно володіти надзвичайною винахідливістю, ладнати з різними людьми, бути універсальним, метким, хитрим, витонченим, кмітливим, розсудливим та мати ціле гроно інших талантів, яких немає ні у вас, ні в мене. А містер Тибс був усім цим наділений. Він саме потягував у своїй комірчині ранкову скляночку елю, легенького пивця, коли йому доповіли про наказ. За якусь частку секунди він подумки зробив необхідні розрахунки: якщо для нормальної людини зростом один метр вісімдесят сантиметрів потрібний стіл заввишки дев'яносто

сантиметрів, то семиметровому велетневі буде потрібен стіл заввишки три з половиною метра.

І якщо нормальній людині потрібен стілець, сидіння якого буде на висоті шістдесяти сантиметрів від землі, то для семиметрового велетня потрібний стілець заввишки два з половиною метра.

Усіх харчів, порахував містер Тибс, має бути в чотири рази більше. Замість двох яєць на сніданок треба зготувати вісім. Замість чотирьох скибочок бекону треба підсмажити шістнадцять. Замість трьох грінок має бути дванадцять, і так далі. Усі ці розрахунки негайно довели до відома королівського кухаря, мосьє Папільйона.

Містер Тибс ковзнув у велику бальну залу (дворецькі не ходять, а ковзають понад землею) разом із цілою армією лакеїв. Усі лакеї були вбрані у бриджі до колін і хизувалися красивими щиколотками і литками. Ви ніколи в житті не станете королівським лакеєм, якщо не матимете струнких ніг і гарних литок. Це перша річ, на яку звертають увагу під час співбесіди.

— Поставте рояль у центрі залу, — пошепки розпорядився містер Тибс. Дворецькі ніколи не дозволяють собі підвищувати голос.

Четверо лакеїв пересунули рояль.

— А тепер принесіть сюди великий комод і поставте його зверху на рояль, — прошепотів містер Тибс.

Троє інших лакеїв притягли дуже гарний комод з червоного дерева у стилі Чіппендейла і поставили його на рояль.

— Це буде його крісло, — прошепотів містер Тибс. — Якраз два з половиною метри над землею. А тепер зробимо стіл, за яким наш джентльмен зможе зручно насолодитися сніданком. Принесіть сюди чотири найвищі наземні годинники. Їх тут у палаці безліч. Кожен по три з половиною метра заввишки.

Шістнадцять лакеїв розбіглися палацом у пошуках годинників. Годинники були доволі важкі, тож кожен з них несли по чотири лакеї.

— Поставте ці чотири годинники у формі прямокутника два з половиною на півтора метра вздовж рояля, — прошепотів містер Тибс.

Лакеї виконали його розпорядження.

— А тепер принесіть сюди старий принців стіл для пінг-понгу, — прошепотів містер Тибс.

Лакеї принесли стіл для пінг-понгу.

— Відкрутіть і віднесіть ніжки, — прошепотів містер Тибс.

Усе було виконано.

— А тепер поставте цей стіл на чотири годинники, — прошепотів містер Тибс.

Щоб це зробити, лакеї мусили вилазити на розкладні драбини.

Містер Тибс відступив на кілька кроків, щоб оглянути нові меблі.

— Стиль не надто класичний, — прошепотів він, — але нічого не вдієш.

Він розпорядився, щоб стіл для пінг-понгу накрили дамаською скатертиною, і в результаті ця вся споруда набрала доволі елегантного вигляду.

І саме в цей момент містер Тибс немовби завагався. Лакеї приголомшено вирячилися на нього. Дворецькі ніколи не вагаються, навіть опинившись віч-на-віч із непосильними проблемами. Це ж їхня робота — бути завжди абсолютно рішучими.

— Ножі, виделки й ложки, — ледь чутно бубонів собі під ніс містер Тибс. — Наше столове начиння в його руках здасться йому булавками.

Але містер Тибс довго не вагався.

— Скажіть головному садівникові, — прошепотів він, — що мені негайно потрібні новесенькі невживані вила й лопата. А замість ножа ми використовуємо той величезний меч, що висить на стіні у вітальні. Але треба його добре почистити. Восстанне його використовували для того, щоб відрізати голову королю Чарльзу Першому, тож на лезі могло зостатися трохи засохлої крові.

Коли все це було зроблено, містер Тибс став у центрі зали і прискіпливим дворецьким оком оцінив приготування. Він щось забув? Таки забув. А як же бути з чашкою кави для високого джентльмена?

— Принесіть мені, — прошепотів він, — найбільший, який зможете знайти на кухні, глечик.

З кухні принесли розкішний порцеляновий глечик місткістю в чотири літри і поставили на столі для велетня поряд із садовими вилами, лопатою і величезним мечем.

Для велетня все було готове.

Тоді містер Тибс звелів лакеям підсунути до велетенського стола ще один невеличкий елегантний столик із двома кріслами для королеви і Софії. З тим, що стіл і стілець велетня височів, наче вежа, над меншим столиком, нічого вже не можна було вдіяти.

Щойно були завершені всі приготування, як до зали, тримаючи за руку Софію, увійшла королева у гарній мереживній спідниці і кашеміровім кардигані. Для Софії підбрали симпатичне блакитне платтячко, що колись належало одній із принцес, а щоб його прикрасити ще гарніше, королева взяла зі свого туалетного столика розкішну брошку з сапфіром і пришпилила її Софії до грудей з лівого боку. Великий Дружній Велетень увійшов услід за ними, хоч йому було неймовірно важко пройти у двері — довелося протискуватися навкарачки. Два лакеї тягли його спереду, а ще два штовхали ззаду, і врешті-решт

він якось таки проліз. ВДВ був у звичному одязі, але без чорного плаща і сурми.

Йому доводилося постійно пригинатися, щоб пересуватися по залі і не зачіпати стелю. Через це він просто не помітив величезну кришталеву люстру і з усього розмаху буцнувся об неї головою. Злива скляних друзок осипала бідолашного ВДВ.

— Пістолетки-мутузлики! — вигукнув він. — Що це бути?

— Це була люстра Людовика XV, — дещо роздратовано відповіла королева.

— Він ніколи раніше не бував у будинках, — почала виправдовуватися Софія.

Містер Тибс нахмурився. Він звелів чотирьом лакеям усе почистити, а тоді, погордливо махнувши рукою, показав велетневі, щоб той сідав на комод, що стояв зверху на роялі.

— Яке цибате кріслення! — вигукнув ВДВ. — Я бути тут, як муха, глуха на два вуха.

— Він завжди так дивно говорить? — здивувалася королева.

— Доволі часто, — відповіла Софія. — Він постійно плутається у власних словах.

ВДВ сів на комодорояль і почав зачудовано розглядати Велику бальну залу.

— Бамбулясно! — вигукнув він. — Яка гігантська кімната! Треба бінокля й телескока, щоб бачувати другу кінцевість!

Прибули лакеї, несучи на срібних підносах яєшню з беконом, ковбаски і смажену картоплю.

Тут містер Тибс раптово усвідомив, що для обслуговування ВДВ за чотириметровим столом йому доведеться вилазити на самий верх розкладної драбини. Ба навіть більше — йому доведеться зберігати рівновагу, тримаючи долонею однієї руки широченний таріль з гарячою їжею, а другою рукою тримати великий срібний кавник.

Нормальна людина, мабуть, здригнулася б на одну тільки думку про таке. Але вправні дворецькі ніколи не здригаються.

Він піднімався вгору, щабель за щаблем, а королева й Софія зацікавлено за цим спостерігали. Цілком можливо, що в глибині душі вони сподівалися, що він не втримає рівноваги і гепнеться з усього розмаху на підлогу. Але вправні дворецькі ніколи не гепаються.

Видершись на вершечок розкладної драбини і балансуючи там, мов акробат, містер Тибс налив ВДВ каву й поставив перед ним гігантських розмірів таріль. Там було вісім яєць, дванадцять смажених ковбасок, шістнадцять шматків бекону і ціла гора картоплі.

— Що це таке, прошу ласка, ваша велика́восте? — запитав ВДВ, позираючи згори вниз на королеву.

— Він ще ніколи в житті не куштував нічого, крім ойгірків, — пояснила Софія. — Вони мають огидний смак.

— Але це, здається, не вплинуло на його зріст, — мовила королева.

ВДВ схопив лопату, яка слугувала йому за ложку, зачерпнув нею відразу всі яйця, ковбаски, бекон і картоплю і закинув це все у величезний рот.

— Гам-ням-нямно! Хвацько-смацько! — вигукнув він. — Порівняно з цим ойгірки смакувати як блювастики!

Королева поглянула, спохмурнівши, вгору. Містер Тибс утупився в свої ноги, а його вуста мовби рухалися в мовчазній молитві.

— О, це мені на один зубастик, — сказав ВДВ. — Чи не знайдеться у вашому бюветі, великавосте, ще трішки цих нямнямчиків?

— Тибсе, — звеліла королева, демонструючи свою шляхетну гостинність, — принесіть джентльменові ще з десяток смажених яєць і стільки ж ковбасок.

Містер Тибс ковзнув із зали, бурмочучи собі під ніс якісь не надто вимовляльні слова й витираючи чоло білою хустинкою.

ВДВ підняв великий глечик і відпив з нього.

— Йой! — вигукнув він, випльовуючи фонтаном каву, що бризнула по цілій залі. — Прошу ласка, що це за жажняву ковтюлю я пити, ваша великапосте?

— Це кава, — пояснила йому королева. — Зі свіжозмелених зерен.

— Ця кава дуже-байдуже какава! — закричав ВДВ. — Де шумбурбулька?

— *Що?* — не зрозуміла королева.

— Розкішлива шипуча шумбурбулька, — уточнив ВДВ. — За сніданковою завжди треба пити шумбурбульку, бо після того завжди можна славетно посвистопуркати.

— *Що* він має на увазі? — похмуро запитала Софію королева. — Що означає свистопуркати?

Софія намагалася не розсміятися.

— Послухайте, ВДВ, — сказала вона йому, — тут немає шумбурбульки, а свистопуркання суворо заборонене!

— *Що?!* — обурився ВДВ. — Нема шумбурбульки?! Нема свистопуркання? Нема пердеможної музики? А гопа-ля?

— Абсолютно нічого, — рішуче сказала Софія.

— Якщо він хоче заспівати, то прошу його не спиняти, — сказала королева.

— Він не хоче співати, — сказала Софія.

— Але ж він питав, чому немає музики, — наполягала королева. — Може, принести скрипку?

— Ні, ваша величносте, — заперечила Софія. — Він просто жартував.

На обличчі ВДВ з'явилася лукава усмішка.

— Послухай, — звернувся він униз до Софії, — якщо в палаці нема шумбурбульки, то я могли й без неї гарняво свистопуркнути, якщо, звісно, себе постарати.

— Ні! Не треба! Я вас благаю, не робіть цього! — заблагала Софія.

— Музика корисна для травлення, — сказала королева. — Коли я буваю в Шотландії, то під час обіду музиканти грають мені під вікном на волинці. Заграйте нам щось.

— Я мати дозвільнення її великавості! — заволав ВДВ і так свистопуркнув, мовби в залі вибухнула бомба.

Королева аж підскочила.

— Гóпа-ля! — вигукнув ВДВ. — Це кращіше, ніж волинянка, ваша великавосте, га?

Минуло кілька секунд, поки королева змогла себе опанувати.

— Я віддаю перевагу волинці, — сказала вона. Але не змогла стримати сміху.

Упродовж наступних двадцяти хвилин ціла

армія лакеїв бігала до кухні й назад, доставляючи третю, четверту і п'яту порції смажених яєць і ковбасок для ненаситного, але захопленого велетня.

Коли ВДВ спожив сімдесят друге яйце, містер Тибс, ніяковіючи, підійшов до королеви. Він низько нахилився і прошепотів їй на вухо:

— Кухар просить вибачення, але на кухні вже не залишилося яєць.

— А що сталося з курми? — здивувалася королева.

— З курми нічого не сталося, ваша величність, — прошепотів містер Тибс.

— То накажіть їм знести більше яєць, — звеліла королева і глянула на ВДВ. — А ви поки що скуштуйте грінку з джемом, — запропонувала вона йому.

— Грінки закінчились, — прошепотів містер Тибс, — і кухар каже, що на кухні вже немає хліба.

— То нехай спече більше, — наказала королева.

Поки це все відбувалося, Софія встигла детально розповісти королеві про свою подорож до Країни Велетнів. Королева з жахом вислухала її розповідь. Коли Софія закінчила, королева гля-

нула на ВДВ, що сидів високо над нею і ласував бісквітним тортом.

— Великий Дружній Велетню, — звернулася вона до нього, — минулої ночі ці негідники-людожери примчалися до Англії. Чи не могли б ви згадати, де вони були позаминулої ночі?

ВДВ запхав у рот великий шматок бісквіту і почав неквапно його жувати, обдумуючи королевине запитання.

— Так, ваша великавосте, здається, я згадав, — відповів він за якийсь час. — Позаминулої нічліжки вони галопувати до Швеції на шведський стіл.

— Принесіть мені телефон, — звеліла королева. Містер Тибс поставив їй на стіл телефонний апарат. Королева підняла слухавку.

— З'єднайте мене з королем Швеції, — наказала вона.

— Доброго ранку, — привіталася королева. — Чи все гаразд у Швеції?

— Усе жахливо! — відповів король Швеції. — У нашій столиці паніка! Позаминулої ночі пропало двадцять шестеро моїх вірнопідданих! Уся країна в паніці!

— Ваших двадцять шістьох вірнопідданих з'їли велетні, — повідомила королева. — Їм, очевидно, подобається шведський стіл.

— А чому він їм подобається? — запитав король.

— Бо за шведським столом можна їсти все, що заманеться. Так каже ВДВ, — пояснила королева.

— Я не розумію про *що* ви говорите, — почав дратуватися король. — Мені зараз не до жартів, коли моїх підданих ідять, наче попкорн.

— Вони з'їли й моїх підданих, — додала королева.

— Вони — це *хто*, заради Бога? — перепитав король.

— Велетні, — сказала королева.

— Послухайте, — занепокоївся король, — з вами все гаразд?

— У мене був нелегкий ранок, — відповіла королева. — Спочатку мені наснився жахливий кошмар, тоді покоївка випустила з рук мій сніданок, а тепер у мене на роялі сидить велетень.

— Вам негайно потрібно викликати лікаря! — крикнув король.

— Зі мною все буде добре, — сказала королева. — На жаль, я мушу вже йти. Дякую за допомогу. — І вона повісила слухавку.

— Твій ВДВ не помилився, — сказала королева Софії. — Ті дев'ятеро негідників-людожерів таки *справді* були в Швеції.

— Це жахіття! — зойкнула Софія. — Зупиніть їх, ваша величносте, будь ласка!

— Мені необхідно ще раз усе перевірити, перш ніж мобілізувати військо, — сказала королева.

Вона глянула на ВДВ. Тепер він їв пампушки, вкидаючи їх у рот по десять штук, наче горошок.

— Добре подумайте, ВДВ, — попросила вона. — Ті жакливі велетні не казали вам, куди вони бігали *три* ночі тому?

ВДВ надовго замислився.

— Гай-гай! — вигукнув він нарешті. — Я згадати!

— І куди? — запитала королева.

— Один з них бігав у Бахтат, — відповів ВДВ. — Галопуючи попри мою печерицю, Тілогриз замахати мені руками й галасувати: «Біжу в Бахтат, біжу в Бахтат! Там гризтиму мам'ахів і їхніх дітолахів! Десять штук!»

Королева знову підняла слухавку.

— З'єднайте мене з лорд-мером Багдада, — звеліла вона. — Якщо в них немає лорд-мера, то покличете наступного за рангом.

За п'ять секунд у слухавці почувся чийсь голос.

— Говорить багдадський султан, — відрекомендувався голос.

— Послухайте, султане, — сказала королева. — Чи не сталася три ночі тому у вашому місті якоїсь неприємності?

— У Багдаді щоночі стається якась неприємність, — відповів султан. — Ми ріжемо людям голови, як ви шинкуєте петрушку.

— Ніколи в житті не шинкувала петрушку, — зауважила королева. — Але скажіть мені, будь ласка, чи у вас у Багдаді останнім часом хтось *пропадав*?

— Тільки мій дядько, халіф Гарун аль Рашид, — відповів султан. — Три ночі тому він раптово пропав зі свого ліжка разом з дружиною і десятима дітьми.

— Ось бачувати! — вигукнув ВДВ, який завдяки своїм чудодійним вухам міг чути все, що казав по телефону султан. — Це зробити Тілогриз! Він гасати до Бахтата, щоб ковтнути тата, маму і всіх маніпуспічних дітолахів!

Королева поклала слухавку.

— Маємо підтвердження, — мовила вона, дивлячись на ВДВ. — Очевидно, що ваша розповідь правдива. негайно викличте сюди головнокомандувача армії і головнокомандувача військовоповітряного флоту!

План

Головнокомандувач армії і головнокомандувач військово-повітряного флоту виструнчилися перед королевиним столиком. Софія й далі сиділа на стільці, а ВДВ височів над усіма на своєму дивному сідалі.

Королеві вистачило якихось п'яти хвилин, щоб роз'яснити ситуацію військовим.

— Я *знав*, ваша величносте, що відбувається щось жахливо дивне, — доповів командувач армії. — Упродовж останніх десяти років ми отримували рапорти практично з усіх країн світу про загадкові нічні зникнення людей. От зовсім недавно було одне повідомлення з Панами...

— То все через панамний присмак! — вигукнув ВДВ.

— А друге з Веллінгтона у Новій Зеландії, — додав головнокомандувач армії.

— Через присмак гумових чобіт! — знову втрутився ВДВ.

— Що це він таке плете? — не второпав головнокомандувач військово-повітряного флоту.

— Самі розберіться, — сказала королева. — Котра зараз година? Десята ранку. За вісім годин ці дев'ятеро кровожерливих потвор помчаться, щоб знову зжертити кілька десятків нещасних жертв. Їх треба зупинити. Мусимо діяти швидко.

— Ми знищимо негідників бомбами! — вигукнув головнокомандувач військово-повітряного флоту.

— Ми їх покосимо кулеметним вогнем! — крикнув головнокомандувач армії.

— Я не можу схвалити вбивство, — заперечила королева.

— Але ж вони самі вбивці! — вигукнув головнокомандувач армії.

— Це не означає, що ми повинні наслідувати їхній приклад, — сказала королева. — З двох неправд не зробити одну правду.

— А з двох правд не зробити одну лівду! — радісно додав ВДВ.

— Їх треба взяти живими, — звеліла королева.

— Але як? — здивувалися обидва військові. — Вони ж усі п'ятнадцять метрів заввишки. Вони розметають нас, як кеглі!

— Чекаати! — втрутився ВДВ. — Притримайте свою конюшину! Тихіше їсти — далі плисти! Здається, я знати, що треба робити!

— Нехай говорить, — звеліла королева.

— Щокожного дня, — сказав ВДВ, — усі велетні бути у Царстві Сонів.

— Не розумію, що цей тип хоче сказати? — роздратувався головнокомандувач армії. — Він що, не вміє нормально говорити?

— Він має на увазі «Царство Снів», — пояснила Софія. — Це ж очевидно.

— Очеמידно! — сказав ВДВ. — Щокожного полудня усі дев'ятеро велетнів лежать на землі і дуже-байдуже хропляво спляють. Вони завжди так відпочивати перед тим, як галопувати за черговим порціоном людських створінькал.

— Ну, добре. І що з того? — запитали вони.

— А з того — такого: вашим солдукатам треба скрадатися туди підповзиками і зв'язати сплявим велетням руки й ноги міцними мотуз'ами і брязкими ланцюз'ами.

— Геніально, — сказала королева.

— Це все чудово, — погодився головнокомандувач армії. — Але ж як ми доставимо цих монстрів

сюди? Ми ж не зможемо повантажити п'ятнадцятиметрових велетнів на вантажівки! Я вважаю, що їх треба пристрелити на місці!

ВДВ подивився зі свого величного сідала і сказав, звертаючись цього разу до головнокомандувача військово-повітряного флоту:

— А ви маєте впердоліт? Багато впердолетів?

— Він що, грубіянить мені?! — обурився головнокомандувач військово-повітряного флоту.

— Він має на увазі вертольоти, — розтлумачила велетневі слова Софія.

— То чому ж він зразу так не каже? Звісно, у нас є вертольоти.

— Великаві впердолети? — уточнив ВДВ.

— Величезні, — гордо відповів головнокомандувач військово-повітряного флоту. — Але навіть найбільший вертоліт не зможе вмістити жодного велетня.

— Не треба містити всередині, — пояснив ВДВ. — Треба його підвісити під пузеро впердолета і возити, як торпедуру.

— Як що? — перепитав головнокомандувач військово-повітряного флоту.

— Як торпеду, — пояснила Софія.

— Ви могли б це зробити, маршале авіації? — запитала королева.

— Ну, гадаю, що *зможли б*, — неохоче визнав головнокомандувач військово-повітряного флоту.

— Ну, то вперед! — звеліла королева. — Вам буде потрібно дев'ять гвинтокрилів, по одному для кожного велетня.

— А де це місце? — запитав у ВДВ головнокомандувач військово-повітряного флоту. — Покажіть нам на мапі, щоб ми могли засікти ціль.

— *Засікати?* — перепитав ВДВ. — *На мавні?* Я ще ніколиво такого не чувати. Ця повітряна сила говорити ахенітниці?

Обличчя маршала авіації побуряковіло. Він не звик, щоб йому хтось зауважував, що він «говорить ахенітниці».

Королева, з притаманним їй здоровим глуздом і тактовністю, поквапилася на допомогу.

— Чи не могли б ви, ВДВ, — попросила вона, — пояснити нам бодай *приблизно*, де розташована Країна Велетнів?

— Ні, ваша великавосте, — сказав ВДВ. — Це не в моїх сливах.

— Тоді по-всьому! — вигукнув генерал армії.

— Яке невігластво! — обурився маршал авіації.

— Вам не треба так легково опускати ноги, — спокійно зреагував на це ВДВ. — Перша мала перехняба — і ви вже кричати, як пороснята.

Генерал армії, як і маршал авіації, теж не звик, щоб його ображали. Його обличчя почало розбухати від люті, а щоки так надулися, що стали схожі на величезні перезрілі помідори.

— Ваша величносте! — зарепетував він. — Та це ж божевільний псих! Я не бажаю брати участі у цій безглуздій військовій операції!

Королева, котра вже звикла до вибриків своїх генералів, цілком зігнорувала його заяву.

— ВДВ, скажіть, будь ласка, цим тугодумним особам, *що* вони повинні зробити, — попросила вона.

— Із-заду-воленням, ваша великавосте, — вклонився їй ВДВ. — Слухати мене поважно, халяво-тряси!

Військові аж засіпалися від обурення, але ї далі стояли струнко.

— Я не мати й туманистого уявлення, де саме знаходиться Країна Велетнів, — сказав ВДВ, —

але я завжди могли туди гасати. Я щокожної ночі гасати учвал від туди до сюди, щоб удмухувати сони у спальні дітей. Тому шляхту до Країни Велетнів я знати дуже-байдуже добре. Отож ви робити так: піднімаєте усі ваші гвинторили в повітерю і нехай вони літають за мною, доки я буду гасати учвал.

— Скільки часу триватиме подорож? — запитала королева.

— Якщо ми вирушати прямо щойно, то велетні якраз будуть хропасто сплюхавити, — відповів ВДВ.

— Чудово! — зраділа королева. Вона повернулася до своїх головнокомандувачів і наказала:

— Будьте готові вирушати негайно.

Головнокомандувач армії, котрого уся ця авантюра доволі роздратувала, запитав:

— Це все дуже добре, ваша величносте, але що ми маємо робити з тими негідниками, коли доставимо їх сюди?

— Цим не переймайтеся, — сказала королева. — Ми про все подбаємо. А тепер поспішайте! Вперед!

— Якщо ви не заперечуєте, ваша величносте, —

попросила Софія, — я хотіла б скласти компанію ВДВ і помандрувати разом з ним.

— А де ж ти сидітимеш? — здивувалася королева.

— У його вусі, — пояснила Софія. — Будь ласка, покажіть їм, ВДВ.

ВДВ підвівся з височенного стільця і почав випрямляти своє вухо, аж поки воно лягло паралельно до підлоги, а тоді взяв Софію двома пальцями і делікатно туди її поклав.

Головнокомандувачі армії і військово-повітряного флоту дивилися на це, вирячивши очі.

Королева усміхнулася.

— Ви справді дивовижний велетень, — сказала вона.

— Ваша великавосте, — вклонився їй ВДВ, — чи ви б не могли виконати одне моє спеціальне прохання.

— Яке саме? — запитала королева.

— Дозвольте мені, якщо ваша ласка, перевезти сюди на гвинторилах мою колекцію сонів? Я їх збиравати багато-пребагато років і не хотіти їх пропасти.

— Ну, звичайно! — відповіла королева. — Безпечної вам подорожі.

Зв'язати і захопити!

За всі ці роки ВДВ тисячі разів гасав у Країну Велетнів і з неї, але ще ніколи його не супровод-

жувало дев'ять гвинтокрилів, які ревіли в нього просто над головою. І ще ніколи він не подорожував серед білого дня. Раніше він не наважився б на це. Але цього разу було інакше. Тепер він це робив для королеви Англії і вже нікого не боявся.

Доки він стрімголов біг Британськими островами, а за ним прожогом летіли військові гвинтокрили, люди стояли з роззявленими ротами, не розуміючи, що відбувається. Вони ще ніколи не бачили нічого подібного. І вже ніколи не побачать.

Час від часу пілоти помічали, як їм махає рукою маленька дівчинка в окулярах, що сиділа в правому вусі велетня. Пілоти захоплювалися, з якою швидкістю пересувається велетень і як він легко перестрибує широченні ріки і високі будівлі.

Але це ще було не все.

— Тримайся міцніше! — попередив ВДВ. — Зараз ми гасати, як від шумбурбульки.

ВДВ увімкнув свою знамениту максимальну швидкість і раптом полинув так стрімко, ніби в ногах у нього були пружини, а в п'ятах — ракети. Він линув над землею, наче рекордсмен з космічного потрійного стрибка, його ноги майже не торкалися землі. Софія, як завжди, мусила сховатися в заглибині вушної мушлі, щоб її не здуло вітром.

Пілоти усіх дев'яти гвинтокрилів зненацька усвідомили, що відстають. Велетень уже був

далеко попереду. Вони ввімкнули максимальні швидкості, та все одно ледве встигали за велетнем.

У передньому гвинтокрилі біля пілота сидів головнокомандувач військово-повітряного флоту. Він розклав на колінах атлас світу і постійно заглядав то в атлас, то на землю, намагаючись з'ясувати, куди ж це вони летять. Він ошаліло гортав сторінки атласу.

— *Де* це ми в біса летимо?! — заволав він.

— Я не маю зеленого поняття, — відповів пілот. — Королева наказала летіти вслід за велетнем, от я й лечу.

Пілот був молодим офіцером авіації з густими вусами. А ще він був безстрашний і любив пригоди. «Це ж просто неймовірна пригода», — подумав він, а вслух додав:

— Цікаво летіти в незвіданих місцях.

— *Незвіданих місцях!* — зарепетував головнокомандувач військово-повітряного флоту. — Що ти маєш на увазі під *незвіданими місцями*?

— Цього місця, над яким ми зараз пролітаємо, у атласі ж немає, правда? — запитав, усміхаючись, пілот.

— Це правда, матері його ковінька, цього місця немає в атласі! — крикнув головнокомандувач військово-повітряного флоту. — Ми вилетіли за межі останньої сторінки!

— Я припускаю, що старий велетень знає, куди він біжить, — сказав молодий пілот.

— Він заведе нас у прірву! — загорлав головнокомандувач військово-повітряного флоту, який зі страху аж трусився. Біля нього сидів головнокомандувач армії, наляканий ще більше.

— Ви ж не хочете сказати, що ми вилетіли за межі атласу? — крикнув він, зазираючи в атлас.

— Саме *це* я й хочу вам сказати! — гаркнув маршал авіації. — Подивіться самі. Ось остання карта цілого атласу, щоб він згорів! Ми вилетіли з неї вже годину тому! — Він перегорнув сторінку. Як і у всіх атласах, останні аркуші були порожні.

— Отже, тепер ми, мабуть, десь отут, — сказав він, ткнувши пальцем у порожню сторінку.

— Де *тут*? — не второпав головнокомандувач армії.

Молодий пілот усміхався від вуха до вуха.

— Саме для цього в кінці атласів і залишають чисті аркуші, щоб ми самі їх заповнили. Це для нових відкриттів.

Головнокомандувач армії глянув на землю.

— Ви тільки гляньте на цю забуту Богом пустелю. Усі дерева засохли, а каміння — синє!

— Велетень зупинився, — повідомив молодий пілот. — Він махає, аби ми заходили на посадку.

Пілоти заглушили двигуни, і всі дев'ять вертольотів приземлилися на великому жовтому пустиці. Тоді з черева кожного вертольота спустили на землю похилі рампи. По цих рампах з'їхали дев'ять джипів. У кожному джипі сиділо

шестеро солдатів, тримаючи наготові товсті мотузки і важкі ланцюги.

— Не бачу ніяких велетнів, — сказав головнокомандувач армії.

— Їх звідси не бачувати, — пояснив йому ВДВ. — Але якщо ваші гримучі впердолети підлетіти ще ближчіше, то всі велетні відразу прокинуться, і тоді — тупу-тупу ногами, сколю тебе рогами.

— То ви хочете, щоб ми під'їхали джипами? — запитав головнокомандувач армії.

— Так, але тільки тишками-мишками. Не ревіти моторами. Не кричати криками. Не блукати ногами. Без жабуряти жартами! — наказав ВДВ.

Велетень із Софією рушив уперед, а джипи поїхали слідом.

Раптом усі почули страхітливий гуркіт. Головнокомандувач армії позеленів, як горох.

— Це гармати! — загорлав він. — Там попереду точиться бій! Усі назад! Ушиваємося звідси!

— Дурбульня! — сказав ВДВ. — Це зовсім не гармати.

— Це точно гармати! — не вгавав головнокомандувач армії. — Я військовий і я знаю, як гримлять гармати! Відступаємо!

— Це просто велетні хроповіти, — пояснив ВДВ. — Я сам велетень і знаю, як хроповіти велетні.

— Ви в цьому впевнені? — стурбовано перепитав головнокомандувач.

— Стівіторк'ово, — підтвердив велетень.

— Їдемо, але обережно, — наказав головнокомандувач армії.

Вони проїхали ще трохи.

А тоді вони побачили велетнів!

Навіть на відстані ці монстри наганяли жах. У солдатів аж мороз сипонув по шкірі. Але коли джипи під'їхали ще ближче, військові зі страху мало не зросили пустелю.

Дев'ять жаховидних напівоголених п'ятнадцятиметрових почвар у різних карикатурних позах порозкарячувалися на землі. Їхнє хропіння нагадувало артилерійську канонаду.

ВДВ підняв руку — і всі джипи зупинилися. З них повисипали солдати.

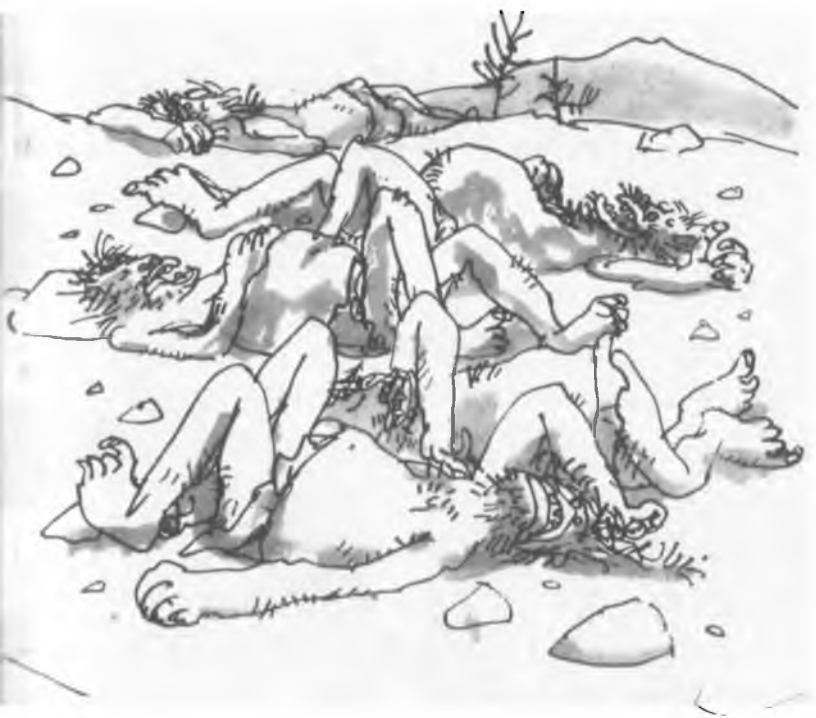
— А що буде, якщо хтось із них прокинеться? — прошепотів головнокомандувач армії, коліна якого трусилися зі страху.

— Якщо хтось із них себе прокидати, то він ковтне вас раніше, ніж ви сказати «рідна матінко», —

відповів, вишкірившись, ВДВ. — Тільки мене вони не жерти, бо велетні ніколи не їдять одні одних. У безпеці тільки я і Софія, бо я її сховати.

Головнокомандувач армії почав поволі відходити назад. Те саме зробив і головнокомандувач військово-повітряного флоту. Вони швидко застрибнули в джипи, готові в разі чого драпонути.

— Солдати, вперед! — наказав головнокомандувач армії. — Відважно виконуйте свій обов'язок!

Солдати почали підповзати вперед з мотузками і ланцюгами. Усі вони тремтіли й мовчали.

ВДВ, тримаючи Софію на долоні, стояв неподалік, спостерігаючи за військовою операцією.

Треба віддати належне солдатам, які були неймовірно сміливі. З кожним велетнем працювало по шестеро вправних і добре вишколених хлопців. За десять хвилин восьмеро з дев'яти велетнів

були вже скручені й зв'язані, мов курчата, і, як ні в чому не бувало, далі задавали собі розкотистого хропака.

З дев'ятим, а ним виявився Тілогриз, солдатам було найбільше клопоту, бо він лежав, підклавши праву руку під бік, і через це було неможливо зв'язати йому обидві руки.

Шестеро солдатів, які панькалися з Тілогризом, почали дуже-дуже обережно витягати цю ручищу з-під туші. Тілогриз протер свої свинячі очка.

— Хто з вас, дурні підгузники, тягти мене за руку?! — заревів він. — Це ти, Досмертістискачу?

Раптом Тілогриз побачив солдатів і зразу очунав. Він сів і роззирнувся. Забачивши довкола себе людей, людожер заревів і зірвався на ноги. Солдати залякли від страху і стояли, наче спаралізовані, — у них не було з собою зброї. Головнокомандувач армії ввімкнув у джипі задній хід.

— Людські чворіння! — загорлав Тілогриз. — Що ви, мізерняві калявчики, робите у нашій країні?!

Він схопив солдата і підняв його високо вгору.

— Сьогодні я мати ранню вечерю! — заревів він, дико регочучи і тримаючи в руці бідолашного солдатика, що відчайдушно борсався і звивався.

ВДВ збагнув, що з'явилася ще одна нагода.

— Треба хуткаво витягти ці труйні зуби! — закричав він. — Бо інакше тобі бенюк! Я зараз допомогти!

ВДВ вклякнув на землю за спиною Тілогриза.

— Треба міцно триматися за щикавицю обома руками! — звелів він. — Це зупинить трутку і не дасть їй піднятися по нозі до твого серцевиння!

Тілогриз вхопився обома руками за щиколотку.

— А тепер заплющити очиці, стиснути зуби і слати до небесся молитву, поки я вийму з тебе труйні зуби годиннюки, — сказав ВДВ.

Нажаханий Тілогриз усе так і зробив.

ВДВ показав знаками, щоб дали йому мотузку. Солдат миттєво виконав його наказ. І поки Тілогриз обома руками тримався за щиколотку, ВДВ спритно зв'язав йому руки й ноги одним морським вузлом.

— Я витягати труйні зуби! — прокричав ВДВ, затаючи вузол ще тугіше.

— Роби це хуткаво, поки трута не дійшла до серцевиння! — репетував Тілогриз.

— Готово, можеш побачувати, — мовив ВДВ, встаючи з колін.

хатої ноги, вона з усього маху штрикнула дов-
генькою шпилькою у праву щиколотку Тілогриза.
Шпилька впилася в ногу та й там і залишилась.

Велетень заревів з болю і високо підскочив.
Він випустив з рук солдата і вхопився за ногу.

ВДВ, добре знаючи, який Тілогриз боягуз,
вирішив скористатися нагодою.

— Тебе жальнула змія! — заверещав він. —
Я бачувати, як вона тебе жальнула! Це жахомах-
нюща годиннюка! Тобі смертіна!

— Рятуйте наші груші! — ревів Тілогриз. —
Єрихон! Чуєш, сурми заграли?! Плюйте в сурми!
Мене жальнула труйна годиннюка!

Він гепнувся на землю, хапаючись за щиколот-
ку і завиваючи, як сирена. Раптом він намацав
брошку.

— У мене вп'ялися зуби
труйної годинніюки!
Я відчувати їх
на своїй
щикавиці! —
лементував
Тілогриз.

ВДВ збагнув, що з'явилася ще одна нагода.

— Треба хуткаво витягти ці труйні зуби! — закричав він. — Бо інакше тобі бенюк! Я зараз допомогти!

ВДВ вклякнув на землю за спиною Тілогриза.

— Треба міцно триматися за щикавицю обома руками! — звелів він. — Це зупинить трутку і не дасть їй піднятися по нозі до твого серцевиння!

Тілогриз вхопився обома руками за щиколотку.

— А тепер заплющити очиці, стиснути зуби і слати до небесся молитву, поки я вийму з тебе труйні зуби годиннюки, — сказав ВДВ.

Нажаханий Тілогриз усе так і зробив.

ВДВ показав знаками, щоб дали йому мотузку. Солдат миттєво виконав його наказ. І поки Тілогриз обома руками тримався за щиколотку, ВДВ спритно зв'язав йому руки й ноги одним морським вузлом.

— Я витягати труйні зуби! — прокричав ВДВ, затуляючи вузол ще тугіше.

— Роби це хуткаво, поки трута не дійшла до серцевиння! — репетував Тілогриз.

— Готово, можеш побачувати, — мовив ВДВ, встаючи з колін.

Коли Тілогриз побачив, що його зв'язали, наче індика, він заревів так несамовито, аж здригнулися небеса. Він крутився і звивався, борсався й борюкався, вертівся й виривався. Але нічим не міг собі зарадити.

— Ви — молодець! — вигукнула Софія.

— *Ти* молодець! — усміхнувся маленькій дівчинці Великий Дружній Велетень. — ТИ нам усім рятувати життєвість!

— Принесіть мені, будь ласка, брошку, — попросила Софія. — Вона належить королеві.

ВДВ витяг чудову брошку з ноги Тілогриза. Той заревів. ВДВ витер шпильку брошки і віддав її Софії.

Цікаво, що впродовж усього цього хаосу жоден із решти хроплячих велетнів не прокинувся.

— Коли спати тільки одну-дві години на добу, тоді спляваєш удвоє міцніше, — пояснив ВДВ.

Головнокомандувачі армії і військово-повітряного флоту знову виїхали джипами наперед.

— Її величність високо оцінить мої дії, — сказав генерал армії. — Вона, мабуть, нагородить мене медаллю. Що робимо далі?

— Тепер усі їхати до моєї печериці вантажити банки із сонами, — відповів ВДВ.

— Ми не можемо марнувати час на такі дурниці, — сказав генерал армії.

— Це наказ королеви, — втрутилася Софія. — Вона вже знову сиділа на долоні у ВДВ.

Отож усі дев'ять джипів під'їхали по печери ВДВ, і розпочалася операція із завантаження снів. Треба було завантажити п'ятдесят тисяч банок, по п'ять тисяч на кожен джип, і вся ця процедура тривала понад годину.

Поки солдати вантажили сні, ВДВ з Софією зникли за горами для однієї таємної місії. Коли вони повернулися, на плечі ВДВ висів мішок завбільшки з невеличкий будинок.

— Що це там у вас? — вимогливо запитав головнокомандувач армії.

— Цікавій Варварі наса бити в барі, — відповів ВДВ і відвернувся від дурного генерала.

Упевнившись, що всі його дорогоцінні сні завантажені на джипи, ВДВ звелів:

— А тепер ми їхати назад до впердолетів і піднімати на них жахомахнющих велетнів.

Джипи поїхали назад до вертольотів. Усі п'ятдесят тисяч снів акуратно, банка за банкою, перенесли туди. Солдати теж забралися у вертольоти, а ВДВ із Софією залишились на землі. Потім усі вони повернулися туди, де лежали велетні.

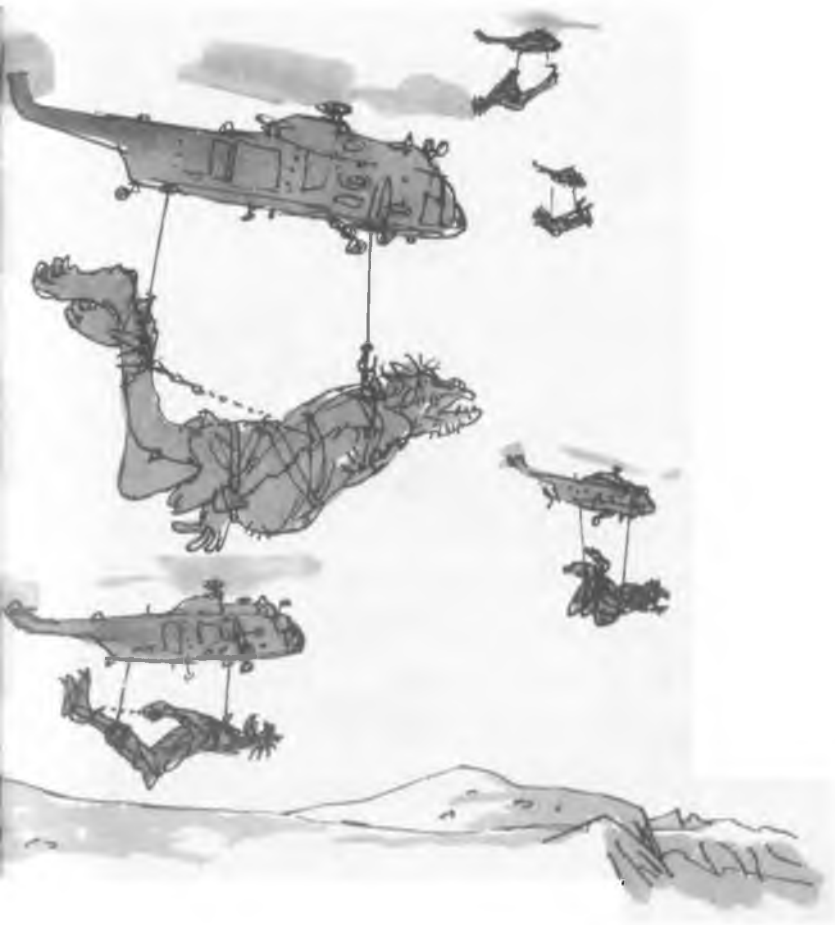
Було приємно дивитися, як дев'ять величезних армійських гвинтокрилів зависли в повітрі над міцно зв'язаними велетнями. Ще приємніше було бачити, як ці велетні прокидаються від жахливого гуркоту двигунів над головами, але найприємніше було спостерігати, як ці дев'ятеро огидних почвар звивалися й крутилися на землі, наче клубок гігантських пітонів, намагаючись визволитися з мотузок і ланцюгів.

— Підманули-підмели! — кричав М'ясопоглинач.

— Ну й проколовся! — ревів Тілогриз.

- Пошили в сократи! — верещав Дітопожирач.
- Обвели довкола носа! — горлав Костохруст.
- Чортійогоцяцька! — завивав Досмертістискач.
- Неплачдівчонка! — лементував Дівчаток-чавчав.
- Заткнули за полюс! — ренетував Угорлоковтач.

— Розвелияккитят! — волав Кровопопивач.

— Гойдаймося, чорнобриві! — галасував Різниченко.

Кожен вертоліт обрав собі велетня і завис прямо над ним. З передньої й хвостової частини вертольотів опустили міцні сталеві троси з гаками.

ВДВ спритно зачепив гаки за ланцюги, якими були обплутані велетні, — один гак біля ніг, а другий біля рук. Потім, дуже повільно, велетнів підняли в повітря. Вони ревіли й верещали, але нічого не могли вдіяти.

ВДВ разом із Софією, що знову зручно вместилася в його вусі, стрімко подався до Англії. Гелікоптери розвернулися й полетіли вслід за ним.

Це було дивовижне видовисько, коли дев'ять гвинтокрилів прошу́гували в небі разом з підвишеними до них велетнями. Мабуть, що й самим велетням це все було вдивовижу. Вони безперестанку ревіли, але їхній галас перекривав гуркіт двигунів.

Коли стало темніти, на гелікоптерах увімкнули потужні прожектори, скерувавши їх униз на Великого Дружнього Велетня, щоб не втратити його з виду. Так вони летіли цілу ніч, і на світанку прибули до Англії.

Час годування

Доки брали в полон велетнів, у самій Англії панувала страшенна метушня. Усі землерийні машини, екскаватори й бульдозери були залучені для копання гігантської ями, в якій можна було б ув'язнити дев'ятьох велетнів.

Десять тисяч робітників і десять тисяч машин працювали, не зупиняючись, цілісіньку ніч під світлом потужних прожекторів, і це грандіозне завдання було виконано вчасно.

Яма була завширшки, як два футбольних поля і завглибшки на сто п'ятдесят метрів. Стіни прямовисні. Інженери вирахували й продумали все до найменших деталей, щоб велетні ніколи ні за яких обставин не змогли вибратися з тієї ями. Навіть якби всі дев'ятеро велетнів стали одне одному на плечі, то від того, хто стоїть зверху, до краю ями буде ще п'ятнадцять метрів.

Над глибокою ямою зависли дев'ять гелікоптерів-велетненосців. Велетнів по черзі опустили на самісіньке дно. Але вони ще й досі були зв'язані, і їх треба було якось розв'язати. Проте

ніхто не хотів до них спускатися, адже всі розуміли, що коли велетня звільнити, він обов'язково накинеться на свого рятівника і проковтне його.

ВДВ, як завжди, придумав свій план.

— Я вже говорити вам, — нагадав він, — що велетні ніколиво не їдять одне одного, тому я сам до них спускатися і розв'язати їх, перш ніж ви казати гоп і скакати впоперек трясця в пекло.

Тисячі глядачів, серед яких була й королева, дивилися, мов зачаровані, як ВДВ на канаті опускали в яму. Він швидко розв'язав по черзі усіх велетнів. Велетні стояли, розминаючи свої затерплі кінцівки, а тоді люто застрибали.

— Навіщо вони засадити нас у цю трупарну діру? — кричали вони ВДВ.

— Бо ви жерти людські створінькала, — відповів їм ВДВ. — Я завжди просити вас цього не робити, але ви ніколиво не вивертали на мене ані найбільшої поваги.

— Ага-а, ось воно що! — заревів Тілогриз, — Тоді ми жерти *тебе* замість них!

ВДВ спритно захопився за канат, і його ледве встигли витягти з котлована.

Зверху, біля самої ями, лежав величезний пузатий мішок, який ВДВ привіз із Країни Велетнів.

— Що там у вас? — запитала королева.

ВДВ засунув руку в мішок і видобув звідти дивний предмет у чорно-білу смужку завбільшки з людину.

— Ойгірки! — вигукнув він. — Бридогідні ойгірки, ваша великавосте, і відтепер ми лише ними будемо годувати цих жахомахнющих велетнів!

— А можна скуштувати? — попросила королева.

— Ні, ваша великавосте, не треба! — закричав ВДВ. — Вони на смак, як блювастики! — З цими словами він жбурнув ойгірок велетням. — Ось ваша вечеря! — крикнув він. — Халасуйте! Смачно вам поплямкати!

Він видобув з мішка ще кілька ойгірків і пожбурих їх у яму. Велетні внизу почали верещати і проклинати все на світі. ВДВ засміявся:

— Так вам і треба! Це вам правильний, ліверний і центральнявий урок! — вигукнув він.

— А чим ми їх годуватимемо, коли закінчатся всі ойгірки? — поцікавилася королева.

— Вони ніколиво не кінчати себе, ваша великавосте, — відповів, усміхнувшись, ВДВ, — бо я взяв

із собою ще цілу купу ойгіркового насіння і хотіти дати його, з вашого дозволена, кроволевському садівникові, щоб він його посадив. Тоді він матиме нескінченний запас їжі для цих кровожерних чворінь.

— Який же ви розумний чоловік! — похвалила його королева. — Хоч ви й не здобули належної освіти, але вас ніхто не заткне за пояс.

Автор

З усіх країн світу, де колись побували крово-
жерні велетні-людоїди, надійшли вітальні і вдячні
телеграми для ВДВ і Софії. Королі, президенти,
прем'єр-міністри і правителі усіх рангів засипали
велетня й маленьку дівчинку компліментами,
медалями й подяками, а також різноманітними
подарунками.

Індійський махараджа прислав ВДВ розкіш-
ного слона, про якого той мріяв усе своє життя.

Аравійський король прислав їм обом по верб-
люду.

Тибетський лама прислав їм по ламі.

З Веллінгтона їм прислали по сто пар гумових
чобіт-веллінгтонів.

З Панами прислали чудові панамки.

Шведський король прибув особисто і накрит
для них розкішний шведський стіл.

Цілий світ не втомлювався висловлювати їм
свою вдячність.

Королева видала наказ про те, щоб у Віндзорському парку, неподалік її замку, для Великого Дружнього Велетня негайно збудували спеціальний будинок з височенними стелями і дверима. А поряд побудували гарненький будиночок для Софії.

У будинку ВДВ було обладнано особливу кімнату-кладовку, де на сотнях полицок у скляних банках зберігалися його безцінні сни. Ба навіть більше — ВДВ отримав титул Королівського Снодува. Йому дали дозвіл *гасати учвал* по всій Англії, щоб удмухувати в дитячі спальні свої чарівні сни-візіяни.

Йому надходили мільйони листів від дітей з проханнями коли-небудь відвідати і їх.

Тим часом з усієї земної кулі приїжджали натовпи туристів, щоб подивитися великими очима на дев'ятьох жахливих велетнів-людоджерів, які перебували у глибочезному котловані. Найбільше туристів збиралося під час годування, коли доглядач жбурляв їм униз ойгірки, і всі дуже тішилися, чуючи скиглення й обурене гарчання, що долидало з дна котлована, коли велетні починали жувати ці найогидніші в світі овочі.

Не обійшлося і без неприємностей. Одного разу якихось троє дурнів, випивши за обідом забагато пива, вирішили перелізти через високий паркан довкола котлована і, звичайно, звалилися вниз. Велетні захоплено загорлали, а потім звідти долинув хрускіт кісток.

Головний доглядач одразу повісив на паркані велику табличку: «ГОДУВАТИ ВЕЛЕТНІВ ЗАБОРОНЕНО». Після цього жодних нещасних випадків більше не траплялося.

ВДВ висловив бажання навчитися правильно говорити, і Софія, що любила його, як батька, добровільно зголосилася давати йому щодня уроки мови. Вона навіть навчила його писати слова і речення. ВДВ виявився дуже сумлінним і кмітливим учнем. Він став завзятим читачем

і у вільний час його важко було відірвати від книжки. Він перечитав усього Чарльза Діккенса (якого вже не називав Далом Чікензом), усього Шекспіра і тисячі інших книжок. Він також почав писати нариси про своє минуле. Коли Софія прочитала один з них, вона сказала:

— Це дуже цікаво. Гадаю, колись ви зможете стати справжнім письменником.

— Ой, я так цього хотів би! — вигукнув ВДВ. — Думаєш, я зможу?

— Я впевнена в цьому, — відповіла Софія. — Чому б вам не написати книжку про нас із вами?

— Дуже добре, — сказав ВДВ. — Я спробую.

Так він і зробив. Він доволі багато над нею працював і врешті дописав книжку до кінця. Спочатку він сором'язливо показав її королеві. Королева прочитала книжку вголос своїм онукам, а тоді сказала:

— Я думаю, що цю книжку варто надрукувати і видати, щоб її могли прочитати й інші діти.

Усе було залагоджено, але Великий Дружній Велетень був дуже скромний і не захотів видавати її під власним іменем. Для цього він скористався зовсім іншим ім'ям.

Ну, добре, скажете ви, але де ж ця книга, що її написав ВДВ?

Та ж ось вона, перед вами. Ви щойно її прочитали.

З М І С Т

НЕЧИСТА ГОДИНА	5
ХТО Ж ЦЕ?	8
ВИКРАДЕННЯ	13
ПЕЧЕРА	18
ВДВ	24
ВЕЛЕТНІ	32
ДИВОВИЖНІ ВУХА	41
ОЙГІРКИ	55
КРОВОПОПИВАЧ	64
ШУМБУРБУЛЬКА і СВИСТОПУРКИ	75
ПОДОРОЖ У КРАЇНУ СНІВ	84
СОНОЛОВИ	99
ЖАХОМАСТИК ДЛЯ ТІЛОГРИЗА	107
СНІ	119
ВЕЛИКИЙ ПЛАН	143
ЗАМІШУВАННЯ СНУ	157
ПОДОРОЖ ДО ЛОНДОНА	168
ПАЛАЦ	178
КОРОЛЕВА	186
КОРОЛІВСЬКИЙ СНІДАНОК	205
ПЛАН	225
ЗВ'ЯЗАТИ і ЗАХОПИТИ!	234
ЧАС ГОДУВАННЯ	255
АВТОР	261

**В «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ЗІ»
ВИЙШЛИ ТАКІ ТВОРИ
РОАЛЬДА ДАЛА:**

- «Чарлі і шоколадна фабрика» (2005)
«Матильда» (2006)
«Джеймс і гігантський персик» (2009)
«ВДВ» (2013)**

Ці повісті вважають шедеврами
дитячої літератури ХХ століття

ROALD
DAHL

РОАЛЬД
ДАЛ

Народився **13 вересня 1916** року в Ландаффі (Вельс) у родині норвежців. Дитинство минуло в Англії. У нього було три сестри — Астрі, Алхільд і Ельза. Вдома зі своїми батьками та сестрами Роальд спілкувався норвезькою мовою. 1920 року, коли йому було три роки, померла його 7-річна сестричка Астрі, а через місяць, у 57-річному віці, помер батько, який займався риболовлю в Антарктиці. Мати Роальда вирішила не повертатися в Норвегію до родичів, а переїхала до Англії, адже покійний Роальдів батько мріяв, щоб діти навчалися в Англії.

Роальд навчався у кількох школах, а також у пансіоні для хлопчиків Святого Петра. Він був чудовим спортсменом, капітаном шкільної футбольної команди, захоплювався фотографією. Після школи працював на шоколадній фабриці (цей досвід знадобився йому згодом для написання повісті «Чарлі і шоколадна фабрика»). 18-річним юнаком Роальд Дал вирушив до Африки, де працював у нафтовій компанії «Шелл», зокрема в Танзанії.

З початком Другої світової війни служить пілотом Королівського військово-повітряного флоту у Кенії, потім — в Іраку, де стає пілотом-офіцером. Згодом його переводять до Єгипту. Під час одного з польотів над пустелею він мало не загинув. Брав участь у боях у небі Лівії, Сирії, Греції. Війну Дал закінчив у чині полковника.

Писати почав з 1942 року. Його перший твір — «Падіння над Лівією» («Шматок торта»). Ця історія про аварію в Єгипті, за яку вашингтонська «Вечірня суботня газета» заплатила йому 900 доларів, стала поштовхом до його подальшої письменницької праці.

Після війни Роальд Дал цілком присвячує себе творчості. Він писав оповідання, повісті, п'єси — як для дорослих (переважно оповідання в стилі «нуар»), так і для дітей.

1953 року Дал одружився з американською акторкою Патрисією Ніл (майбутньою володаркою «Оскара»). У них народилося п'ятеро дітей: Олівія (померла у 7-річному віці), Тесса, Тео, Офелія та Люсі.

1960 року, мешкаючи з родиною в Англії, продовжує писати твори для дітей. Такі його знамениті повісті, як «Джеймс і гігантський персик» (1961), «Чарлі і шоколадна фабрика» (1964), «ВДВ» (1982), «Матильда» (1988) та інші принесли йому світову славу. «Я пишу лише про те, що забиває дух або смішить. Діти знають, що я завжди на їхньому боці», — ці слова письменника дуже точно відображають характер його творчості. До речі, у кабінеті Роальда Дала не було письмового столу — Дал завжди писав олівцем, поклавши блокнот на коліна і підклавши під нього стос картону.

Дал помер **23 листопада 1990** року у себе вдома у Букінгемширі (Англія). 13 вересня офіційно визнано днем Роальда Дала.

Історію про Великого Дружнього Велетня Дал придумав для своїх дітей та онуків. Подібно до ВДВ, письменник, бувало, приставляв увечері драбину, забирався по ній до вікон другого поверху і ворухив шторами в кімнатах дітей, а потім і онуків, просовуючи у вікна бамбукову тростину, мовби вдмухуючи сни до їхніх спалень.

Приятельку ВДВ Софію названо на честь Далової внучки Софі. А ВДВ має багато спільних рис із самим письменником, який теж був доволі високим (1 м 98 см), мрійливим і добрим.

Популярність творів Р. Дала продовжує зростати. Вигадливими і неймовірно веселими книгами класика англійської літератури зачитуються діти й дорослі у всьому світі. **До списку «200 найкращих книг за версією ВВС» увійшло 9 (!) книжок Роальда Дала.** Щоб дізнатися більше про Р. Дала та його творчість, відвідайте його офіційну інтернет-сторінку: www.roadddahl.com

УДК 821.111-31-93

ББК 84(4Вел)6-44

Дал Роальд.

Д 15 **ВДВ** (Великий Добрий Велетень). Повість. Перекл. з англ. В. Морозова за ред. І. Малковича. [Іл. Кв. Блэйк], — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. — 272 с.: іл. — ISBN 978-617-585-054-1 (англ.)

«Я пишу лише про те, що забивас дух або смішать. Діти знають, що я завжди на їхньому боці», — ці слова Роальда Дала дуже точно відображають зміст і характер однієї з найблискучіших його дитячих повістей під назвою «ВДВ» (BFG). Веселі, зворушливі і моторошні пригоди семиметрового велетня та маленької дівчинки Софії давно стали настільною книжкою для юних читачів Західної Європи та США.

Софія та ВДВ вирішили втілити один надзвичайно сміливий план, який має порятувати людей від почварних велетнів-людожерів... Серед героїв книжки — англійська королева, головнокомандувач військово-повітряних сил, велетні — Тілогриз, Костохруст та інші. Світова критика називає «ВДВ» «Книгою №1» сучасної дитячої літератури.

«ВДВ» (Великий Дружній Велетень) — одна з найблискуліших дитячих повістей знаменитого англійського письменника **Роальда Дала** (9 його книжок увійшли до списку «200 найкращих книг за версією ВВС»). Веселі, зворушливі і моторошні пригоди 7-метрового велетня та маленької дівчинки Софії давно стали настільною книжкою для юних читачів Західної Європи та США... Софія та **ВДВ** вирішили втілити один надзвичайно сміливий план, який має порятувати людей від почварних велетнів-людоджерів... Серед героїв книжки — англійська королева, головнокомандувач військово-повітряних сил, велетні — Тілогриз, Костохруст та інші. Світова критика називає «ВДВ» **Книгою №1** сучасної світової дитячої літератури. Інші книги **Р. Дала**: «Чарлі і шоколадна фабрика», «Матильда».

ГИГОТІЧНО!

ЦИБАТО!

СОЛОДКІШНА
ШУМБУРБУЛЬКА

ЖАХОМАСТИК!

БАМБУЛЯСНО!

ДУЖЕ-БАЙДУЖЕ
ГАРЦЯВО!

АЖЕНІТНИЦЯ?
ЛОКШИНКА НА
ВУЖАСТИКИ?!

КЛАСНОКРУТНО!
Я ПРОСТО
ГИКАВІЮ!

ЛЮДИ ХОДЯТЬ ПО
ВУЛИЦЯЦЬКАХ
І ЧИТАЮТЬ ЦЮ
ЗАКОПЕЛЬНУ
КНИЖКУ!

СВІТОВИЙ ДИТЯЧИЙ БЕСТСЕЛЕР №1

ISBN 978-617-585-054-1

9 786175 850541 >

Обкладинка:
Кость Лавро